

DATGANIAD CYFRIFON

2009-10

CYNGOR SIR Y FFLINT

CYNNWYS

Tudalen

Cyngor Sir y Fflint

Rhagair Esboniadol

1-3

Datganiad o Bolisïau Cyfrifyddu

4-9

Datganiad o Gyfrifoldebau dros y Datganiad Cyfrifon

10

Datganiad Llywodraethu Blynyddol

11-18

Datganiadau Ariannol Craidd Endid Sengl -

Cyfrif Incwm a Gwariant am y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2010

19

Datganiad o Symudiadau ar Falans cronfa'r Cyngor ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2010

20

Datganiad o Gyfanswm yr Enillion a'r Colledion Cydnabyddedig am y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2010

21

Mantolen ar 31 Mawrth 2010

22-23

Datganiad Llif Arian am y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2010

24

Nodiadau i gyd-fynd â'r datganiadau ariannol craidd

25-57

Datganiadau Ariannol Craidd Endid Sengl Atodol -

Cyfrif Incwm a Gwariant y Cyfrif Refeniw Tai am y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2010

58

Datganiad o'r Symudiadau ym Malans y Cyfrif Refeniw Tai am y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2010

59

Nodiadau i gyd-fynd â'r Cyfrif Refeniw Tai am y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2010

60-61

Datganiadau Grŵp -

Cyfrifon Grŵp

62-70

Cronfa Bensiynau Clwyd

Cyfrifon Cronfa Bensiynau Clwyd am y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2010

71-81

Tudalen 1

RHAGAIR ESBONIADOL

Mae Datganiad Cyfrifon 2009/10 yn rhoi manylion sefyllfa ariannol y Cyngor ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2010. Mae'r wybodaeth a gyflwynir ar dudalennau 19 i 70 yn cydymffurfio â gofynion Cod Ymarfer 2009 ar Gyfrifyddu Awdurdodau Lleol – Datganiad o'r Arfer a Argymhellir (y SORP) a gyhoeddwyd gan y Sefydliad Siartredig Cyllid a Chyfrifeg Cyhoeddus (CIPFA). Mae'r datganiadau'n cynnwys:-

- Y datganiadau ariannol craidd sy'n cynnwys –
 - **y cyfrif incwm a gwariant** – sy'n rhoi manylion cost net y gwasanaethau refeniw a ddarperir gan y Cyngor, ynghyd â manylion sut y darperir y gwasanaethau trwy'r dreth Gyngor a grantiau cyffredinol gan y llywodraeth.
 - **datganiad o symudiadau ym malans cronfa'r Cyngor** – sy'n cysoni gwarged neu ddiffygion yn y cyfrif incwm a gwariant a symudiadau ym malans cronfa'r Cyngor gan gymryd i ystyriaeth y symiau hynny sy'n ofynnol trwy statud.
 - **datganiad o gyfanswm yr enillion a'r colledion**– sy'n nodi'r enillion a'r colledion nad ydynt yn cael eu cydnabod yn y cyfrif incwm a gwariant, ond sy'n cael eu cynnwys yn y symudiad yng ngwerth net y Cyngor.
 - **mantolen** - sy'n rhoi manylion sefyllfa ariannol y Cyngor fel yr oedd ar 31 Mawrth 2010.
 - **datganiad llif arian** – sy'n cofnodi llif arian i mewn ac allan sy'n codi o drafodion trydydd parti.
- Y datganiadau ariannol ategol sy'n cynnwys –
 - **y cyfrif refeniw tai a'r datganiad o symudiadau ym malans y cyfrif refeniw tai** – sy'n rhoi manylion cost net swyddogaeth landlord y Cyngor fel darparydd tai'r Cyngor.
- Y cyfrifon grŵp sy'n cynnwys –
 - cyfrif incwm a gwariant y **grŵp**, cysoni gwarged neu ddiffyg yn y cyfrif incwm a gwariant endid sengl â gwarged neu ddiffyg yng nghyfrif incwm a gwariant y grŵp, datganiad grŵp o gyfanswm yr enillion a'r colledion cydnabyddedig, mantolen y grŵp a datganiad llif arian y grŵp – sy'n crynhoi gwybodaeth ar gyfer y Cyngor a'i is-gwmni AD Waste Limited.

Cyflwynir cyfrifon y gronfa bensiynau ar dudalennau 71 i 80, yn unol â'r gofynion.

Y GYLLIDEB REFENIW A'R SEFYLLFA ARIANNOL YN GYFFREDINOL

Gosodwyd cyllideb 2009/10 yn ystod cyfnod o ansicrwydd economaidd cyffredinol a chynnydd yn y galw am wasanaethau'r Cyngor, ac ar adeg pan oedd incwm o wasanaethau ac elw ar fuddsoddiadau yn gostwng. Wrth baratoi'r gyllideb, fel y blynyddoedd cynt, ceisiwyd parhau i roi blaenoriaeth i gefnogi ysgolion; hefyd byddai cynorthwyo pobl ifanc ag anableddau a oedd yn trosglwyddo i wasanaethau oedolion, a darparu gofal i bobl hŷn y sir yn dal i gael blaenoriaeth. Dechreuodd y Cyngor ymgymryd â rhaglen uchelgeisiol i newid y sefydliad gyda'r nod o sicrhau gwell perfformiad ac effeithlonrwydd a llai o orbenion. Llwyddwyd i arbed bron i £3,000k yng nghyllideb 2009/10, ac roedd cynllun gweithredu ar waith hefyd i arbed £1,000k arall yn ystod y flwyddyn. Er bod y rhaglen newid yn ceisio canfod pob cyfle posibl i arbed arian, byddai'n parhau i gefnogi twf a darparu gwasanaethau ledled y Sir.

Cyfanswm y gwariant net ar gyfer 2009/10 oedd £234,804k yn erbyn cyllideb o £235,057k.

Tudalen 2

RHAGAIR ESBONIADOL parhad

Y GYLLIDEB REFENIW A'R SEFYLLFA ARIANNOL YN GYFFREDINOL (parhad)

	Cyllideb 2009/10	Gwirioneddol 2009/10	Amrywiant	Gwirioneddol 2008/09
	£000	£000	£000	£000
Gwariant net ar wasanaethau	221,566	221,162	(404)	216,289
Cyfrif benthyciadau a buddsoddiadau canolog	13,491	13,642	151	11,320
Cyfanswm gwariant net	<u>235,057</u>	<u>234,804</u>	<u>(253)</u>	<u>227,609</u>
Cyllidwyd gan				
Y Dreth Gyngor (net o wariant praeseptau cynghorau cymuned)	51,326	51,318	8	49,690
Grantiau cyffredinol	143,294	143,293	1	139,074
Aiddosbarthu ardrethi annomestig	40,437	40,437	0	39,371
Cyfanswm adnoddau	<u>235,057</u>	<u>235,048</u>	<u>9</u>	<u>228,135</u>
Amrywiad net (tanwariant)		<u>(244)</u>	<u>(244)</u>	<u>(526)</u>

Gostyngodd y tanwariant net o £253k i £244k drwy leihau'r Dreth Gyngor (£8k) a gostwng grantiau cyffredinol (£1k). Mae'r £244k, ynghyd â symiau eraill y cytunwyd i'w trosglwyddo, sef £579k (credyd net), wedi arwain at gyfanswm refeniw wrth gefn o £27,246k yng nghronfa'r Cyngor, sy'n cynnwys elfen o falans cronfa'r Cyngor gwerth £25,796k.

	Tanwariant			2009 £000
	2010 £000	Net £000	Arall £000	
Balansau heb eu clustnodi	6,277	244	(1,224)	7,257
Balansau wedi'u clustnodi	19,519	0	1,698	17,821
Balans cronfa'r Cyngor	<u>25,796</u>	<u>244</u>	<u>474</u>	<u>25,078</u>
Ysgolion dan reolaeth leol (heb fod ar gael at ddibenion cyffredinol)	1,450	0	(1,053)	2,503
Cyfanswm refeniw wrth gefn cronfa'r Cyngor	<u>27,246</u>	<u>244</u>	<u>(579)</u>	<u>27,581</u>

Mae'r symudiad ym malans cronfa'r Cyngor o £25,078k i £25,796k (£718k), yn cyd-fynd â chyfanswm gwarged incwm a gwariant o £210,713k ar gyfer y flwyddyn (fel y gwelir ar dudalen 19), a chyfanswm y datganiad o symudiadau o £211,431k (ar dudalen 20).

ASEDAU A RHWYMEDIGAETHAU

Gwariwyd cryn dipyn yn ystod y flwyddyn ar greu cyfleuster cyfarpar cymunedol integredig ym Mhenarlâg (£1,077k) o dan drefniant cronfa gyfun gyda Chyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam, cynllun a arianwyd yn gyfan gwbl gan Lywodraeth Cynulliad Cymru. Roedd gwaith mawr arall yn cynnwys cwblhau dwy ysgol arbennig newydd yn y Fflint – Ysgol Iau Gwynedd (£562k), ac Ysgol Uwchradd y Fflint (£630k); Grant Gwella Adeiladau Ysgolion penodol Llywodraeth Cynulliad Cymru dalodd am ran sylweddol o'r gwaith ar y ddwy ysgol (ers i'r gwaith adeiladu ddechrau yn 2007/08).

Tudalen 3

RHAGAIR ESBONIADOL parhad

PENSIYNAU

Mae'r datgeliadau'n cydymffurfio â Safon Adrodd Ariannol 17 (FRS 17) ac yn rhoi cyfrif llawn o'r rhwymedigaeth pensiwn. Y rhwymedigaeth a gofnodir yn y fantolen (£248.93m) yw cyfanswm y diffygion a ragwelir yn ystod oes y gronfa. Nid yw FRS17 yn cael unrhyw effaith ar lefelau Treth Cyngor na chyllid tai.

CYFLEUSTERAU BENTHYCA

Ni wnaed unrhyw fenthyciadau hirdymor newydd yn ystod 2009/10, gyda'r prifswm dyledus yn aros fel £173.613m; mae'r Cyngor yn dal i ddefnyddio arian wrth gefn i ariannu gwariant cyfalaf yn lle benthyca arian o'r newydd.

FFYNONELLAU CYLLID CYFALAF

Bob blwyddyn, bydd y Cyngor yn cymeradwyo rhaglen o waith cyfalaf, sy'n darparu ar gyfer buddsoddi mewn asedau megis tir, adeiladau a gwella ffyrdd. Cyllidir y rhaglen trwy fenthyca â chymorth, benthyca heb gefnogaeth (darbodus), derbyniadau cyfalaf, grantiau a chyfraniadau cyfalaf, arian wrth gefn a chyllid o'r cyfrif refeniw.

	2010	2009
	£000	£000
Benthyciadau a gefnogir	7,759	7,827
Benthyciadau nas cefnogir (darbodus)	409	312
Derbyniadau cyfalaf	213	4,141
Grantiau cyfalaf a chyfraniadau	21,651	25,549
Cyfalaf wrth gefn/gwariant cyfalaf a gyllidir o'r cyfrif refeniw	1,035	3,029
Cyfanswm cyllido	31,067	40,858

AILBRISIO ASEDAU

Rhaid ailbrasio holl asedau'r Awdurdod bob pum mlynedd - ail-brisiwyd 60% o'r holl asedau yn ystod 2009/10 er mwyn ateb y gofyniad pum mlynedd. Mae ailbrisiad 2009/10 wedi arwain at ostyngiad net sylweddol yng ngwerth yr asedau diriaethol sefydlog a gofnodwyd yn y fantolen (o £1,035k i £914k.)

NEWIDIADAU YM MHOLISIAU CYFRIFYDDU

Mae SORP 2009 wedi awgrymu rhai newidiadau bach ym mholisiau cyfrifyddu'r Cyngor o ran cronladau llog sy'n daladwy neu'n dderbyniadwy, ac eglurhad o ran pryd yr amherir ar werth asedau ariannol sydd ar gael i'w gwerthu.

Tudalen 4

DATGANIAD O BOLISIAU CYFRIFYDDU

CYFFREDINOL

Paratowyd y cyfrifon hyn yn unol â gofynion Cod Ymarfer ar gyfer Cadw Cyfrifon Awdurdodau Lleol 2009 – Datganiad o'r Arfer a Argymhellir (y SORP) a gyhoeddwyd gan CIPFA, a ategwyd gan nodiadau canllaw ar gymhwyso safonau cyfrifeg.

Mae SORP 2009 wedi arwain at rai newidiadau bach ym mholisiau cyfrifyddu'r Cyngor, o ran cronladau llog sy'n daladwy ac yn dderbyniadwy, ac eglurhad o ran pryd yr amherir ar werth asedau ariannol sydd ar gael i'w gwerthu. Ni fu unrhyw newid yn y technegau amcangyfrif a ddefnyddiwyd ac nid oes unrhyw daliadau neu gredydau sylweddol neu anarferol wedi'u cynnwys yn y cyfrifon.

DARPARIAETHAU

Mae'r Cyngor yn darparu'n briodol ar gyfer unrhyw rwymedigaethau neu golledion sy'n debygol neu'n sicr o ddod i'w ran, oni bai bod ansicrwydd ynghylch swm neu amseriad unrhyw daliad y mae ei angen i setlo'r rhwymedigaeth.

CRONFEYDD WRTH GEFN

Ystyrir symiau a neilltuir at ddibenion nad ydynt wedi'u cynnwys yn y diffiniad o ddarpariaethau fel cronfeydd wrth gefn. Maent naill ai'n arian y bwriadwyd ei osod o'r neilltu i dalu am wariant annisgwyl yn y tymor byr, adnoddau i helpu i reoli llif arian neu adnoddau sydd wedi cronni ac na chawsant eu gwario na'u clustnodi ar ddiwedd y cyfnod cyfrifyddu. Mae trosglwyddiadau iddynt ac ohonynt yn cael eu dangos fel neilltuadau yn y datganiad symudiad ar falans cronfa'r Cyngor.

ASEDAU SEFYDLOG DIRIAETHOL

Mae gwariant yn ymwneud â chaffael, creu neu wella asedau sefydlog diriaethol yn cael ei gyfalafu, ar yr amod fod budd yn deillio o'r ased i'r awdurdod ac i'r gwasanaethau y mae'n eu darparu am gyfnod o fwy na blwyddyn. Yn ystod y flwyddyn ariannol pennwyd lefel gwariant de minimis o £20,000. Nid fydd gofynion cyfrifyddu cyfalaf yn gymwys mewn perthynas â symiau is na hyn. Caiff gwariant am wneud gwaith trwsio a chynnal a chadw arferol yng nghyswllt asedau sefydlog ei godi'n uniongyrchol ar gyfrifon refeniw'r gwasanaeth.

Caiff asedau sefydlog eu prisio ar y sail a argymhellir gan CIPFA ac yn unol â'r Datganiadau Arferion Prisio Asedau a'r Nodiadau Canllaw a gyhoeddir gan Sefydliad Brenhinol y Syrffewyr Siartredig (RICS). Cânt eu dosbarthu yn wahanol grwpiau yn ôl gofynion Cod Ymarfer 2008 ar Gyfrifo Awdurdodau Lleol.

Cafodd eiddo gweithredol heb fod yn arbenigol eu prisio ar sail gwerth y farchnad am eu defnydd presennol. Mewn achosion lle nad oedd gwerth y farchnad am ased penodol, defnyddiwyd cost adnewyddu wedi dibrisiant. Caiff asedau sefydlog gweithredol eraill (seilwaith ac asedau cymunedol) eu prisio ar sail cost hanesyddol, a chafodd y mathau hynny o eiddo sydd ym marn yr Awdurdod yn anweithredol eu prisio ar sail gwerth y farchnad – defnydd presennol/gwerth y farchnad.

Rhaid ailbrizio holl asedau'r Awdurdod bob pum mlynedd. Y tro diwethaf i hyn gael ei wneud yn llawn oedd ar 1 Ebrill 2004 ond, o 2007/08 ymlaen, caiff cyfran o gyfanswm y portffolio asedau ei hailbrizio bob blwyddyn (20% yn 2007/08 a 2008/09, gyda balans o 60% yn 2009/10), er y caiff newidiadau arwyddocaol i brisiadau eu haddasu yn y cyfnod interim, fel y byddant yn digwydd. Os yw prisiadau'n codi, bydd y gronfa wrth gefn ar gyfer ailbrizio'n cael ei gredydu er mwyn cydnabod elw heb ei droi'n arian. Mae'r gronfa ailbrizio wrth gefn yn cynnwys yr elw a wnaed wrth ailbrizio ers 1 Ebrill 2007 yn unig, sef y dyddiad y cafodd ei roi ar waith yn ffurfiol. Mae unrhyw elw a wnaed cyn y dyddiad hwnnw wedi'u cydgrynhoi yn y cyfrif addasu cyfalaf. Caiff gwahanol ddsbarthiadau o asedau ar y fantolen grŵp eu mesur ar seiliau gwahanol (yn unol â'r fantolen).

Tudalen 5

DATGANIAD O BOLISIŶAU CYFRIFYDDU

parhad

ASEDAU ANNIRIAETHOL

Gall asedau anniriaethol, megis gwariant ar ddatblygu, ewyllys da neu drwyddedau meddalwedd a brynwyd, fodloni'r diffiniad o asedau os mai'r Cyngor fydd yn rheoli'r ffordd y caiff y manteision economaidd eu defnyddio yn y dyfodol, naill ai drwy eu cadw neu drwy warchodaeth gyfreithiol. Caiff asedau anniriaethol eu hamorteiddio o'r flwyddyn ariannol lawn gyntaf ar ôl eu caffael/datblygu. Yr oesau defnyddiol mwyaf cyffredin at ddibenion amorteiddio yw 7 mlynedd i wario ar ddatblygu a 5 mlynedd ar gyfer trwyddedau meddalwedd.

DIBRISIANT

Darperir ar gyfer dibrisiant llinell syth ar bob ased sefydlog diriaethol gydag oes ddefnyddiol gyfyngedig (ac eithrio tir nad yw'n dibrisio ac eiddo buddsoddi anweithredol), a sicrheir darpariaeth o'r flwyddyn ariannol lawn gyntaf ar ôl caffaeliad/prisiad. Seilir y ffigur ar brisiadau agoriadol mantolen net 2009/10 (rhestr brisio llai dibrisiad cronnus), gan ragdybio nad oes dim gwerthoedd gweddilliol i bob ased sefydlog. Os yw'r ased yn cynnwys dwy elfen sylweddol neu ragor gydag oes economaidd ddefnyddiol sy'n amrywio'n sylweddol, cyfrifwyd pob elfen ar wahân. Dyma sy'n cael ei ystyried yn oes ddefnyddiol gyffredin at ddibenion dibrisiant :-

Blynyddoedd

Eiddo a garejys y Cyngor	40
Tir ac adeiladau eraill	50
Cerbydau, offer, dodrefn a chyfarpar	5
Asedau seilwaith	40
Asedau cymunedol	20

DERBYNIADAU CYFALAF

Mae derbyniadau cyfalaf yn codi wrth werthu asedau sefydlog ac ad-dalu blaensymiau, a rhoddir cyfrif cronnus ohonynt; caiff symiau is na £10,000 o unrhyw werthiant eu trin fel incwm refeniw, yn unol â rheoliadau cyfalaf. Mae'r gofyniad i neilltuo 75% o dderbyniadau a geir wrth werthu tai cyngor i ad-dalu dyledion wedi'i ddileu o ganlyniad i Ddeddf Llywodraeth Leol 2003, ond mae'r cyngor yn parhau i neilltuo'r swm yn unol â'r rhagdybiaeth yn rheolau cymhorthdal y Cyfrif Refeniw Tai. Mae balans y derbyniadau nad ydynt wedi'u neilltuo yn y modd hwn, ac nad ydynt wedi'u defnyddio at ddibenion cyllido cyfalaf, wedi'i gynnwys yn y fantolen fel derbyniadau cyfalaf y gellir eu defnyddio. Caniateir defnyddio'r holl dderbyniadau cyfalaf nad ydynt yn ymwneud â thai.

GWARIANT REFENIW A ARIENNIR O GYFALAF O DAN STATUD (REFCUS)

Mae gwariant a wnaed yn ystod y flwyddyn y gellid ei gyfalafu o dan ddarpariaethau statudol, ond nad yw'n arwain at greu asedau sefydlog wedi'i nodi fel gwariant yng nghyfrif y gwasanaeth perthnasol yn ystod y flwyddyn. Os yw'r Cyngor wedi penderfynu talu costau'r gwariant hwn drwy ddefnyddio adnoddau cyfalaf cyfredol neu drwy fenthyca, mae trosglwyddo i'r cyfrif addasu cyfalaf yn gwyrddroi'r symiau a nodwyd yn y datganiad o symudiadau ym malans cronfa'r Cyngor, fel nad yw'n effeithio ar lefel y Dreth Gyngor.

AMHARIAD

Caiff gwerth pob categori o asedau ac asedau unigol sylweddol, nad ydynt yn cael eu dibrisio, eu hadolygu ar ddiwedd pob blwyddyn ariannol i weld a oes tystiolaeth eu bod wedi gostwng yn eu gwerth. Os nodir bod eu gwerth wedi gostwng yn sgil y broses adolygu neu yn sgil ymarfer

Tudalen 6

DATGANIAD O BOLISIAU CYFRIFYDDU

parhad

AMHARIAD (parhad)

gwerthuso, dangosir hyn yn y cyfrifon naill ai yn y cyfrif refeniw perthnasol lle mae'r golled i'w briodoli i ostyngiad amlwg mewn budd economaidd neu, fel arall, caiff ei ddileu yn erbyn unrhyw elw dibrisiant sydd i'w briodoli i'r ased perthnasol yn y gronfa ailbriso, gydag unrhyw swm dros ben yn cael ei gynnwys yng nghyfrif refeniw'r gwasanaeth perthnasol.

Os cydnabyddir amhariad yn y cyfrif incwm a gwariant, ond bod elw ailbriso wedi cronni yn y gronfa ailbriso wrth gefn ar gyfer yr ased dan sylw, caiff swm hyd at werth y golled ei drosglwyddo o'r gronfa ailbriso wrth gefn i'r cyfrif addasu cyfalaf.

GRANTIAU

Mae grantiau a dderbynnir ar gyfer gwariant cyfalaf a refeniw yn cael eu cyfrif fel cronniad. Os yw ased yn cael ei ariannu'n rhannol neu'n llawn â grant neu gyfraniad arall gan y llywodraeth, mae swm y grant yn cael ei gredydu i gyfrif grantiau gohiriedig y llywodraeth a chaiff ei ryddhau ar yr un gyfradd ac yn ôl yr un gyfran â'r dibrisiant yr asedau yng nghyfrif refeniw'r gwasanaeth perthnasol. Mae grantiau ar gyfer gwariant refeniw cyffredinol (fel y grant cynnal refeniw) yn cael eu credydu ar waelod y cyfrif incwm a gwariant (gweler tudalen 19).

TALIADAU LLOG

Mae llog allanol taladwy'n cael ei gynnwys yn y cyfrif incwm a gwariant ynghyd ag amorteiddiad yr enillion a'r colledion a wnaed wrth ail-brynu benthyciad a ddygwyd ymlaen yn y fantolen neu wrth dalu'r benthyciadau hynny'n ôl yn gynnar.

AD-DALU DYLEDION

Caiff dyledion eu had-dalu pan ddeuant yn ddyledus. Mae symiau a osodir o'r neilltu o refeniw i ad-dalu benthyciadau allanol neu i gyllido gwariant cyfalaf yn cael eu dangos yn y datganiad o symudiadau ar falans cyfrif y Cyngor; codir isafswm darpariaeth refeniw sy'n cyfateb i 2% o'r swm sy'n ddyledus ar y cyfrif refeniw tai a 4% ar gyfrif y Cyngor. Mae Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Cyllid Cyfalaf a Chyfrifyddu) (Cymru) (Diwygio) 2008) yn ei gwneud yn ofynnol i'r Cyngor ddarparu'n ddarbodus i ad-dalu'i ddyledion (rheoliad 22).

PRYDLESI

Mae rhenti prydlesi gweithredol yn ymddangos ar gyfrifon refeniw fel cronniad. Nid oes gan y Cyngor unrhyw asedau a gafwyd dan brydlesi cyllid ar hyn o bryd.

RHWYMEDIGAETHAU ARIANNOL

Caiff rhwymedigaethau ariannol eu mesur i ddechrau yn ôl gwerth teg a'u dwyn ymlaen yn ôl eu cost amorteiddio. Caiff y taliadau blynyddol ar y cyfrif incwm a gwariant ar gyfer llog taladwy eu seilio ar swm y rhwymedigaeth a gaiff ei ddwyn ymlaen, wedi'i luosi â chyfradd llog yr offeryn. Golyga hyn mai'r swm a nodir ar y fantolen yw'r cyfanswm sy'n daladwy (â llog cronni) a'r llog a nodir ar y cyfrif incwm a gwariant yw'r swm sy'n ddyledus ar gyfer y flwyddyn yn ôl cytundeb y benthyciad.

Tudalen 7

DATGANIAD O BOLISIŶAU CYFRIFYDDU

parhad

ASEDAU ARIANNOL

Mae dau fath o asedau ariannol:

- benthyciadau a derbyniadau – asedau sydd â thaliadau sefydlog neu daliadau y gellir eu pennu na chânt eu dyfynnu mewn marchnad weithredol
- asedau sydd ar gael i'w gwerthu – asedau sydd â phris a ddyfynnir ar y farchnad a/neu heb daliadau sefydlog neu daliadau y gellir eu pennu.

Benthyciadau a Derbyniadau:

Caiff y rhain eu mesur i ddechrau yn ôl gwerth teg a'u dwyn ymlaen yn ôl eu cost amorteiddio. Caiff credydau blynyddol i'r cyfrif incwm a gwariant ar gyfer llog derbyniadwy eu seilio ar swm yr ased a gaiff ei ddwyn ymlaen wedi'i luosi â chyfradd llog yr offeryn. Golyga hyn mai'r swm a nodir ar y fantolen yw'r cyfanswm sy'n dderbyniadwy (â llog cronrus) a'r llog a gredydir i'r cyfrif incwm a gwariant yw'r swm sy'n dderbyniadwy ar gyfer y flwyddyn yn ôl cytundeb y benthyciad.

Asedau sydd ar gael i'w gwerthu:

Caiff asedau sydd ar gael i'w gwerthu eu mesur i ddechrau, a'u dwyn ymlaen, yn ôl gwerth teg. Os oes taliadau sefydlog ar gyfer yr ased, caiff credydau blynyddol i'r cyfrif incwm a gwariant ar gyfer y llog derbyniadwy eu seilio ar gost amorteiddio'r ased wedi'i luosi â chyfradd llog yr offeryn. Os nad oes taliadau sefydlog, caiff incwm (e.e. buddrannau) ei gredydu i'r cyfrif incwm a gwariant pan fydd yn dod yn dderbyniadwy i'r Cyngor.

Caiff asedau eu cynnal ar y fantolen yn ôl gwerth teg. Seilir gwerthoedd ar yr egwyddorion a ganlyn:

- offerynnau sydd â phris a ddyfynnir ar y farchnad - pris ar y farchnad
- cyfrandaliadau ecwiti heb brisiau a ddyfynnir ar y farchnad – arfarniad annibynnol o brisiadau cwmnïau.

Caiff newidiadau mewn gwerth teg eu cydbwyso gan gofnod yn y gronfa wrth gefn ar gyfer asedau sydd ar gael i'w gwerthu. Yr eithriad yw sefyllfa lle cafwyd colledion oherwydd amhariad - caiff y rhain eu debydu i'r cyfrif refeniw a gwariant, ynghyd ag unrhyw elw/golled net ar gyfer yr ased a gronnwyd yn y gronfa wrth gefn.

Os oes amhariad ar yr asedau oherwydd bod digwyddiad yn y gorffennol yn ei gwneud hi'n debygol na chaiff taliadau sy'n ddyledus o dan y contract eu gwneud (taliadau sefydlog neu ganfyddadwy) neu os yw gwerth teg yn disgyn yn is na'r gost, bydd gwerth yr ased yn gostwng a dangosir hyn yn y cyfrif incwm a gwariant.

DYLEDWYR A CHREDYDWYR

Paratoir cyfrifon refeniw a chyfalaf yr Awdurdod fel croniadau. Cynhwysir symiau yn y cyfrifon terfynol i dalu am incwm neu wariant i'w briodoli i flwyddyn y cyfrif am nwyddau a dderbyniwyd neu waith a wnaed, ond lle na dderbyniwyd/gwnaed y taliad erbyn 31 Mawrth 2010.

STOCIAU

Prisir stociau ar y gost neu'r gwerth sylweddoladwy net is.

Tudalen 8

DATGANIAD O BOLISIÄU CYFRIFYDDU

parhad

GORBENION

Codwyd costau gwasanaethau cymorth ac adeiladau gweinyddol a ddarperir yn ganolog i'r gwasanaethau, yn ôl y Cod Ymarfer Gwerth Gorau mewn Cyfrifo (BVACOP). Dyrennir costau'r craidd corfforaethol a democrataidd ac unrhyw gostau nas dosbarthwyd i benawdau gwrthrychau gwahanol ac nid ydynt yn cael eu dosrannu i unrhyw wasanaeth arall.

PENSIYNAU

Caiff gwariannau a ddyfynnwyd a gaiff eu cadw fel asedau yn y cynllun buddion diffiniedig eu prisio yn ôl pris y cynnig, yn unol â'r newid a fabwysiadwyd i FRS17, *Buddion Ymddeol*.

Mae asedau'r gronfa bensiwn yn cynnwys buddsoddiadau heb eu dyfynnu a ddygir ar eu gwerth teg. Oherwydd yr ansicrwydd cynhenid sy'n gysylltiedig â phrisio buddsoddiadau fel hyn, o ganlyniad i absenoldeb marchnad hylifol, gall gwerth teg y buddsoddiadau hyn fod yn wahanol i'w gwerthoedd sylweddoladwy. Gallai'r gwahaniaeth fod yn faterol berthnasol.

Mae gan y Cyngor ddau gynllun pensiwn gwahanol sy'n ateb gofynion gweithwyr mewn gwasanaethau penodol. Mae'r cynlluniau yn rhoi buddion penodol i aelodau sy'n gysylltiedig â'u cyflogau a'u gwasanaeth:

Athrawon:

Cynllun heb ei gyllido yw hwn a gweinyddir gan yr Adran Plant, Ysgolion a Theuluoedd. Mae'r costau pensiwn a godir ar y cyfrifon ar gyfradd gyfrannu a osodwyd gan yr adran hon ar sail cronfa dybiannol.

Gweithwyr Eraill:

Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (CPLIL) gyda buddion penodol yw hwn. Yn ôl gofynion FRS 17 - *Buddion Ymddeol*, mae'r cyfrifon yn cydnabod yr ymrwymiad llawn sydd gan y Cyngor i ateb cost buddion ymddeol yn y dyfodol a fydd yn codi o flynyddoedd o wasanaeth gan weithwyr hyd at ddyddiad y fantolen, net y cyfraniadau a dalwyd i'r Gronfa a'r incwm buddsoddi a gynhyrchwyd ganddynt. Seilir y gyfradd ostyngol a ddefnyddir i roi gwerth ar rwymedigaethau ac i gyfrifo cost gyfredol y gwasanaeth ar yr elw a wneir ar fondiau corfforaethol o safon.

Mae'r swm a godir yn y cyfrifon refeniw gwasanaeth yn seiliedig ar ran o gost gyfredol y gwasanaeth (y cynnydd mewn buddion yn y dyfodol sy'n codi o hyd gwasanaeth y flwyddyn gyfredol) yn hytrach na chyfraniadau'r cyflogwr. Caiff buddion dewisol a ddyfernir adeg ymddeol yn gynnwys eu cynnwys yng nghyfrifon y flwyddyn y penderfynwyd ar y dyfarniad.

BUDDSODDIADAU

Dangosir buddsoddiadau yn y fantolen yn ôl gwerth teg (gwerth ar y farchnad) ar gyfer pob dosbarth o offerynnau ariannol.

TRETH AR WERTH

Mae'r Cyngor yn derbyn ad-daliad am gost net treth ar werth y mae'n ei thalu. Paratowyd y cyfrifon heb gynnwys treth, yn unol â SSAP 5.

DATGANIAD O BOLISIŨAU CYFRIFYDDU

parhad

PERTHYNAS ARIANNOL Â CHWMNŨAU

Cyngor Sir y Fflint yw unig gyfranddaliwr AD Waste Limited, cwmni 'hyd braich' gwaredu gwastraff awdurdod lleol (CGGAL) fel a ganiateir o dan Ddeddf Llywodraeth Leol a Thai 1989 a Deddf Gwarchod yr Amgylchedd 1990. Cedwir y breindal a'r buddrannau a dderbynnir gan y cwmni at ddibenion gwaredu gwastraff yn y dyfodol.

Ar 28 Medi 2007, hysbysodd y Cyngor ei fod yn terfynu'i gytundeb â'r cwmni erbyn 30 Medi 2009; yn dilyn adolygiad o'r gwahanol ddewisiadau a oedd ar gael, ac o ystyried y dyddiad y byddai'r cytundeb yn dod i ben, penderfynodd yr Awdurdod, ar 29 Hydref 2008, i ymdrin â gweithgareddau'r cwmni'n fewnol. Caiff y gwaith o drosglwyddo masnach ac asedau'r cwmni ei gwblhau yn ystod 2010/11.

CYFRIFON GRŴP

Mae'n ofynnol i awdurdodau lleol sydd â buddiannau sylweddol, wedi'u cronni, mewn is-gwmnïau, cwmnïau cysylltiedig neu fentrau ar y cyd, baratoi set gyflawn o ddatganiadau ariannol grŵp. Mae gan y Cyngor fuddiannau sylweddol yn AD Waste Limited, y pennwyd ei fod yn is-gwmni, a chafodd ei gyfrifo felly, yn unol ag FRS 2 (Cyfrifo am Ymgymeriadau Atodol).

Dyddiad Awdurdodi'r Cyfrifon

Awdurdodwyd Datganiad Cyfrifon 2009/10 i'w gyhoeddi ar 16 Medi 2010 gan Kerry Feather (Swyddog Cyllid y Sir). Hyd y dyddiad hwn yr ystyriwyd digwyddiadau wedi'r fantolen.

Tudalen 10

DATGANIAD O GYFRIFOLDEBAU DROS Y DATGANIAD O GYFRIFON

CYFRIFOLDEBAU'R AWDURDOD

Mae'n ofynnol i'r Awdurdod :-

- wneud trefniadau i weinyddu ei faterion ariannol yn briodol a gofalu bod un o'i swyddogion yn gyfrifol am weinyddu'r materion hynny. Yn yr Awdurdod hwn, Swyddog Cyllid y Sir yw'r swyddog hwnnw.
- rheoli ei faterion er mwyn sicrhau defnydd economaidd, effeithiol ac effeithlon o adnoddau ac er mwyn diogelu ei asedau;
- cymeradwyo'r datganiad cyfrifon.

Llofnod:

**Owen Thomas
Cadeirydd y Cyngor Sir**

Dyddiedig:

CYFRIFOLDEBAU SWYDDOG CYLLID Y SIR

Mae Swyddog Cyllid y Sir yn gyfrifol am baratoi datganiad cyfrifon yr Awdurdod yn unol â'r arferion priodol a osodwyd allan yng Nghod Ymarfer CIPFA/LASAAC ar Gyfrifon Awdurdodau Lleol ym Mhrydain Fawr ("y Cod").

Wrth baratoi'r datganiad cyfrifon hwn, gwnaeth Swyddog Cyllid y Sir y canlynol :-

- dewis polisiâu cyfrifyddu addas ac yna eu cymhwyso'n gyson;
- dod i farn a gwneud amcangyfrifon rhesymol a darbodus;
- cydymffurfio â'r Cod.

Mae Swyddog Cyllid y Sir hefyd wedi gwneud y canlynol:-

- cadw cofnodion cyfrifyddu cywir a chyfredol;
- cymryd camau rhesymol i atal a chanfod twyll a mathau eraill o afreoleidd-dra.

Paratowyd y datganiad cyfrifon a ganlyn yn unol â Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) (Diwygio) 2010. Mae'r datganiad cyfrifon yn cyflwyno safbwynt cywir a theg o sefyllfa ariannol yr Awdurdod ar 31 Mawrth 2010, a'i incwm a'i wariant am y flwyddyn a ddaeth i ben ar y dyddiad hwnnw.

Hefyd, mae'r datganiad yn cyflwyno safbwynt cywir a theg o drafodion ariannol Cronfa Bensiynau Clwyd yn ystod y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2010 a maint ei asedau a'i ymrwymadau ar y dyddiad hwnnw a sut y trefnwyd y rhain.

Llofnod:

**Kerry Feather CPFA
Pennaeth Cyllid**

Dyddiedig:

1. CWMPAS Y CYFRIFOLDEB

Mae Cyngor Sir y Fflint yn gyfrifol am sicrhau ei fod yn cynnal ei fusnes yn unol â'r gyfraith a'r safonau priodol, bod arian y cyhoedd yn cael ei ddiogelu, bod cyfrif priodol yn cael ei roi amdano, a'i fod yn cael ei ddefnyddio'n economaidd, yn effeithlon ac yn effeithiol. Mae gan y Cyngor hefyd ddyletswydd dan Ddeddf Llywodraeth Leol 1999 i wneud trefniadau i sicrhau gwelliant parhaus yn y modd y gweithredir ei swyddogaethau, gan ystyried cyfuniad o economi, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd.

Wrth ymgymryd â'r cyfrifoldeb cyffredinol hwn, mae'r Cyngor hefyd yn gyfrifol am ofalu bod trefniadau llywodraethu priodol ar gael sy'n hwyluso gweithredu swyddogaethau'r Cyngor yn effeithiol ac sy'n cynnwys trefniadau rheoli risg.

Mae'r Awdurdod wedi cymeradwyo a mabwysiadu Cod Llywodraethu Corfforaethol, sy'n cyd-fynd ag egwyddorion Fframwaith y CIPFA (Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifyddiaeth) / SOLACE (Cymdeithas Prif Weithredwyr ac Uwch Reolwyr yr Awdurdodau Lleol), sef *Delivering Good Governance in Local Government*

Mae'r Datganiad hwn yn egluro sut y mae Cyngor Sir y Fflint wedi cydymffurfio â'r Cod a hefyd yn bodloni gofynion Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) (Diwygio) 2010.

2. DIBEN Y FFRAMWAITH LLYWODRAETHU

Mae'r fframwaith llywodraethu'n cynnwys y systemau a'r prosesau, y diwylliant a'r gwerthoedd sy'n cyfarwyddo ac yn rheoli'r Cyngor a'i waith a thrwyddynt, mae'n atebol i'r gymuned, yn ymgysylltu â hi ac yn ei harwain. Mae'n galluogi'r Cyngor i fonitro i ba raddau y mae'n cyflawni ei amcanion strategol ac i ystyried a yw'r amcanion hynny wedi arwain at gynllunio a darparu gwasanaethau priodol a chost-effeithiol.

Rhan bwysig o'r fframwaith hwn yw'r system rheoli mewnol sydd wedi'i gynllunio i reoli risgiau a heriau a'u cadw ar lefel resymol. Ni all ddileu pob risg a allai atal yr Awdurdod rhag cyflawni polisiau, nodau ac amcanion, felly gall gynnig sicrwydd rhesymol, ond nid sicrwydd llwyr, o'u heffeithlonrwydd. Mae'r system rheoli mewnol yn seiliedig ar broses barhaus sydd wedi'i chynllunio i nodi a blaenoriaethu'r risgiau o ran cyflawni polisiau, blaenoriaethau, nodau ac amcanion y Cyngor. Mae hefyd yn gwerthuso pa mor debygol yw hi i'r risgiau a'r heriau hynny gael eu gwireddu, eu rheoli'n effeithiol, yn effeithlon ac yn economaidd.

Roedd y fframwaith llywodraethu'n cael ei weithredu yng Nghyngor Sir y Fflint yn ystod y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2010 a hyd at y dyddiad y cafodd y datganiad cyfrifon blynyddol ei gymeradwyo.

3. Y FFRAMWAITH LLYWODRAETHU

Mae prif elfennau trefniadau llywodraethu'r Awdurdod wedi'u hadlewyrchu yn y Cod Llywodraethu Corfforaethol. Mae'r Cod yn ffurfio rhan o'r Cyfansoddiad ac mae'n berthnasol i bob agwedd ar fusnes y Cyngor. Mae'n ofynnol i'r Aelodau a'r gweithwyr ymddwyn yn unol â'r safon uchel a ddisgwylir gan bobl Sir y Fflint a'r chwe egwyddor craidd sydd wedi'u gosod allan yn Fframwaith diwygiedig CIPFA / SOLACE.

- Canolbwyntio ar ddiben yr awdurdod ac ar ganlyniadau ar gyfer y gymuned a chreu gweledigaeth ar gyfer yr ardal leol a'i rhoi ar waith.

DATGANIAD LLYWODRAETHU BLYNYDDOL

parhad

- Aelodau a swyddogion yn cydweithio i gyflawni diben cyffredin gyda swyddogaethau a rolau pendant
- Hyrwyddo gwerthoedd yr awdurdod a dangos gwerthoedd llywodraethu da drwy gynnal safonau ymddygiad uchel
- Gwneud penderfyniadau gwybodus a thryloyw sy'n destun prosesau craffu a rheoli risg effeithiol
- Meithrin gallu aelodau a swyddogion o fod yn effeithiol
- Ymgysylltu â phobl leol a rhanddeiliaid eraill i sicrhau atebolrwydd dibynadwy

Mae gan y Cyngor Strategaeth Gwrth-dwyll a Llygredd sy'n nodi cyfrifoldebau'r Aelodau a'r gweithwyr yng nghyswllt hyrwyddo diwylliant o onestrwydd ac uniondeb.

Mae'r Pwyllgor Gweithredol, mewn ymgynghoriad â'r Fforwm Cyfansoddiad, yn gyfrifol am gymeradwyo'r Cod, a'r Prif Weithredwr a'r Swyddog Monitro sy'n gyfrifol am sicrhau ei fod yn gyfredol. Y Swyddog Monitro a'r Swyddog Ariannol priodol sy'n gyfrifol am sicrhau, drwy gynnal adolygiad blynyddol, bod yr Awdurdod yn cydymffurfio â'r Cod, a bod Archwiliad Mewnol yn cael ei gynnal yn annibynnol ar y broses archwilio.

Cynhaliwyd adolygiad hunanasesu dechreuol o drefniadau llywodraethu corfforaethol yn ystod 2007 a oedd yn dangos yn glir bod cynnydd da wedi'i wneud yn erbyn chwe egwyddor craidd CIPFA / SOLACE. Cafodd y Cod Llywodraethu Corfforaethol ei adolygu a'i fabwysiadu wedyn gan y Cyngor Sir ym mis Hydref 2008. Cynhaliwyd adolygiad hunanasesu arall o drefniadau llywodraethu corfforaethol ar ddechrau 2010, gan nodi llwyddiannau'r Cyngor o dan bob un o'r chwe egwyddor craidd a, lle bo hynny'n briodol, nodwyd pa gamau pellach a oedd yn ofynnol i atgyfnerthu trefniadau'r Cyngor. Bydd cynlluniau gweithredu manwl yn cael eu hymgorffori yn nhrefniadau cynllunio busnes y Cyngor. Mae'r Adran Archwilio Mewnol wedi cynnal adolygiad o Lywodraethu Corfforaethol yn gyffredinol ac wedi gwneud ambell argymhelliad i sicrhau mwy o welliannau. Bydd yr adran Archwilio Mewnol yn cadw llygad ar y camau hyn fel rhan o'i hadolygiad parhaus o Lywodraethu Corfforaethol.

Mae'r Cod Llywodraethu Corfforaethol – Adolygiad Hunanasesu 2010 a'r Cod Llywodraethu Corfforaethol ar gael gan y Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd.

Mae proses llywodraethu corfforaethol gadarn yn cael ei ategu gan y prosesau cynllunio busnes a'r disgyblaethau cynllunio gwasanaethau, rheoli risg a rheoli cyllid. Mae fframwaith cynllunio newydd wedi'i ddatblygu'n seiliedig ar Fframwaith Cynllun Llywodraethu (y Cyngor), sy'n cael ei gynnal gan wasanaethau tair cyfarwyddiaeth y Cyngor a nodir yn y cynlluniau gwasanaeth atodol a'r trefniadau arfarnu. Mae Fframwaith Cynllun Llywodraethu (y Cyngor) yn cynnwys dogfennau cysylltiedig sy'n datgan uchelgais, blaenoriaethau a thargedau yn erbyn fframwaith llywodraethu sy'n disgrifio sut y mae'r Cyngor yn cael ei redeg a'i lywodraethu ac yn nodi gwerthoedd, swyddogaethau a chyfrifoldebau penodol y gyfundrefn.

Mae'r tair Cyfarwyddiaeth gwasanaeth wedi cynhyrchu Cynlluniau Cyfarwyddiaeth sy'n rhoi crynodeb o'r perfformiad allweddol, y risg a'r gweithgareddau gwella ar gyfer Cyfarwyddiaethau yn ogystal ag adlewyrchu agweddau allweddol ar ddarparu ymrwymadau i'r partneriaethau strategol. Caiff y gwasanaethau corfforaethol eu hadlewyrchu mewn Cynllun Gwasanaethau Corfforaethol sy'n crynhoi prif feysydd gweithgarwch y cynlluniau gwasanaeth ar gyfer TGCh a Gwasanaethau Cwsmeriaid, Adnoddau Dynol, Cyllid a Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd.

DATGANIAD LLYWODRAETHU BLYNYDDOL

parhad

Yn ogystal, mae pob un o feysydd gwasanaeth y Cyngor wedi adolygu a chwblhau eu cynlluniau gwasanaeth ar lefel Pennaeth Gwasanaeth. Cynlluniau blynyddol yw'r rhain sy'n cynnwys ystyriaeth fwy hirdymor tan 2013 i adlewyrchu amcanion gwasanaethau cynaliadwy, parhad busnes a pherfformiad mwy hirdymor ac ymrwymadau gwella.

Mae Cynlluniau Gwasanaeth ar gael gan y Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd.

Mae Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) yn ailddiffinio'r ddyletswydd sylfaenol sydd ar awdurdodau lleol, awdurdodau parciau cenedlaethol ac awdurdodau tân ac achub i wneud trefniadau i sicrhau gwelliannau parhaus a rhoi cyfrif amdanynt. Mae hefyd yn mynnu bod partneriaid lleol yn cymryd rhan ac yn cydweithredu i ddarparu canlyniadau cynlluniau cymunedol ac ymgysylltu â dinasyddion. Mae'r blaenoriaethau ar gyfer newid a gwelliant yn cael eu pennu'n flynyddol ac maent yn cael eu cefnogi gan brosesau cynllunio busnes y Cyngor a gynhwysir yn ei Fframwaith Cynllun Llywodraethu (Cyngor). Mae'r trefniadau newydd yn cynnwys asesiad corfforaethol ac asesiad perfformiad, a gynhelir gan Swyddfa Archwilio Cymru ar y cyd â rheolyddion eraill (Estyn, Arolygiaeth Gofal a Gwasanaethau Cymdeithasol Cymru a Bwrdd yr Iaith Gymraeg); adroddir y canlyniad mewn Asesiad Gwella blynyddol.

Mae cynnwys yr adolygiad parhaus o'r asesiad strategol o risgiau a heriau yn cyfrannu at (i) Raglen Waith y Tîm Rheoli Corfforaethol, (ii) Rhaglen Rheoleiddio Mewnol ac Allanol ar gyfer 2010/11 a (iii) Fframwaith Cynllunio'r Cyngor. Trefnwyd yr asesiad strategol o dan y categorïau a ganlyn:

- Arweinyddiaeth Gymunedol – materion lleol hanfodol na all y Cyngor ymdrin â nhw ar ei ben ei hun (e.e. tai fforddiadwy)
- Rhoi Gwasanaethau'r Cyngor ar Waith – materion yn ymwneud â gwasanaethau cyhoeddus y mae'r Cyngor yn bennaf gyfrifol drostynt ac yn eu rheoli (e.e. Tai)
- Llywodraethu'r Cyngor – materion yn ymwneud â llywodraethu a rheoli cyfundrefnol (e.e. Cyllid)

Mae'r Asesiad Strategol o Risgiau a Heriau ar gael gan y Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd

I sicrhau eglurdeb, cyfeiriad a chysondeb yn y nodau a'r disgwyliadau datganedig ar gyfer llywodraethu da, mae'r Cyngor wedi creu drafft o Ddatganiad o Flaenoriaethau Gweinyddu, sy'n cwmpasu tymor presennol y Cyngor (hyd Fai 2012). Mae'r rhestr yn un gynhwysfawr o ddeg blaenoriaeth llywodraethu a deg ar hugain o flaenoriaethau gwasanaeth cyhoeddus.

Y blaenoriaethau:

- Egluro disgwyliadau ar gyfer y Cyngor a'i reolaeth broffesiynol
- Sicrhau bod blaenoriaethau ffurfiol y Cyngor yn gyson â blaenoriaethau gwleidyddol y Weinyddiaeth
- Diwallu'n uniongyrchol y sylwadau yn y Llythyr Blynyddol diweddaraf gan Swyddfa Archwilio Cymru.

Mae'r Datganiad o Flaenoriaethau Gweinyddu ar gael gan y Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd.

DATGANIAD LLYWODRAETHU BLYNYDDOL

parhad

Mae cyd-destun ariannol y dyfodol yn un eithriadol o heriol oherwydd y gostyngiadau sylweddol a broffwydir yn refeniw ac adnoddau cyfalaf llywodraeth ganolog yn y tymor canolig a'r hirdymor. Mae Rhaglen a Bwrdd Effeithlonrwydd ac Arloesi Cymru wedi cael ei sefydlu gan Lywodraeth Cynulliad Cymru. Y nod yw gwella effeithlonrwydd gweithredol gwasanaethau cyhoeddus, hyrwyddo arloesedd ac ennyn diddordeb y gweithlu yn y modd y mae gwasanaethau'n cael eu llunio a'u darparu i ddinasyddion, a datblygu partneriaethau llawer cryfach rhwng sefydliadau a ffiniau gweinyddol.

Mae Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol Gogledd Cymru (NWRP) wedi cyhoeddi ei weledigaeth i gydweithio a chreu partneriaethau allanol, er mwyn gwneud ei sefydliadau'n fwy effeithlon, effeithiol ac ymatebol. Mae wrthi ar hyn o bryd yn sefydlu pedwar Bwrdd Rhaglen i ddatblygu partneriaethau cydweithio yn y rhanbarth.

Mae'r Cyngor yn datblygu Rhaglen Dyfodol Sir y Fflint er mwyn rheoli effeithiau gostyngiadau yng nghyllid y sector cyhoeddus. Mae'r rhaglen yn un gyfanwerthol, uchelgeisiol a heriol ac mae'n anelu at:

- Osod allan datganiad o fwriad ynglŷn â sut y bydd y Cyngor yn rheoli'r her ariannol fel sefydliad sector cyhoeddus unigol a chyda'i bartneriaid
- Darparu fframwaith o gamau gweithredu cydunol ac effeithiol er mwyn newid y sefydliad
- Darparu opsiynau i ddewis ei flaenoriaethau
- Galluogi'r Cyngor i wneud y defnydd gorau o'i gynhwysedd a chael darlun clir o'r adnoddau y bydd angen eu cael yn fewnol ac yn genedlaethol, i gyflawni'r her.

Mae Rhaglen Dyfodol Sir y Fflint wedi'i rhannu'n ddwy ran. Y Rhaglen Newid a'r Rhaglen Ddewis. Nod y Rhaglen Newid yw gwneud y Cyngor mor effeithlon ag sy'n bosibl. Nod y Rhaglen Ddewis yw dewis y ffyrdd mwyaf effeithiol a chost-effeithlon o lywodraethu a darparu gwasanaethau, boed hynny'n uniongyrchol neu ar ffurf partneriaeth a chaffaeliad gyda llywodraeth leol, y sector cyhoeddus, y trydydd sector a'r sector preifat.

Yn ystod 2008/09, roedd gofyn i bob cyngor gytuno â Llywodraeth Cynulliad Cymru ar Gytundeb Gwella (a ddisodlir gan Gytundeb Canlyniadau yn 2010/11). Mae Cytundebau Gwella wedi'u strwythuro i ddangos cyfraniad awdurdodau lleol i Gymru'n Un, sef rhaglen lywodraethu dros dymor y Cynulliad presennol, sy'n darparu agenda i wella bywydau pobl yng Nghymru. Cafodd cynnwys manwl cytundeb y Cyngor ei ardystio gan y Pwyllgor Gweithredol ym mis Mehefin 2009, ac roedd yr adroddiad cynnydd i'r Pwyllgor Gweithredol ym mis Rhagfyr 2009 yn datgan fod y Cyngor wedi gwneud cynnydd da yn erbyn ei dargedau ar gyfer 2008/09.

Mae'r Cytundeb Gwella ar gael gan y Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd.

Mae gan Sir y Fflint amrywiaeth eang o bartneriaethau a threfniadau ar gyfer gweithio mewn partneriaeth. Mae'r rhain yn amrywio o gyrff strategol, statudol a gweithredol a chyrff sy'n comisiynu a chontractio, i gyrff cynghori a chyrff sy'n cydweithio â'r awdurdod i ddatrys problemau. Partneriaethau strategol Sir y Fflint yw sylfaen trefniadau cynllunio cymunedol y Cyngor (Sir y Fflint mewn Partneriaeth) ac maent yn cynnwys: Bwrdd Gwasanaeth Lleol Sir y Fflint, y Bartneriaeth Plant a Phobl Ifanc, y Bartneriaeth Iechyd, Gofal Cymdeithasol a Lles, y Bartneriaeth Diogelwch Cymunedol, y Bartneriaeth Adfywio a Chompaact y Sector Gwirfoddol.

DATGANIAD LLYWODRAETHU BLYNYDDOL

parhad

Mae gan y Bwrdd Gwasanaeth Lleol (BGLI) bedair swyddogaeth: bod yn gorff partneriaeth i arweinwyr lleol; cyflawni dyletswyddau'r BGLI; adolygu arferion llywodraethu a pherfformiad partneriaethau strategol yn gyson ac yn effeithiol; a nodi problemau cyffredin fel cyrff cyhoeddus. Mae model newydd ar gyfer llywodraethu partneriaethau (gan gynnwys hunanasesiad blynyddol) wedi'i ddatblygu a'i ardystio gan y BGLI ac mae bellach yn cael ei ddefnyddio gan bartneriaethau strategol a chyrrff 'perthnasol' eraill.

Mae'r Bwrdd Gwasanaeth Lleol wedi cymeradwyo Strategaeth Gymunedol 2009-2019 fel 'gweledigaeth sirol' i Sir y Fflint, sy'n darparu fframwaith ar gyfer cyfres o raglenni gwaith a datblygu Cytundebau Darparu Lleol rhwng y Cyngor a'i bartneriaid cynllunio cymunedol.

4. ADOLYGU EFFEITHLONRWYDD

Mae gan Gyngor Sir y Fflint gyfrifoldeb dros gynnal adolygiad o effeithlonrwydd ei fframwaith llywodraethu, bob blwyddyn o leiaf, gan gynnwys ei system rheoli mewnol. Mae'r broses hon yn seiliedig ar:-

- Waith cyfarwyddwyr sy'n gyfrifol am ddatblygu a chynnal yr amgylchedd rheoli mewnol; mae'r holl Gyfarwyddwyr wedi cwblhau Datganiadau Sicrwydd Gwasanaeth ar gyfer 2009/10. Caiff y broses o gasglu sicrwydd ei hadolygu yn ystod 2010, er mwyn ymestyn y broses o baratoi Datganiad o Sicrwydd Gwasanaeth i lefel gwasanaethau
- Datganiad Sicrwydd wedi'i gwblhau gan AD Waste Limited yn unol â gofynion SORP 2009 (sylwadau a sgoriau asesu sicrwydd gan AD Waste) – 100% ohono'n eiddo i'r Cyngor – Gweithgaredd Grŵp
- Gwaith Archwilio Mewnol, Rheoli Risg, Cyllid a Pherfformiad
- Sylwadau'r archwilydd allanol a benodwyd (PwC / SAC) ac asiantaethau ac arolygwyr adolygu eraill

Mae Cyfansoddiad y Cyngor yn gosod allan sut y mae'r Cyngor yn gweithredu, sut y mae penderfyniadau'n cael eu gwneud, y gweithdrefnau a ddilynir i sicrhau bod y penderfyniadau hyn yn effeithlon, yn dryloyw ac yn atebol i'r bobl leol. Mae'r Cyfansoddiad wedi'i rannu'n 19 erthygl sy'n gosod allan y rheolau sylfaenol sy'n rheoli busnes y Cyngor.

Sut y mae'r Cyngor yn gweithredu

Mae'r Cyngor yn cynnwys 70 o gynghorwyr a gaiff eu hethol bob pedair blynedd. Mae'r Cynghorwyr yn atebol yn ddemocrataidd i'r bobl sy'n byw yn eu hadrannau etholiadol. Y Cyngor Sir sy'n cymeradwyo polisiau cyffredinol y Cyngor ac sy'n pennu'r gyllideb flynyddol.

Mae'r Pwyllgor Gweithredol yn rhan o'r Cyngor ac yn gyfrifol am y rhan fwyaf o'r prif benderfyniadau. Mae 9 aelod portffolio yn y Pwyllgor Gweithredol gan gynnwys yr Arweinydd a'r Dirprwy Arweinydd.

Ar hyn o bryd, mae chwech o bwyllgorau Arolygu a Chraffu yn dwyn y Pwyllgor Gweithredol a'r Cyngor i gyfrif. Fodd bynnag, ar ôl adolygu Arolygu a Chraffu, mae'r Pwyllgor Cyfansoddiad wedi argymhell fod dau o'r pwyllgorau'n cael eu cyfuno o 2010/11 ymlaen. Mae gweithgareddau'r Pwyllgorau'n cael eu cydlynu gan Bwyllgor Cydlynu'r Pwyllgorau Craffu, sy'n sicrhau, ymhlith pethau eraill, nad yw gwaith yn cael ei ddyblygu ac nad yw ymdrechion yn cael eu gwastraffu yn y maes hwn. Bydd y Pwyllgorau Arolygu a Chraffu hefyd yn monitro penderfyniadau'r Pwyllgor Gweithredol.

Tudalen 16

DATGANIAD LLYWODRAETHU BLYNYDDOL

parhad

Gallant alw penderfyniadau'r Pwyllgor Gweithredol i mewn cyn y cânt eu rhoi ar waith. Drwy hyn, gallant ystyried a yw'r penderfyniad yn briodol ac os yw'n berthnasol gallant ei gyfeirio'n ôl i'r Pwyllgor Gweithredol neu ofyn i'r Cyngor ei adolygu.

Caiff busnes y Pwyllgor Gweithredol a'r Pwyllgorau Arolygu a Chraffu a'r Cyngor cyfan ei gyhoeddi yn y flaenraglen waith. Mae cyfarfodydd y Pwyllgor Gweithredol, y Pwyllgorau Arolygu a Chraffu, y Cyngor a'r Pwyllgorau eraill ar agor i'r cyhoedd ac eithrio pan fydd materion cyfrinachol neu faterion sydd wedi'u heithrio, yn cael eu trafod, yn unol â'r gyfraith. Mae'n rhaid i'r Pwyllgor Gweithredol ddod i benderfyniadau sy'n cyd-fynd â chyllideb a pholisïau cyffredinol y Cyngor. Os yw am ddod i benderfyniad sydd y tu allan i'r gyllideb neu'r fframwaith polisi, rhaid ei gyfeirio at y Cyngor cyfan.

Yn unol â chanllawiau arfer da, mae'r Cyngor wedi sefydlu Pwyllgor Archwilio sydd â Chylch Gorchwyl clir. Rôl a swyddogaethau'r Pwyllgor yw:

- Adolygu effeithiolrwydd systemau rheoli mewnol a systemau rheoli risg y Cyngor
- Arolygu'r broses cynhyrchu adroddiadau ariannol i sicrhau cydbwysedd, tryloywder a hygredd y wybodaeth ariannol a gyhoeddir
- Monitro perfformiad ac effeithiolrwydd y swyddogaethau archwilio mewnol ac allanol o fewn cyd-destun rheoleiddio ehangach.

Prif rôl y Pwyllgor Safonau yw hyrwyddo a chynnal safonau uchel o ran ymddygiad pob Cynghorydd. Mae Cod Ymarfer ar gyfer ymddygiad cynghorwyr wedi'i fabwysiadu ac mae'r holl Gynghorwyr wedi cytuno i gadw ato. Cytunwyd y byddai'r pwyllgor yn cynnwys pum aelod 'annibynnol', nad ydynt yn gynghorwyr na'n swyddogion nac ychwaith yn briod ag un o gynghorwyr neu swyddogion y Cyngor neu unrhyw Awdurdod arall a ddiffinnir yn y Ddeddf. Penodir y pum aelod yn unol â'r drefn a nodir yn Rheoliadau Pwyllgorau Safonau (Cymru) 2001. Yn ogystal â'r rhain, mae tri chynghorydd arall (nid yr Arweinydd nac unrhyw Aelod o'r Pwyllgor Gweithredol), ac un aelod o yngor cymuned.

Diben Archwilio Mewnol yw cynnal adolygiad annibynnol statudol i wasanaethu'r Pwyllgor Gweithredol a rheolwyr ar bob lefel. Mae'n rhaid i Archwilio Mewnol fodloni safonau a bennwyd gan gyrff proffesiynol fel CIPFA a gofynion y Bwrdd Arferion Archwilio, fel y'u dehonglir gan God Ymarfer CIPFA ar gyfer Archwiliadau Mewnol Llywodraeth Leol yn y Deyrnas Unedig. Mae Archwilio Mewnol yn annibynnol ar y gweithgareddau y mae'n eu harchwilio er mwyn sicrhau eu bod yn rhoi barn ddiduedd sy'n hanfodol o safbwynt ymddygiad priodol a'r gallu i roi cyngor diduedd i reolwyr. Yn y cyswllt hwn, mae Archwilio Mewnol yn gweithredu o fewn fframwaith sy'n caniatáu:-

- Mynediad llawn at holl swyddogaethau, cofnodion ac eiddo;
- Mynediad llawn at y Pwyllgor Archwilio;
- Mynediad llawn at uwch reolwyr, yr aelodau a'r holl staff;
- Cyhoeddi adroddiadau archwilio o dan ei enw ei hun.

Mae Pennaeth Archwilio Mewnol yn rhoi barn annibynnol ar ba mor ddigonol ac effeithiol yw rheoli risg, llywodraethu a rheoli mewnol.

Mae'r Gweithgor Protocol Cynllunio wedi llwyddo i gyflwyno proses cynrychiolaeth trydydd parti mewn cyfarfodydd Pwyllgorau Cynllunio a Datblygu ac wedi cytuno ar broses gohirio penderfyniadau a wnaed yn erbyn argymhellion swyddogion. Mae Cynllun Dirprwyo diwygiedig ar gyfer y Pennaeth Cynllunio wedi'i gyflwyno er bod adolygiad mwy sylfaenol yn yr arfaeth.

DATGANIAD LLYWODRAETHU BLYNYDDOL

parhad

Mae'r Pwyllgor Cyfansoddiad wedi dyfeisio rhaglen waith, ond mae rhai agweddau wedi cael eu hoedi gan na ddechreuodd ymarfer Diagnostig Corfforaethol Swyddfa Archwilio Cymru ar amser. Bydd hwn yn nodi arfer da ac yn amlygu meysydd i'w datblygu ymhellach.

Mae'r Cyngor yn ymroddedig i gynnal perthnasau diwydiannol effeithiol a chadarn trwy gydweithio â'i undebau llafur cydnabyddedig. Fel rhan o'r trefniadau hyn, mae rheolwyr ac Aelodau etholedig yn cyfarfod â'r undebau llafur yn rheolaidd. Mae Cyd-bwyllgor Undebau Llafur Sir y Fflint (FJTUC) yn cynnwys cynrychiolwyr uwch reolwyr a chydweithwyr undebau llafur ac mae'r Cyd-bwyllgor Ymgynghorol (JCC) yn cynnwys uwch reolwyr, aelodau etholedig ac undebau llafur. Gyda'i gilydd maent yn ffurfio fframwaith i gyfnewid syniadau a barn sy'n effeithio ar fuddiant y gweithlu a'r sefydliad. Mae'r pwyllgorau hyn yn galluogi'r Cyngor i ymgysylltu'n llawn â'r undebau llafur yn gynnar ac i gyfathrebu ac ymgynghori ar gynigion a materion sydd o ddiddordeb i bob parti. Mae'r trefniadau hyn yn bwysig er mwyn cynnal partneriaeth rhwng undebau cyflogwyr ac undebau llafur y Cyngor.

5. MATERION LLYWODRAETHU ARWYDDOCAOL

Nodwyd rhai gwendidau arwyddocaol gan yr adran Archwilio Mewnol yn ystod 2009/10 yn y meysydd a ganlyn:-

- Adennill Rhent
 - Mae angen gwella rheolaeth dros adennill dyledion ac eiddo gwag
- Grantiau Corfforaethol
 - Mae angen gwneud defnydd llawn o'r gofrestr grantiau corfforaethol a sicrhau ei bod yn cyd-fynd â'r Llyfr Cyfrifon Cyffredinol
- Caffaeliad
 - Mae angen sicrhau cydymffurfiaeth lawn â Rheolau Gweithdrefnau Contract
- Cynnal a Chadw a Thrwsio Tai
 - Mae angen ailgyflwyno rheolaethau blaenorol dros wiriadau stoc
- TASK (System gostiadau gwaith priffyrdd)
 - Mae angen gwella rheolaethau dros gostau ac anfonebau
- Contractau Tacsis
 - Mae angen gwella rheolaethau dros dendro a dyfarnu contractau
- Diogelu'r Cyhoedd – Incwm am Ffioedd
 - Mae angen gwella systemau gweinyddol sy'n gysylltiedig ag incwm o ffioedd

Paratowyd cynlluniau gweithredu manwl i fynd i'r afael â'r materion hyn rhag blaen.

Yn Natganiad Rheoli Mewnol 2008/09, nododd yr Adran Archwilio Mewnol wendidau mawr. Cytunwyd ar gynlluniau gweithredu i fynd i'r afael â'r gwendidau a nodwyd yn ystod yr adolygiadau hyn. Yn ystod 2009/10, cafodd y meysydd hyn eu holrhain i sicrhau fod camau'n cael eu cymryd.

Adroddwyd bod camau wedi'u cymryd i liniaru'r gwendidau mawr yn y meysydd canlynol a'u bod wedi'u cwblhau:

- Cyfrifyddu asedau
- Cynnal a Chadw Eiddo Corfforaethol
- Grantiau i Fudiadau Gwirfoddol
- Maethu a Mabwysiadu

DATGANIAD LLYWODRAETHU BLYNYDDOL

parhad

Yn y meysydd sydd ar ôl, mae rhywfaint o gynnydd wedi'i wneud, ond mae llawer ar ôl i'w wneud:

- Llyfr Cyfrifon Cyffredinol
 - Mae angen system gyfrifiadurol newydd
- Adennill dyledion a gorfodaeth
 - Mae angen tynhau'r rheolaeth ar adennill dyledion, gwirio credyd a dileu dyledion drwg
- Perchnogaeth tir
 - Mae angen diweddarau'r tirlyfr i ddangos yr holl dir ac eiddo y mae'r Cyngor yn berchen arno

Mae'r Asesiad Strategol o'r Risgiau a'r Heriau (SARC) yn rhoi manylion y blaenoriaethau ar gyfer newid a gwella ynghyd â'r camau y mae angen i'r Cyngor eu cymryd ar y lefel uchaf.

Yr egwyddorion a sefydlwyd sy'n tanategu'r asesiad strategol yw:

- Dogfen 'fyw' sy'n datblygu o hyd yw hon sy'n golygu ei bod yn cael ei hadolygu a'i diweddarau'n gyson. Caiff fersiynau eu harbed a chaiff y fersiwn diweddaraf ei roi ar fewnwyd y Cyngor.
- Caiff adroddiadau aelodau eu paratoi bob chwarter ac adroddiad monitro bob mis i'r Tîm Rheoli Corfforaethol.
- Bydd yr holl risgiau a'r heriau eu cynnwys yn adroddiadau arfarnu'r swyddogion.

Rhoddwyd crynodeb o statws yr holl risgiau a heriau strategol mewn adroddiad i'r Pwyllgor Gweithredol ym mis Mawrth 2010.

Mae'r fframwaith llywodraethu'n cynnwys systemau a phrosesau sy'n sicrhau adolygiad parhaus o drefniadau rheoli mewnol y Cyngor a dylai ychwanegu gwerth. Bydd y fframwaith yn helpu'r Cyngor i ganolbwyntio ar ei nod o sicrhau bod gwasanaethau'n cael eu darparu'n economaidd, yn effeithlon ac yn effeithiol, gan ddefnyddio'r adnoddau ariannol a dynol sydd ar gael i ddiwallu anghenion y gymuned yn y ffordd orau bosibl.

Dros y flwyddyn nesaf, rydym yn bwriadu cymryd camau i ymdrin â'r materion uchod ymhellach i wella'n trefniadau llywodraethu. Rydym yn ffyddiog y bydd y camau hyn yn delio â'r angen i wella'r meysydd a nodwyd yn ein hadolygiad o effeithiolrwydd a byddwn yn monitro'r modd y cânt eu rhoi ar waith fel rhan o'n hadolygiad blynyddol nesaf.

.....
Arweinydd y Cyngor

.....
Prif Weithredwr

.....
Pennaeth Cyllid

Dyddiad :

Tudalen 19

Y CYFRIF INCWM A GWARIANT am y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2010

	Nodyn	2010		2009	
		Gwariant Gros	Incwm Gros	Gwariant Net	Gwariant Net
		£000	£000	£000	£000
Dadansoddiad o wariant ar wasanaethau					
Gofal cymdeithasol i oedolion		56,254	16,362	39,892	37,920
Gwsanaethau canolog i'r cyhoedd		3,344	1,754	1,590	1,666
Addysg a gwasanaethau plant		237,624	26,773	210,851	129,061
Gwasanaethau'r llysoedd		237	0	237	200
Diwylliant, yr amgylchedd, rheoleiddio a chynllunio		77,829	22,356	55,473	41,073
Priffyrdd a thrafnidiaeth		24,744	10,500	14,244	12,609
Gwasanaethau tai:					
Tai - cronfa'r Cyngor		51,322	48,382	2,940	5,080
Cyfrif refeniw tai (HRA)		107,864	24,336	83,528	9,015
Corfforaethol a chraidd democrataidd		1,603	16	1,587	2,606
Costau nas dosbarthwyd		6,834	0	6,834	1,114
Gostyngiad yng gwerth costau offer a chyfarpar		3,871	0	3,871	3,871
Cost net gwasanaethau		571,526	150,479	421,047	244,215
Elw net ar ôl gwerthu asedau sefydlog				(648)	0
Ardoll - Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru				6,973	6,766
Prif braesept - Awdurdod Heddlu Gogledd Cymru*	4			11,793	11,234
Praeseptau eraill - cynghorau cymuned	4			2,040	1,977
Gwasanaethau masnachu				0	207
Llog taladwy a thaliadau tebyg	1			9,871	10,001
Colledion buddsoddiadau	2			351	548
Incwm llog a buddsoddiadau				(756)	(3,119)
Cost llog pensiynau	3			30,299	30,607
Elw disgwylidig ar asedau pensiwn	3			(17,024)	(21,202)
Gwariant gweithredol net				463,946	281,234
Y Dreth Gyngor*	4			(65,151)	(62,901)
Dosbarthiad o'r gronfa ardrethi annomestig	5			(40,437)	(39,371)
Grantiau gan y Llywodraeth - cyffredinol	6			(143,293)	(139,074)
(Gwarged)/diffyg am y flwyddyn				215,065	39,888

Mae'r gostyngiad yng ngwerth costau offer a chyfarpar yn ymwneud â symiau cyn 2005/06 a oedd wedi'u cynnwys yn y fantolen fel canrannau o werth yr asedau perthnasol, yn hytrach nag eitemau unigol yr oedd modd eu hadnabod - 2009/10 yw'r flwyddyn olaf y gofynnir am ostyngiad.

* Ailddatganwyd ffigyrau 2008/09 yn unol â gofynion SORP 2009. Yr addasiadau sy'n ofynnol trwy SORP 2009 ar gyfer y flwyddyn flaenorol yw- (1) datgelu praesept Awdurdod Heddlu Gogledd Cymru (£11,234k), a; (2) grosio cyfanswm incwm y dreth Gyngor (o £51,667k i £62,901k) i adlewyrchu'r praesept. Mae ffigyrau 2009/10 yn cymryd newidiadau datgelu tebyg i ystyriaeth. Nid yw'r addasiadau cywirol hyn yn cael unrhyw effaith ar ffigyrau balans cronfa'r Cyngor a welir ar dudalen 20.

Mae'r Cyfrif Incwm a Gwariant yn datgelu'r incwm i'w dderbyn a'r swm a wariodd y Cyngor ar redeg ei wasanaethau yn ystod y flwyddyn. Y diffyg o £215,065k yw'r bwlch rhwng yr incwm a'r gwariant, gyda mwy o wariant nac incwm.

Mae'r symiau sy'n ychwanegol at ddiffyg y Cyfrif Incwm a Gwariant am y flwyddyn ac y mae'n rhaid eu credydu i gronfa'r Cyngor wrth bennu'r symudiadau ar falans cronfa'r Cyngor am y flwyddyn, i'w gweld ar dudalen 20.

Tudalen 20

DATGANIAD O SYMUDIADAU AR FALANS CRONFA'R CYNGOR

am y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2010

CYNNYDD NEU OSTYNGIAD YM MALANS CRONFA'R CYNGOR AM Y FLWYDDYN

	2010	2009
Nodyn	£000	£000
Gwarged neu ddiffyg yn y cyfrif incwm a gwariant am y flwyddyn	215,065	39,888
Swm ychwanegol net y mae'n ofynnol yn statudol neu'n ôl arferion priodol anstatudol i'w debydu neu eu credydu i falans Cronfa'r Cyngor am y flwyddyn	(215,783)	(41,167)
(Gwarged)/diffyg yng nghronfa'r Cyngor am y flwyddyn	(718)	(1,279)
Balans cronfa'r Cyngor a ddygwyd ymlaen	(25,078)	(23,799)
Balans cronfa'r Cyngor a ddygwyd ymlaen	7 (25,796)	(25,078)

DADANSODDIAD O EITEMAU YCHWANEGOL SY'N OFYNNOL YN STATUDOL NEU'N ÔL ARFERION PRIODOL ANSTATUDOL AC Y MAE ANGEN EU HYSTYRIED WRTH BENNU GWARGED NEU DDIFFYGG YNG NGHONFA'R CYNGOR AM Y FLWYDDYN

	2010	2009
Nodyn	£000	£000
Symiau sydd wedi'u cynnwys yn y Cyfrif Incwm a Gwariant ond y mae'n rhaid, yn ôl statud, eu heithrio wrth bennu'r Symudiadau ar falans Cronfa'r Cyngor am y flwyddyn		
Amorteiddio asedau sefydlog anniriaethol	17* (6)	(6)
Dibrisiant ac amhariad yng nghyswllt asedau sefydlog	18* (221,704)	(48,095)
Grantiau gan y llywodraeth yn gohirio amorteiddio	30 3,012	2,565
Gwariant refeniw a ariennir o'r cyfalaf yn ôl statud	18* (4,126)	(7,274)
Elw net ar ôl gwerthu asedau sefydlog	648	0
Y gwahaniaeth rhwng symiau a gafodd eu debydu/credydu i'r cyfrif incwm a gwariant a'r symiau taladwy/derbyniadwy i'w cydnabod o dan ddarpariaethau statudol yn gysylltiedig â benthyciadau llog isel a phremiymau a gostyngiadau am ad-dalu dyledion yn gynnar	613	613
Amhariad buddsoddiadau ym manciau Gwlad yr Iâ	2 (351)	(575)
Y gwahaniaeth rhwng y costau pensiwn a gyfrifwyd yn unol â'r SORP (h.y. yn unol â FRS 17) â'r cyfraniadau sy'n ddyledus o dan rheoliadau'r cynllun pensiwn	3 (2,105)	(1,884)
Darpariaeth ôl-daliadau am daliadau anghyfartal	(4,903)	0
	(228,922)	(54,656)
Symiau nad ydynt wedi'u cynnwys yn y Cyfrif Incwm a Gwariant ond y mae'n rhaid eu cynnwys yn ôl statud wrth bennu'r Symudiad ar Falans Cronfa'r Cyngor am y flwyddyn		
Darpariaeth statudol i ad-dalu dyledion	8 6,251	6,203
Gwariant cyfalaf a godir ar falans Cronfa'r Cyngor	Gweler isod # 1,031	1,830
Trosglwyddo i'r gronfa ariannu cyfalaf wrth gefn	899	0
	8,181	8,033
Trosglwyddiadau i falans Cronfa'r Cyngor neu ohoni mae'n rhaid eu ystyried wrth bennu'r Symudiad ar Falans Cronfa'r Cyngor am y flwyddyn		
Balans y Cyfrif Refeniw Tai	33 575	(511)
Trosglwyddiad net i(o) arian wrth gefn a glustnodwyd	5,436	6,040
Elfen ysgolion	(1,053)	(73)
	4,958	5,456
Swm roedd y gwarged ar Gronfa'r Cyngor am y flwyddyn yn fwy na'r canlyniad Incwm a Gwariant am y flwyddyn	(215,783)	(41,167)

* cydweddu gwerth y taliadau perthnasol a welir yn nodiadau 17 ac 18.

Cronfa'r Cyngor £248k, CRT £783k (gweler tudalen 59).

Tudalen 21

DATGANIAD O GYFANSWM YR ENILLION A'R COLLEDION CYDNABYDDEDIG

am y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2010

	2010	2009
	£000	£000
(Gwarged)/diffyg yn y cyfrif incwm a gwariant am y flwyddyn	215,065	39,888
(Gwarged)/diffyg yn codi o ailbrizio asedau sefydlog	(74,805)	(16,534)
(Gwarged)/diffyg yn codi ar ôl ailbrizio asedau ariannol sydd ar gael i'w gwerthu	66	(55)
(Enillion) a cholledion actwaraidd ar asedau a rhwymedigaethau'r gronfa bensïynau	66,121	(7,664)
Newid dosbarthiadau ar y fantolen	0	(232)
Enillion a cholledion nad ydynt wedi'u dangos yn y cyfrif incwm a gwariant	(882)	(263)
Cyfanswm yr enillion a'r colledion cydnabyddedig am y flwyddyn	<u>205,565</u>	<u>15,140</u>

Nid yw'r holl enillion a'r colledion a ddaeth i ran y Cyngor yn cael eu dangos yn y cyfrif incwm a gwariant; mae'r datganiad o enillion a cholledion cydnabyddedig (DCECC) yn dwyn ynghyd holl enillion a cholledion y Cyngor am y flwyddyn.

Mae'r cyfrif incwm a gwariant yn dwyn ynghyd holl swyddogaethau'r awdurdod ac yn crynhoi'r holl adnoddau a gynhyrchwyd, a ddefnyddiwyd neu a osodwyd o'r neilltu yn ystod y flwyddyn. Fodd bynnag, cydnabyddir enillion a cholledion eraill yn y fantolen nad ydynt wedi eu debydu na'u credydu i'r cyfrif incwm a gwariant. Y DCECC yw'r datganiad sy'n dwyn yr holl enillion a cholledion eraill hyn ynghyd gydag alldro'r cyfrif incwm a gwariant i ddangos cyfanswm y symudiadau yn y gwerth net (fel y'i cofnodwyd ar y fantolen) ar gyfer y flwyddyn.

Tudalen 22

MANTOLEN

31 Mawrth 2010

	Note	2010		2009	
		£000	£000	£000	£000
Asedau sefydlog					
Asedau anniriaethol	17		6		12
Asedau sefydlog diriaethol	18				
Asedau gweithredol					
Eiddo'r Cyngor		328,715		386,415	
Tir ac adeiladau eraill		362,233		416,659	
Cerbydau, offer, dodrefn a chyfarpar		5,137		9,767	
Asedau seilwaith		153,821		150,208	
Asedau cymunedol		9,134		7,853	
Asedau anweithredol			859,040		970,902
Buddsoddiadau eiddo		26,266		28,790	
Asedau sy'n cael eu hadeiladu		681		9,177	
Asedau dros ben ar gyfer eu gwaredu		13,682		14,437	
Ystâd amaethyddol		14,493		12,439	
			55,122		64,843
Cyfanswm Asedau Sefydlog			914,168		1,035,757
Buddsoddiadau hirdymor	19, 34		612		7,123
Dyledwyr hirdymor	20		299		278
CYFANSWM ASED AU HIRD YMOR			915,079		1,043,158
Asedau Cyfredol					
Stociau	21	1,031		1,210	
Dyledwyr (net o ddarpariaeth amhariadau colledion)*	22	30,096		23,960	
Buddsoddiadau dros dro	23	30,347		33,489	
Arian parod a'r banc	24	5,564		2,195	
			67,038		60,854
Rhwymedigaethau Cyfredol					
Benthyciadau sy'n ad-daladwy ar gais neu cyn pen 12 mis*	25	(1,330)		(1,329)	
Credydwyr*	26	(30,995)		(32,770)	
			(32,325)		(34,099)
CYFANSWM ASED AU LLAI RHWYMEDIGAETHAU CYFREDOL			949,792		1,069,913
Benthyciadau sy'n ad-daladwy cyn pen cyfnod o 12 mis*	27, 34		(173,613)		(173,613)
Rhwymedigaethau wedi'u gohirio	28		(1,025)		0
Cyfrif anghymwysedig grantiau a chyfraniadau	29		(6,906)		(10,229)
Cyfrif grantiau gohiriedig y Llywodraeth	30		(107,100)		(92,488)
Darpariaethau	31		(4,975)		(71)
Ymrwymiad yn ymwneud â chynlluniau pensiwn â buddion wedi'u diffinïc	3		(248,930)		(180,704)
CYFANSWM YR ASED AU LLAI RHWYMEDIGAETHAU			407,243		612,808

* Ailddatganwyd ffigyrau 2008/09 yn unol â gofynion SORP 2009. Yr addasiadau sy'n ofynnol trwy SORP 2009 ar gyfer y flwyddyn flaenorol yw - (1) mae ardrethi annomestig bellach yn cael eu cyfrif fel rhai a gasglwyd ar ran y rheiny sy'n elwa o'r enillion, ac mae'r awdurdodau sy'n bilio yn gweithredu fel asiantau llywodraeth. Mae hyn wedi arwain at ailddatgan dyledwyr 2008/09 (o £24,629k i £23,960k), ynghyd â gostyngiad o'r un maint mewn credydwyr (o £33,439k i £32,770k), a: (2) mae cronïadau llog bellach yn cael eu gwahanu oddi wrth fenthyciadau hirdymor ac yn cael eu cofnodi mewn adran gyfredol o'r fantolen. Mae hyn wedi arwain at ailddatgan benthyciadau sy'n ad-daladwy o fewn cyfnod o dros 12 mis yn 2008/09 (o £174,942k i £173,613k), a benthyciadau sy'n ad-daladwy ar gais neu cyn pen 12 mis (o £dm i £1,329k). Nid yw'r addasiadau cywirol hyn yn cael unrhyw effaith ar gyfanswm asedau llai rhwymedigaethau yn 2008/09 (a hefyd yn 2009/10 o ganlyniad i addasiadau cyfatebol); mae'r addasiadau'n bwydo trwodd i'r dadansoddiad cysylltiedig yn y datganiad llif arian ar dudalen 24, a nodyn 41 ar dudalen 56.

Tudalen 23**MANTOLEN**
31 Mawrth 2010 (parhad)

		2010		2009	
	Nodyn	£000	£000	£000	£000
Derbyniadau cyfalaf gohiriedig	32		33		57
Cyfrif ôl-daliadau am daliadau anghyfartal			(4,903)		0
Cyfrif addasiadau cyfalaf	33		508,892		717,721
Wrth gefn ar gyfer ailbrisiant	33		124,482		52,889
Arian wrth gefn ar gyfer offerynnau arainnol ar gael i'w gwerthu	33		240		306
Cyfrif addasiadau offerynnau ariannol	33		(11,131)		(11,394)
Derbyniadau cyfalaf wrth gefn	33		4,818		1,788
Wrth gefn ar gyfer pensiynau	33		(248,930)		(180,704)
Wrth gefn:					
Refeniw	33	4,105		3,647	
Cyfalaf	33	899		0	
			5,004		3,647
Balansau:					
Cronfa'r Cyngor	33	27,246		27,581	
Y cyfrif refeniw tai	33	1,492		917	
			28,738		28,498
CYFANSWM Y GWERTH NET			407,243		612,808

Tudalen 24

DATGANIAD LLIF ARIAN am y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2010

	Nodyn	2010		2009	
		£000	£000	£000	£000
GWEITHGAREDDAU REFENIW*					
All-lif Arian					
Arian i'w dalu i weithwyr ac ar eu rhan		180,015		173,457	
Budd-daliadau tai a dalwyd		17,060		13,058	
Praeseptau a dalwyd		<u>20,806</u>		<u>19,977</u>	
			217,881		206,492
Mewnlif Arian					
Rhenti (ar ôl ad-daliadau)		(12,544)		(12,344)	
Derbyniadau'r dreth gyngor		(57,037)		(55,544)	
Derbyniadau ardrethi annomestig o'r gronfa genedlaethol		(40,438)		(39,371)	
Grant cynnal refeniw		(141,572)		(137,351)	
Grantiau gan yr Adran Gwaith a Phensiynau		(41,666)		(33,866)	
Grantiau eraill gan y Llywodraeth	41	<u>(41,671)</u>		<u>(40,144)</u>	
			<u>(334,928)</u>		<u>(318,620)</u>
			(117,047)		(112,128)
Taliadau/(derbyniadau) arian gweithredu eraill			<u>96,223</u>		<u>121,103</u>
			(20,824)		8,975
ELW AR FUDDSODDIADAU A CHOST BENTHYCA ARIAN					
All-lif arian					
Llog a dalwyd	1	<u>9,875</u>		<u>9,968</u>	
			9,875		9,968
Mewnlif arian					
Llog a dderbyniwyd			<u>(1,124)</u>		<u>(3,909)</u>
			8,751		6,059
GWEITHGAREDDAU CYFALAF					
All-lif Arian					
Prynu asedau sefydlog		<u>31,268</u>		<u>34,553</u>	
			31,268		34,553
Mewnlif arian					
Gwerthu asedau sefydlog		(3,641)		(3,585)	
Grantiau cyfalaf a dderbyniwyd		<u>(17,937)</u>		<u>(33,189)</u>	
			<u>(21,578)</u>		<u>(36,774)</u>
			9,690		(2,221)
ARIAN (MEWNLIF) / ALL-LIF NET CYN CYLLIDO			(2,383)		12,813
RHEOLI ADNODDAU HYLIFOL *					
Cynnydd/(gostyngiad) net mewn adneuoŷn tymor byr	41	(2,900)		(17,800)	
Cynnydd/(gostyngiad) net mewn adnoddau hylifol eraill	41	<u>1,914</u>		<u>(1,198)</u>	
			(986)		(18,998)
CYLLIDO					
All-lif arian					
Ad-dalu symiau a fenthyciwyd		<u>0</u>		<u>0</u>	
			0		0
Mewnlif arian					
Benthyciadau hirdymor newydd		<u>0</u>		<u>0</u>	
			0		0
			<u>(986)</u>		<u>(18,998)</u>
(CYNNYDD)/GOSTYNGIAD MEWN ARIAN A'R HYN SY'N CYFATEB I ARIAN			(3,369)		(6,185)

* Ailddatganwyd ffigyrau 2008/09 yn unol â gofynion SORP 2009 (gweler y troednodyn ar dudalen 22).

Tudalen 25

NODIADAU I GYD-FYND Â'R DATGANIADAU ARIANNOL CRAIDD

am y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2010

1. LLOG TALADWY A THALIADAU TEBYG

Mae cyfanswm y taliadau llog allanol gros, sef £9,875k (£9,957k yn 2008/09), ynghyd ag addasiadau ar ôl ailbriso dyledion sy'n ofynnol o dan FRS 26, yn rhoi cyfanswm cyfanred net o £9,871k (£10,001k 2008/09). Mae'r swm a godir yn ôl ar y CRT, sef £1,596k (£1,689k yn 2008/09) yn cael ei wneud drwy gyfrwng y datganiad o symudiadau ym malans y grofna gyffredinol (ar dudalen 20).

	2010	2009
	£000	£000
Llog allanol		
Llog gros taladwy	9,875	9,957
Addasiadau eraill		
Ailfesur dyledion (FRS 26)	(4)	44
	<u>9,871</u>	<u>10,001</u>

2. COLLEDION YN Y BUDDSODDIADAU

O dan FRS 26, cydnabuwyd addasiadau o £351k net (£548k yn 2008-09) oherwydd amhariad.

	2010		2009	
	£000	£000	£000	£000
Addasiadau oherwydd amhariad - buddsoddi ar gyfer y dyfodol		0		(27)
Addasiadau oherwydd amhariad - Landsbanki	535		704	
Llai llog derbyniadwy	<u>(184)</u>		<u>(129)</u>	
		351		575
		<u>351</u>		<u>548</u>

Mae addasiadau 2009/10 yn ymwneud â buddsoddiadau ym manc Landsbanki yng Ngwlad yr Iâ, a fethodd ym mis Hydref 2008. Mae gan y Cyngor £3,700k wedi'i andeuo yn Landsbanki ac mae'r dyddiadau aeddfedu a'r cyfraddau llog yn amrywio:-

Dyddiad y buddsoddiac	Dyddiad aeddfedu	Swm a fuddsoddwyd £000	Cyfradd llog %
22/07/08	17/10/08	1,200	5.82
01/09/08	14/11/08	1,500	5.70
08/09/08	18/11/09	1,000	5.67

Ar hyn o bryd, mae'r holl arian yn amodol ar y broses weinyddu – y gweinyddwyr fydd yn penderfynu ar y symiau, a phryd y cânt eu talu i adnewyr. Mae'r wybodaeth sydd ar gael ar hyn o bryd yn awgrymu y bydd modd adennill 94.86% o werth y buddsoddiad; mae'r Awdurdod wedi cydnabod amhariad ar sail y symiau yr amcangyfrifir y caiff ei adennill ar 31 Mawrth 2010.

NODIADAU I GYD-FYND Â'R DATGANIADAU ARIANNOL CRAIDD
parhad

2. COLLEDION YN Y BUDDSODDIADAU (parhad)

Nid yw'r wybodaeth sydd ar gael yn derfynol o ran symiau ac amseriad y taliadau i'w gwneud gan y gweinyddwyr, ac mae'n debyg y bydd angen addasu'r cyfrifon eto yn y dyfodol. Fodd bynnag, mae'r addasiad gros ar gyfer amhariad yn 2009/10 (£535k) a gaiff ei gydnabod yn y cyfrif incwm a gwariant, wedi'i gyfrifo drwy ddiystyru'r llifau arian tybiedig ar gyfradd llog yr adneuon gwreiddiol er mwyn cydnabod y llog y rhagwelir y bydd yr Awdurdod yn ei golli tan y caiff yr arian ei adennill yn llawn. Bydd y tybiaethau'n cael eu haddasu yn y cyfrifon yn y dyfodol wrth i ragor o wybodaeth ddod i law.

Mae'r symiau y llwyddwn i'w hadennill yn dibynnu ar y canlynol:

- Cadarnhau bod statws credydwyr ffafraethol yn cael ei roi gan lysoedd Gwlad yr Iâ. Mae'n anhebygol y ceir penderfyniad yn y cyswllt hwn cyn ail chwarter 2011.
- Effaith y newidiadau yn y gyfradd gyfnewid ar werth yr asedau a gaiff eu hadennill gan y pwyllgor penderfyniadau ac ar y setliad hawliad yr Awdurdod, na fydd o reidrwydd mewn sterling, ond yn rhannol neu'n gyfan gwbl mewn arian cyfred gwahanol. Ar hyn o bryd, ni ddisgwylir i'r newidiadau hyn fod yn sylweddol, er y gall y sefyllfa newid yn y dyfodol.

Os na lwyddir i sicrhau statws credydwyr ffafraethol, gallai hynny effeithio ar faint yr adnau y gellir ei adennill. Nid yw holl asedau'r banc yn cyfateb i fwy na thraean o'i ddyledion, a bwrw bod gwerth y bond yn aros yn sefydlog. Felly, os na cheir statws credydwyr ffafraethol, mae'n bosibl mai dim ond 29% y gellir ei adennill.

Nid yw'r pwyllgor penderfyniadau wedi dweud pryd y caiff adnewyr eu talu. Gan fod disgwyl y bydd angen troi holl asedau Landsbanki yn arian parod i ad-dalu credydwyr ffafraethol, mae'n annhebygol y ceir setliad mewn un swm. Gan hynny, rhagdybir y caiff yr ad-daliad ei wneud fel a ganlyn –

Dyddiad	%
Hydref 2011	22.17
Hydref 2012	8.87
Hydref 2013	8.87
Hydref 2014	8.87
Hydref 2015	8.87
Hydref 2016	8.87
Hydref 2017	8.87
Hydref 2018	19.47
	<hr/>
	94.86

Mae'r Cyngor wedi manteisio ar y Rheoliadau Cyllid Cyfalaf i ohirio'r effaith ar y Gronfa Gyffredinol, ac mae swm o £351k wedi'i drosglwyddo i'r cyfrif addasu offerynnau ariannol. Mae'r balans o £184k yn ymwneud â'r llog y mae'r Gronfa Gyffredinol wedi'i ysgwyddo'n llawn.

NODIADAU I GYD-FYND Â'R DATGANIADAU ARIANNOL CRAIDD

parhad

3. PENSIYNAU

Athrawon:

Yn 2009/10, talodd y Cyngor £7,313k i'r Adran Plant, Ysgolion a Theuluoedd yng nghyswllt costau pensiwn athrawon (£7,214k yn 2008/09), sef 14.11% (ar gyfartaledd) o dâl pensiynadwy athrawon (14.09% yn 2008/09).

Hefyd, mae'r Cyngor yn gyfrifol am yr holl daliadau pensiwn yn ymwneud â blynyddoedd ychwanegol, ynghyd â'r codiadau cysylltiedig. Yn 2009/10 £434k oedd y swm perthnasol (£380k yn 2008/09), sef 0.84% o dâl pensiynadwy (0.74% yn 2008/09).

Cynllun buddion diffiniedig yw'r Cynllun Pensiwn Athrawon ond caiff ei drin fel cynllun cyfraniad diffiniedig at ddibenion cyfrifyddu gan na all yr Awdurdod ddweud beth yw ei gyfran ef o asedau a rhwymedigaethau.

Gweithwyr cyflogedig eraill:

Talodd y Cyngor £66k i Gronfa Bensiynau Clwyd yn 2009/10 mewn perthynas â llog ar falansau arian (£140k yn 2008/09), a derbyniodd £905k o'r gronfa i weinyddu buddion a gwasanaethau cymorth canolog eraill (£859k yn 2008/09).

Dangosir effaith tâl y costau pensiwn ar y fantolen a'r cyfrif incwm a gwariant yn y nodiadau isod

Mae rhagor o wybodaeth am gyfrifon Cronfa Bensiynau Clwyd ar dudalennau 71 i 81, ac yn Adroddiad Blynyddol Cronfa Bensiynau Clwyd sydd ar gael os gofynnwch amdano.

Trafodion yn ymwneud â buddion pensiwn -

Mae cost buddion pensiwn yn cael ei chydnabod yng nghost net y gwasanaethau wrth i'r gweithwyr eu hennill, yn hytrach na phan gaiff y buddion eu talu fel pensiynau. Fodd bynnag, mae'r swm y mae angen ei godi yn erbyn y Dreth Gyngor yn seiliedig ar yr arian taladwy yn ystod y flwyddyn, felly mae gwir gost buddion pensiwn wedi'i wyrdroi yn y datganiad o symudiadau ym malans y gronfa gyffredinol. Dyma'r trafodion yn y cyfrif incwm a gwariant a'r datganiad o symudiadau ym malans y gronfa gyffredinol yn ystod y flwyddyn :-

NODIADAU I GYD-FYND Â'R DATGANIADAU ARIANNOL CRAIDD
parhad

3. PENSIYNAU (parhad)

	2010		2009	
	£000	£000	£000	£000
Y Cyfrif Incwm a Gwariant				
Cost net gwasanaethau -				
Cost bresennol gwasanaethau	8,705		12,945	
Cost gwasanaethau yn y gorffennol	61		38	
Cwtogi/setliad	1,726		746	
Gwariant gweithredu net		10,492		13,729
Cost llog	30,299		30,607	
Elw disgwylidig ar asedau'r cynllun	(17,024)		(21,202)	
		<u>13,275</u>		<u>9,405</u>
Cost net i'r cyfrif incwm a gwariant		<u>23,767</u>		<u>23,134</u>
 Datganiad Symudiadau ym Malans Cronfa'r Cyngor				
Gwrth-droi costau net a wnaed ar gyfer buddion ymddeol yn unol ag FRS 17		(23,767)		(23,134)
 Gwir swm a godwyd ar falans cronfa'r Cyngor ar gyfer pensiynau yn ystod y flwyddyn				
Cyfraniadau'r cyflogwr i'r cynllun		<u>21,662</u>		<u>21,250</u>
Credyd net i'r datganiad symudiadau		<u>(2,105)</u>		<u>(1,884)</u>

Yn ogystal â'r enillion a'r colledion cydnabyddedig sydd wedi'u cynnwys yn y Cyfrif Incwm a Gwariant, mae colledion gwerth £66,121k (enillion o £7,664k yn 2008/09) ôl prisiad yr actiwari. Swm cronnus yr enillion a'r colledion ym mhriiad ar actiwari a gaiff eu cydnabod yn y datganiad ar gyfanswm yr enillion a'r colledion cydnabyddedig yw £164,140k

Asedau a Dyledion mewn perthynas â Buddion Ymddeol -

Cysoni gwerth presennol dyledion y cynllun -

	2010	2009
	£000	£000
1 Ebrill	429,545	501,354
Cost gyfredol y gwasanaeth	8,705	12,945
Llog	30,299	30,607
Cyfraniadau gan aelodau o'r cynllun	4,996	4,732
Enillion a cholledion actiwaraidd	133,034	(104,007)
Budd-daliadau a dalwyd	(19,306)	(16,870)
Costau'r gwasanaeth yn y gorffennol	61	38
Cwtogi/setliadau	1,726	746
31 Mawrth	<u>589,060</u>	<u>429,545</u>

Tudalen 29

NODIADAU I GYD-FYND Â'R DATGANIADAU ARIANNOL CRAIDD parhad

3. PENSIYNAU (parhad)

Cysoni gwerth teg asedau'r cynllun -

	2010	2009
	£000	£000
1 Ebrill	248,841	314,870
Cyfradd enillion disgwylidig	17,024	21,202
Enillion a cholledion actiwaraid	66,913	(96,343)
Cyfraniadau cyflogwr	21,662	21,250
Cyfraniadau gan aelodau o'r cynllun	4,996	4,732
Budd-daliadau a dalwyd	(19,306)	(16,870)
31 Mawrth	<u>340,130</u>	<u>248,841</u>

Y dull a fabwysiadwyd i fodloni gofyniad FRS 17 yw'r un a amlinellir yng nghyhoeddiad CIPFA 'Financial Reporting Standard 17 – Calculation Guide for Local Authorities'. Cytunwyd ar y rhagdybiaethau a ddefnyddiwyd gyda'r actiwari (Mercer Human Resource Consulting Cyf., Lerpwl), yn unol â chanllawiau CIPFA.

Pennir yr adenillion disgwylidig ar asedau'r cynllun drwy ystyried yr adenillion disgwylidig sydd ar gael ar yr asedau sydd wrth wraidd y polisi buddsoddi presennol. Yr adenillion buddsoddi tybiedig ar fondiau'r llywodraeth yw'r cynnyrch ar giltiau llog 20 mlynedd sefydlog ar y dyddiad perthnasol. Yr enillion ar soddgyfrannau yw'r cynnyrch o giltiau llog 20 mlynedd sefydlog a hefyd lwfans ar gyfer y 'premiwm risg' sy'n gysylltiedig â buddsoddiadau soddgyfrannau.

£83,937k oedd y gwir adenillion ar asedau'r cynllun yn ystod y flwyddyn (£74,833k [negyddol] yn 2008/09).

Hanes y Cynllun -

	2010	2009	2008	2007	2006*	2005*
	£000	£000	Restated £000	Restated £000	£000	£000
Gwerth presennol	(589,060)	(429,545)	(501,354)	(465,645)	(460,835)	(401,755)
Gwerth teg asedau	340,130	248,841	314,562	317,008	293,235	229,154
Gwarged/diffyg yn y cynllun	<u>(248,930)</u>	<u>(180,704)</u>	<u>(186,792)</u>	<u>(148,637)</u>	<u>(167,600)</u>	<u>(172,601)</u>

* Mae'r Cyngor wedi dewis peidio ag ailddatgan gwerth teg asedau'r cynllun yn 2004/05 a 2005/06. Mae hyn yn dderbyniol yn ôl FRS17 (fel y'i diwygiwyd).

Mae'r dyledion yn dangos y rhwymedigaethau sylfaenol sydd gan yr awdurdod yn yr hirdymor i dalu buddion ymddeol. £249m yw cyfanswm y ddyled ac mae wedi effeithio ar werth net yr awdurdod fel y nodir ar y Fantolen, a'r balans cyffredinol yw £407,243k.

Mae'r trefniadau statudol ar gyfer ariannu'r diffyg yn golygu bod sefyllfa ariannol yr awdurdod yn dal yn iach; bydd cynnydd mewn cyfraniadau dros oes gweithio cyflogeion, fel y cânt eu hasesu gan actiwari'r cynllun, yn talu am y diffyg yn y cynllun llywodraeth leol.

Tudalen 30

NODIADAU I GYD-FYND Â'R DATGANIADAU ARIANNOL CRAIDD parhad

3. PENSIYNAU (parhad)

Disgwylir mai cyfanswm y cyfraniadau y bydd y Cyngor wedi'i dalu i Gynllun Pensiwn Llywodraeth Leol yn ystod y flwyddyn hyd at 31 Mawrth 2011 fydd £19.3m.

Sail amcangyfrif asedau a dyledion -

Mae rhwymedigaethau wedi'u hasesu ar sail prisiad yr actiwari gan ddefnyddio'r dull rhagamcanu uned, amcangyfrif o'r pensiynau a fydd yn daladwy yn y dyfodol gan ddibynnu ar ragdybiaethau mewn perthynas â chyfraddau marwolaethau, maint cyflogau etc. Mercer Human Resource Consulting Limited, actiwariaid annibynnol, sydd wedi asesu'r rhwymedigaethau; seiliwyd yr amcangyfrifon ar gyfer y Cyngor Sir ar sail y prisiad llawn diweddaraf o'r cynllun fel yr oedd ar 1 Ebrill 2007.

Dyma'r prif dybiaethau a ddefnyddiwyd gan yr actiwari -

	2010	2009
Elw hirdymor disgwylidig ar aedau yn y cynllun		
Buddsoddiadau ecwiti	7.5%	7.5%
Bondiau	n/a	n/a
Arall	7.5%	7.5%
Rhagdybiaethau marwolaethau		
Hirhoedledd ar ôl 65 - bensiynwyr presenno		
Dynion	21.2 yrs.	21.2 yrs.
Merched	24.1 yrs.	24.0 yrs.
Hirhoedledd ar ôl 65 - pensiynwyr yn y dyfodol		
Dynion	22.2 yrs.	22.2 yrs.
Merched	25.0 yrs.	25.0 yrs.
Cyfradd chwyddiant	3.3%	3.3%
Cyfradd y cynnydd mewn cyflogau	4.55%	4.55%
Cyfradd y cynnydd mewn pensiynau	3.3%	3.3%
Cyfradd gostyngiad yn rhwymedigaethau'r c	5.6%	7.1%
Cyfradd sy'n dewis trosi pensiwn blynyddol yn gyfandaliad ymddeol	50%	50%

Mae asedau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol yn cynnwys y categorïau a ganlyn, yn ôl cyfran yr holl asedau:-

	2010	2009
	%	%
Buddsoddiadau ecwiti	58	52
Bondiau eraill	12	12
Eiddo	7	8
Arian parod/hylifedd	0	1
Asedau eraill	23	27
Cyfanswm	100	100

Tudalen 31

NODIADAU I GYD-FYND Â'R DATGANIADAU ARIANNOL CRAIDD

parhad

3. PENSIYNAU (parhad)

Y gwahaniaeth rhwng yr enillion a'r colledion disgwylidig a'r gwir enillion a cholledion -

Mae modd rhoi'r enillion a bennwyd gan yr actiwari ac a nodwyd fel symudiadau yn y Gronfa Wrth Gefn ar gyfer Pensiynau yn 2009/10 yn y categorïau a ganlyn, a fesurir fel canran o asedau a dyledion fel yr oeddynt ar 31 Mawrth 2010 :-

	2010	2009	2008	2007	2006	2005
			Restated	Restated		
		%	%	%	%	%
Y gwahaniaeth rhwng yr elw disgwylidig a'r gwir elw ar asedau	19.67	(38.72)	(9.70)	0.64	15.04	3.18
Elw a cholledion ar rwymedigaethau	0.00	0.00	1.68	0.00	(1.87)	0.86

4. Y DRETH GYNGOR

Mae pob annedd domestig wedi'i gynnwys yn rhestr brisio'r Dreth Gyngor a gyhoeddir ac a gedwir gan Asiantaeth y Swyddfa Brisio. Gosodir pob annedd yn un o naw prif fand (A i I) yn dibynnu ar brisiad yr eiddo ar y farchnad agored ar 1 Ebrill 2003. Mae degfed band (A*) ar gael dim ond i'r trethdalwyr hynny sy'n byw mewn eiddo band A ac sydd â hawl i ostyngiad lle'r addaswyd eiddo ar gyfer eu hanabledd.

Seilir y Dreth Gyngor ar y band prisio lle gosodwyd yr eiddo. Caiff taliadau eu pennu drwy rannu cyfanswm gofynion incwm blynyddol y Cyngor ac Awdurdod Heddlu Gogledd Cymru â sylfaen y Dreth Gyngor. Sylfaen y dreth yw nifer yr anheddau mewn ardal awdurdod lleol sy'n gyfwerth â band prisio D, a chaiff ei addasu hefyd ar gyfer gostyngiadau. Y sylfaen ar gyfer 2009/10 oedd 60,328 (60,340 yn 2008/09) fel y gwelir isod:

	Band A*	Band A	Band B	Band C	Band D	Band E	Band F	Band G	Band H	Band I	Cyfanswm	
Anheddau Trethadwy												
Nifer yr anheddau trethadwy	-	3,736	8,594	19,274	11,735	9,677	6,465	2,966	569	219	63,235	
Anheddau â gostyngiad anabledd	-	28	61	134	114	127	73	38	11	21	607	
Anheddau trethadwy wedi'u haddasu	28	3,769	8,667	19,254	11,748	9,623	6,430	2,939	579	198	63,235	
Anheddau taladwy wedi'u haddasu												
Anheddau heb ostyngiad	13	1,253	4,708	12,599	8,433	7,481	5,381	2,532	499	175	43,074	
Anheddau ag un gostyngiad	15	2,516	3,954	6,647	3,303	2,136	1,043	400	63	19	20,096	
Anheddau â dau ostyngiad	0	0	5	8	12	6	6	7	17	4	65	
Anheddau trethadwy â gostyniad	28	3,769	8,667	19,254	11,748	9,623	6,430	2,939	579	198	63,235	
Anheddau Trethadwy â Gostyngiad												
Cyfanswm y gostyngiadau	15	2,516	3,964	6,663	3,327	2,148	1,055	414	97	27	-	
Cyfanswm yr anheddau â gostyniad	24	3,140	7,676	17,588	10,916	9,086	6,166	2,836	555	191	-	
Cymhareb i fand "D"	5/9	6/9	7/9	8/9	1	11/9	13/9	15/9	18/9	21/9	-	
Cyfateb i fand "D"	13	2,093	5,970	15,634	10,916	11,105	8,907	4,726	1,110	446	60,921	
											Addasiad cyfradd casglu (1%)	(609)
											Addasiad eiddo sydd wedi'i eithrio	16
											Sylfaen y Dreth Gyngor 2009/10	60,328

Tudalen 32

NODIADAU I GYD-FYND Â'R DATGANIADAU ARIANNOL CRAIDD

parhad

4. Y DRETH GYNGOR (parhad)

Y tâl sylfaenol am eiddo band D yn Sir y Fflint yn 2009/10 oedd £850.78 (£823.60 yn 2008/09).
Roedd biliau'r Dreth Gyngor yn seiliedig ar y lluosyddion a ganlyn ar gyfer bandiau A* to I :-

Band	A*	A	B	C	D	E	F	G	H	I
Lluosydd	5/9	6/9	7/9	8/9	9/9	11/9	13/9	15/9	18/9	21/9

Y praesept mwyaf arwyddocaol a godwyd fel rhan o Dreth Gyngor Sir y Fflint oedd praesept Awdurdod Heddlu Gogledd Cymru, sef £11,792,917 (£11,234,101 Yn 2008/09). Cododd 34 o gymunedau cymuned/tref hefyd braeseptau gwerth £2,040,139 (£1,976,992 yn 2008/09).

Dadansoddi derbyniadau net o'r Dreth Gyngor

	2010	2009
	£000	£000
Treth Gyngor a gasglwyd	65,550	62,916
Llai - cynnydd yn y ddarpariaeth drwgddyledion	12	165
Llai - symiau a ddilewyd	(411)	(180)
	<hr/>	<hr/>
	65,151	62,901
Llai - taladwy i Awdurdod Heddlu Gogledd Cymru	(11,793)	(11,234)
	<hr/>	<hr/>
	53,358	51,667
	<hr/>	<hr/>

5. ARDRETHI ANNOMESTIG

Caiff y rhain eu pennu'n genedlaethol. Bydd y llywodraeth yn pennu punt dal y dreth, sef 48.9c yn 2009/10 ar gyfer pob eiddo (46.6c yn 2008/09). Mae'r Cyngor yn gyfrifol am gasglu'r ardrethi yn ei ardal, ac fe'u telir i'r gronfa Ardrethi Annomestig a weinyddir gan Lywodraeth Cynulliad Cymru. Cyflwynwyd gofynion cyfrifyddu diwygiedig yn sgil SORP 2009 mewn perthynas â'r trefniant hwn, gyda newidiadau cysylltiedig yn y fantolen a'r datganiad llif arian.

Bydd y Cynulliad Cenedlaethol yn dosbarthu derbyniadau'r gronfa Ardrethi Annomestig i awdurdodau lleol ar sail swm penodol fesul pen. Yn 2009/19 talwyd £45,986,231 i'r gronfa Ardrethi Annomestig ar ôl gostyngiadau a darpariaethau (£50,102,605 yn 2008/09), ar sail cyfanswm gwerth trethadwy £119,609,361 ar ddiwedd y flwyddyn (£119,141,625 in 2008/09).

Dadansoddi'r cynnyrch net o ardrethi annomestig:

	2010	2009
	£000	£000
Ardrethi annomestig a gasglwyd	46,941	50,530
Llai - taliad i'r gronfa Ardrethi Annomestig	(45,986)	(50,103)
Llai - Cost casglu	(864)	(622)
Llai- Gostyngiad yn y ddarpariaeth drwgddyledion	(91)	195
	<hr/>	<hr/>
	0	0
Derbyniwyd o'r gronfa	40,437	39,371
	<hr/>	<hr/>
	40,437	39,371
	<hr/>	<hr/>

Tudalen 33

NODIADAU I GYD-FYND Â'R DATGANIADAU ARIANNOL CRAIDD

parhad

6. GRANTIAU GAN Y LLYWODRAETH – YN GYFFREDINOL

Grant refeniw gwerth £143,293k (£139,074k yn 2008/09) gan Lywodraeth Cynulliad Cymru sy'n cynnwys grant cynnal refeniw a dau grant heb eu neilltuo – y grant cytundeb gwella a'r grant amddifadedd.

	2010	2009
	£000	£000
Grant cynnal refeniw	141,572	137,352
Grant Cytundeb Gwella	1,496	1,497
Grant amddifadedd	225	225
	<u>143,293</u>	<u>139,074</u>

7. SYMUDIADAU YM MALANS CRONFA'R CYNGOR

Mae'r Cyfrif Incwm a Gwariant yn datgelu'r incwm i'w dderbyn a'r swm y bu'n rhaid ei wario i redeg y Cyngor am y flwyddyn. Mae'r gwarged neu'r diffyg a nodir yn dangos faint mwy, neu lai, na'r gwariant oedd yr incwm am y flwyddyn. Mesurir yr incwm a'r gwariant drwy ddefnyddio'r un confensiynau cyfrifyddu i bob pwrpas(h.y. UK GAAP) ag y byddai cwmni mawr (ond heb ei restru) yn ei ddefnyddio i baratoi ei ddatganiadau ariannol archwiliedig. Mae'n ofynnol yn ôl statud ac arferion anstatudol priodol (yn hytrach nag UK GAAP) i eitemau pellach o incwm a gwariant gael eu credydu neu eu codi ar Gronfa'r Cyngor a rhaid eu hystyried wrth bennu gofyniad y gyllideb ac, ei dro, bil y Dreth Gyngor. Er mai'r Cyfrif Incwm a Gwariant yw'r ffordd orau o fesur canlyniadau ariannol y Cyngor am y flwyddyn yn unol â GAAP, mae'r symudiad ar Falans y Gronfa Gyffredinol hefyd yn agwedd bwysig ar stiwardiaeth y Cyngor.

8. DARPARU AR GYFER AD-DALU BENTHYCIADAU ALLANOL

Mae Adran 22 o Reoliadau Awdurdodau Lleol (Cyllid Cyfalaf a Chyfrifyddu) (Cymru) (Diwygio) 2008 yn ei gwneud yn ofynnol i'r Awdurdod neilltuo darpariaeth refeniw sylfaenol ar gyfer cyllido gwariant cyfalaf ar gyfer y flwyddyn honno neu unrhyw flwyddyn ariannol cyn y flwyddyn honno. Dyma'r symiau a osodwyd o'r neilltuo yn 2009/10:-

	2010	2009
	£000	£000
Cyfanswm darpariaeth refeniw sylfaenol	6,251	6,203
Codwyd yn ôl ar y CRT	(591)	(610)
	<u>5,660</u>	<u>5,593</u>

9. PARTÏON CYSYLLTIEDIG

Mae'n ofynnol i'r Cyngor ddatgelu trafodion perthnasol gyda phartïon cysylltiedig h.y. cyrff neu unigolion y byddai'n bosibl iddynt reoli neu ddylanwadu ar y Cyngor neu i gael eu rheoli neu eu dylanwadu gan y Cyngor - £285k yw swm y trafodion perthnasol gydag aelodau'r Cyngor yn ystod 2009/10 (£531k yn 2008/09); cyfanswm y praeseptau a'r ardollau i Awdurdod Heddlu Gogledd Cymru ac Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru oedd £18,766k (£18,000k yn 2008/09); mae trafodion perthnasol gyda Llywodraeth Cynulliad Cymru wedi'u crynhoi yn nodiadau 5 a 6, ac yn y datganiad llif arian (a'r nodiadau). Mae gan y Cyngor fuddiannau perthnasol mewn cwmni cysylltiedig (AD Waste Limited), ac mae'r trafodion perthnasol wedi'u datgelu yn y nodiadau sy'n cyd-fynd â'r cyfrifon grŵp ar dudalen 69. Mae manylion y trafodion gyda'r Gronfa Bensiynau yn nodyn 3 ar dudalennau 27 -31, ac yng nghyfrifon y Gronfa Bensiynau ar dudalennau 71 - 81.

Tudalen 34**NODIADAU I GYD-FYND Â'R DATGANIADAU ARIANNOL CRAIDD**

parhad

10. FFIOEDD ARCHWILIO

£537k oedd cyfanswm y ffioedd archwilio yn ystod y flwyddyn (£557k yn 2008/09). Darparwyd gwasanaethau archwilio allanol gan PricewaterhouseCoopers LLP a benodwyd gan Archwiliwr Cyffredinol Cymru tanfis Hydref 2009. Wedi hynny, penodwyd Swyddfa Archwilio Cymru i ddarparu'r gwasanaeth.

	2010	2009
	£000	£000
Ffioedd am y cyfrifon	216	195
Ffioedd am archwiliad	0	87
Ffioedd am perfformiad	0	130
Ffioedd am y Mesur Llywodraeth Lleol	70	0
Ffioedd am grantau	150	157
	<u>436</u>	<u>569</u>

11. TALIADAU SWYDDOGION

Yn ôl Rheoliad 7A o Reoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) (Diwygio) 2010 mae'n ofynnol datgelu (fesul bandiau o £5,000) nifer y gweithwyr a gafodd dâl – sef yr holl symiau a dalwyd neu sy'n ddyledus iddynt, lwfansau treuliau trethadwy, a gwerth ariannol unrhyw fuddion – gwerth dros £60,000 :-

Band cyflog	2010		2009	
	Heb fod mewn ysgol	Ysgolion	Heb fod mewn ysgol	Ysgolion
	Nifer	Nifer	Nifer	Nifer.
£60,000 - £64,999	3	4	9	9
£65,000 - £69,999	10	5	0	5
£70,000 - £74,999	4	4	0	2
£75,000 - £79,999	1	1	0	0
£80,000 - £84,999	4	0	2	1
£85,000 - £89,999	2	2	3	1
£90,000 - £94,999	2	0	0	0
£95,000 - £99,999	0	0	0	0
£100,000 - £104,999	0	0	0	0
£105,000 - £109,999	0	0	0	0
£110,000 - £114,999	1	0	0	0
£115,000 - £119,999	0	0	0	0
£120,000 - £124,999	1	0	1	0
£125,000 - £129,999	0	0	0	0
£130,000 - £134,999	0	0	0	0
£135,000 - £139,999	1	0	0	0
£140,000 - £144,999	0	0	0	0
£145,000 - £149,999	0	0	1	0
	<u>29</u>	<u>16</u>	<u>16</u>	<u>18</u>

Mae'r wybodaeth (gan gynnwys ffigurau cymharol 2008/09) wedi'u casglu ar sail gofynion y Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio newydd, a Bwletin 85 Panel Cyfrifyddu Awdurdodau Lleol; mae rhifau 2009/10 yn cynnwys nifer y gweithwyr nad ydynt yn barhaol (staff dros dro/ymgyngorwyr), ac mae'r holl swyddi nad ydynt yn swyddi mewn ysgolion, yn cynnwys swyddi'r uwch swyddogion a restrir ar dudalen 35. Nid yw gwerthoedd y bandiau'n cynnwys cyfraniadau pensiwn y cyflogwr, a gyfrifiwyd (yn 2008/09 a 2009/10) ar gyfradd o 14.1% i athrawon a 22.3% i weithwyr eraill.

Tudalen 35

NODIADAU I GYD-FYND Â'R DATGANIADAU ARIANNOL CRAIDD

parhad

11. TALIADAU SWYDDOGION (parhad)

Tâl uwch-swyddogion (cyflogau rhwng £60,000 a £150,000 y flwyddyn) –

Yn ôl Rheoliad 7A o Reoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) (Diwygio) 2010 mae'n ofynnol datgelu manylion tâl uwch-swyddogion unigol. At y diben hwn, yr uwch-swyddogion yw'r prif weithredwr, y cyfarwyddwyr strategol a'r prif swyddogion statudol.

Teitl y swydd	Note	Tâl pensiynadwy £	Lwfansau treuliau £	Cyfanswm y tâl ac eithrio cyfraniadau pensiwn £	Cyfraniadau pensiwn y cyflogwr £	Cyfanswm y tâl gan gynnwys cyfraniadau £
2009/10						
Prif Weithredwr	1	136,855	160	137,015	30,519	167,534
Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymunedol		89,132	160	89,292	19,876	109,168
Cyfarwyddwr yr Amgylchedd		93,742	0	93,742	20,904	114,646
Cyfarwyddwr Dysgu Gydol Oes		93,742	0	93,742	20,904	114,646
Pennaeth Cyllid		81,960	160	82,120	18,277	100,397
Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd	2	83,049	0	83,049	18,520	101,569
		578,480	480	578,960	129,000	707,960
2008/09 (hysbysrwydd cymharol)						
Prif Weithredwr	1	145,216	120	145,336	32,383	177,719
Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymunedol		89,031	120	89,151	19,854	109,005
Cyfarwyddwr yr Amgylchedd	3	44,884	0	44,884	10,009	54,893
Cyfarwyddwr Dysgu Gydol Oes	4	46,617	0	46,617	10,395	57,012
Pennaeth Cyllid		82,976	120	83,096	18,504	101,600
Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd	2	83,976	0	83,976	18,727	102,703
		492,700	360	493,060	109,872	602,932

Nodyn 1 : Mae tâl pensiynadwy'n cynnwys tâl yn ymwneud ag (a) swyddog canlyniadau mewn etholiadau cenedlaethol (mae'r llywodraeth berthnasol yn ad-dalu'r gost), a (b) clerwr Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru (mae'r corff hwnnw'n ad-dalu'r gost).

Nodyn 2 : Mae tâl pensiynadwy'n cynnwys y tâl yn ymwneud â'r rôl fel Dirprwy Clerwr Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru (mae'r Awdurdod yn ad-dalu'r costau)

Nodyn 3 a 4 : Dechreuodd y ddau ar 29 Medi 2008 a 22 Medi 2008, yn ôl eu trefn, ar gyflog blynyddol o £89,132.

Nid yw'r trefniadau dros/dro cyn llenwi'r swyddi wedi'u cynnwys yn y dadansoddiad.

12. GWASANAETHAU GAN ASIANTAETHAU

Mae Cyngor Sir y Fflint yn un o chwe phartner yn Asiantaeth Cefnffyrdd Gogledd Cymru (ACGC). Y partneriaid eraill yw Cyngorau Môn, Conwy, Dinbych, Gwynedd a Wrecsam. Mae Cyfarwyddiaeth Amgylchedd ac Adfywio Cyngor Sir y Fflint yn ymgymryd â gwaith ar y cefnffyrdd ar ran yr Asiantaeth i Lywodraeth Cynulliad Cymru.

Tudalen 36

NODIADAU I GYD-FYND Â'R DATGANIADAU ARIANNOL CRAIDD

parhad

12. GWASANAETHAU GAN ASIANTAETHAU (parhad)

Cafwyd ad-daliadau gwerth £1,901k am waith a wnaed gan Gytundeb yr Asiantaeth Cefnffyrdd yn (£2,549k in 2008/09), a oedd yn cynnwys lwfans gweinyddu, a chyllid uniongyrchol i Uned Ymchwiliadau Technegol y gyfarwyddiaeth, a leolir yn swyddfa ranbarth yr asiantaeth yn Llanelwy.

Mae incwm a gwariant yn ymwneud â Chytundeb yr Asiantaeth Cefnffyrdd wedi ei gynnwys yn y cyfrif incwm a gwariant net cyfanswm cost y gwasanaethau, gan gynnwys gwarged o £135k o'r Uned Ymchwiliadau Technegol (£117k in 2008/09).

13. PRYDLESU

Rhent deiliaid prydles

Yn 2009/10, £2,041k oedd y taliadau rhent prydlesi gweithredol (£2,065k in 2008/09). Nid oedd unrhyw daliadau rhent prydlesi cyllid.

	2010	2009
Dosbarthu asedau	£000	£000
Tir	17	47
Adeiladau	197	238
Cerbydau, peiriannau a chyfarpar	1,827	1,780
	<u>2,041</u>	<u>2,065</u>

Mae rhwymedigaethau rhent prydlesi gwerth £1,824k yn ddyledus yn 2010/11. O'r cyfanswm hwn, ni fydd £572k yn daladwy wedi 2010/11, a bydd £1,175k yn dod i ben rhwng 2011/12 a 2014/15 sydd yn gadael £77k yn daladwy ar ôl 2015. Nid oes unrhyw brydlesi cyllid.

	Tir	Adeiladau	Cerbydau , peirianna	Cyfanswm
Dyddiad y daw i ben	£000	£000	£000	£000
2010-11	0	70	502	572
2011-12 tan 2014-15	4	88	1,083	1,175
Ar ôl 2015	13	42	22	77
	<u>17</u>	<u>200</u>	<u>1,607</u>	<u>1,824</u>

Rhent prydlewyr

Yn 2009/10, £2,323k oedd y rhent prydlesi i'w derbyn (£2,261k yn 2008/09). Gwerth net yr asedau a gadwyd i'w defnyddio oedd £26,161k (£28,753k yn 2008/09).

	2010	2009
Asedau Prydlesi Gweithredol	£000	£000
Gwerth llyfr gros	26,161	28,753
	<u>26,161</u>	<u>28,753</u>

Tudalen 37**NODIADAU I GYD-FYND Â'R DATGANIADAU ARIANNOL CRAIDD**

parhad

14. LWFANSAU AELODAU

Talwyd cyfanswm o £1,361k o lwfansau (gan gynnwys blwydd-dal ac yswiriant gwladol y cyflogwr) i aelodau'r Cyngor yn 2009/10 (£1,325k yn 2008/09).

	2010	2009
	£000	£000
Lwfans sylfaenol	906	886
Lwfans cyfrifoldeb arbennig	312	322
Lwfans gofal	2	3
Yswiriant gwladol cyflogwr	103	103
Blwydd-dal y cyflogwr	38	38
	<u>1,361</u>	<u>1,352</u>

Rhennir y lwfansau a dalwyd fel a ganlyn:

	2010	2009
Band lwfans	Nifer yr Aelodau	Nifer yr Aelodau
£10,000 - £14,999	36	34
£15,000 - £19,999	9	13
£20,000 - £24,999	8	9
£25,000 - £29,999	9	5
£30,000 - £34,999	5	6
£35,000 - £39,999	2	2
£40,000 - £44,999	0	0
£45,000 - £49,999	0	1
£50,000 - £54,999	1	0
	<u>70</u>	<u>70</u>

15. GWEITHREDIADAU MASNACHU

Ym mis Ionawr 2000, dilëwyd y gofynion statudol yn ymwneud â chyfrifon ac adroddiadau sefydliadau sy'n cynnig gwasanaethau uniongyrchol, ac ers hynny nid yw'n ofynnol iddynt gadw cyfrifon masnachu ar gyfer gwasanaethau, ond paratowyd y crynodeb isod mewn perthynas â gweithgareddau masnachu arwyddocaol. Mae'r cyfrifon hyn yn rhan annatod o gyfanswm costau gwasanaethau penodol ac fe'u cyfunir yn y gwariant gweithredol net.

	2010		2009	
	Incwm	(Gwarged)/Diffyg	Incwm	(Gwarged)/Diffyg
	£000	£000	£000	£000
Cynnal a chadw adeiladau	8,127	(81)	7,388	483
Cynnal a chadw'r amgylchedd	1,162	74	4,124	550
Casglu gwastraff	5,581	(210)	5,371	(173)
Cynnal a chadw priffyrdd	5,674	(11)	6,540	96
	<u>20,544</u>	<u>(228)</u>	<u>23,423</u>	<u>956</u>

Tudalen 38

NODIADAU I GYD-FYND Â'R DATGANIADAU ARIANNOL CRAIDD

parhad

15. GWEITHREDIADAU MASNACHU (parhad)

- Mae'r gwarged yng nghyswllt cynnal a chadw adeiladau, sef £81k yn adlewyrchu gwelliant sylweddol o'i gymharu â'r diffyg o £483k yn 2008/09, a gellir priodoli hyn i weithlu mwy cynhyrchiol a'r penderfyniad i leihau'r defnydd o is-contractwyr.
- Gellir priodoli'r gostyngiad yn incwm cynnal a chadw'r amgylchedd i'r ffaith bod gwaith cynnal a chadw tiroedd ysgolion wedi'i eithrio, gan nad yw bellach yn rhan o'r gweithrediadau masnachu.
- Mae'r gwarged mewn perthynas â chasglu gwastraff, sef £210k, yn adlewyrchu incwm ychwanegol o gontractau mewnol ar ôl ehangu gwasanaethau ailgylchu, ond caiff ei wrthbwyso'n rhannol gan ostyngiad bach yn yr incwm a gafwyd gan gwsmeriaid gwastraff masnachol.

16. DEDDF GWASANAETH IECHYD GWLADOL (CYMRU) 2006

Yn ystod 2009/10, yn unol ag Adran 33 o Ddeddf Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Cymru) 2006, cytunodd y Cyngor â Chyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam, Bwdd Iechyd Lleol Sir y Fflint, Bwrdd Iechyd Lleol Wrecsam ac Ymddiriedolaeth GIG Gogledd Cymru (Dwyrain), i ddarparu gwasanaeth cyfarpar cymunedol integredig o dan trefniadau ariannu ar y cyd. Staff Cyngor Sir y Fflint (fel y partner lletyol) sy'n darparu'r gwasanaeth yn Uned 3, Ystâd Diwydiannol Penarlâg.

Partneriaeth	2010 £000	2009 £000
Gwariant gros	545	0
Incwm gros	(608)	0
(Gwarged)/diffyg am y flwyddyn	(63)	0
Cyfraniad at y Gyllideb		
Cyngor Sir y Fflint	236	0

Mae Uned 3, sydd o fewn Sir y Fflint, yn eiddo i Gyngor Sir y Fflint (50.25%) a Chyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam (49.75%), a rhoddwyd gwerth o £907k ar y safle; caiff y safle ei chynnwys ar fantolen Cyngor Sir y Fflint (fel y partner lletyol):-

Prisio	£000	%
Cyngor Sir y Fflint	456	50.25
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam	451	49.75
	907	100.00

17. ASED AU ANNIRIAETHOL

	2010 £000	Dilewyd £000	Ychwaneg wyd £000	2009 £000
Trwyddedau meddalwedd	6	(6)	0	12
	6	(6)	0	12

Caiff asedau anniriaethol eu hamorteiddio dros gyfnod o bum mlynedd o'r flwyddyn ariannol lawn gyntaf er ôl eu caffael.

Tudalen 39

NODIADAU I GYD-FYND Â'R DATGANIADAU ARIANNOL CRAIDD

parhad

18. ASEDAU DIRIAETHOL

Caiff asedau sefydlog eu dosbarthu fel asedau gweithredol ac anweithredol -

Asedau Gweithredol

	Anheddau a garejys y Cyngor	Tir ac adeiladau eraill	Cerbydau, peiriannau, dodrefn ac offer	Asedau seilwaith	Asedau cymunedol	Cyfanswm
	£000	£000	£000	£000	£000	£000
Cost neu Brialad						
ar 1 Ebrill 2009	411,984	457,429	29,050	182,587	8,901	1,089,951
Addasiadau agoriadol	0	(587)	0	0	0	(587)
Ychwanegiadau	6,020	8,583	716	8,171	1,469	24,959
Gwardwyd	(479)	(555)	0	0	0	(1,034)
Ailddobarthwyd	0	(40)	0	0	0	(40)
Ailbrisiwyd	5,676	23,464	0	0	0	29,140
Ar 31 Mawrth 2010	423,201	488,294	29,766	190,758	10,370	1,142,389
Dibrisiant ac amhariad						
Ar 1 Ebrill 2009	(25,569)	(40,770)	(19,283)	(32,379)	(1,048)	(119,049)
Addasiadau agoriadol	0	15	0	0	0	15
Tâl dibrisiant 2009/10	(5,200)	(7,903)	(5,346)	(4,558)	(188)	(23,195)
Tâl amhariad 2009/10	(59,645)	(82,631)	0	0	0	(142,276)
Addasiadau gwariant*	(24,461)	(17,522)	0	0	0	(41,983)
Gwardwyd	0	0	0	0	0	0
Ailddosbarthwyd	0	0	0	0	0	0
Ailbrisiwyd	20,389	22,750	0	0	0	43,139
ar 31 Mawrth 2010	(94,486)	(126,061)	(24,629)	(36,937)	(1,236)	(283,349)
Y fantolen ar 31 Mawrth 2010	328,715	362,233	5,137	153,821	9,134	859,040
Y fantolen ar 1 Ebrill 2009	386,415	416,659	9,767	150,208	7,853	970,902
Natur yr Ased						
Eiddo'r Cyngor	328,715	362,233	5,137	153,821	9,134	859,040
Prydles ariannol	0	0	0	0	0	0
Menter Cyllid Preifat	0	0	0	0	0	0
Ar 31 Mawrth 2010	328,715	362,233	5,137	153,821	9,134	859,040

* gwariant cronus a ddisodlwyd gan addasiadau ailbriso

Asedau Gweithredol

- Anheddau'r Cyngor, tir ac adeiladau eraill, cerbydau, offer, dodrefn a chyfarpar a gedwir, a feddiennir, a ddefnyddir neu a chaiff eu contractio i'w defnyddio ar ran yr Awdurdod, neu eu defnyddio wrth ddarparu gwasanaethau yn uniongyrchol. Cynhwysir anheddau a thai eraill, adeiladau swyddfeydd, ysgolion, llyfrgelloedd, canolfannau chwaraeon a phyllau nofio, cartrefi preswyl/canolfannau dydd, depas a gweithdai, adeiladau mynwentydd, meysydd parcio oddi ar y stryd, cerbydau, offer mecanyddol, darnau gosod a gosodiadau a chyfarpar arall.

Tudalen 40

NODIADAU I GYD-FYND Â'R DATGANIADAU ARIANNOL CRAIDD

parhad

18. ASEDAU DIRIAETHOL (parhad)

- Asedau diymwad yw asedau seilwaith a gellir adennill gwariant arnynt dim ond drwy barhau i ddefnyddio'r ased a grëwyd, h.y. nid oes gobaith eu gwerthu na gwneud defnydd arall ohonynt. Yn eu mysg mae priffyrdd, llwybrau troed, cyfleusterau dŵr a draenio ac amddiffynfeydd arfordirol.
- Asedau cymunedol yw asedau y mae'r Awdurdod yn bwriadu eu cadw am byth, nad oes iddynt oes fuddiol ac sydd, o bosibl, â chyfyngiadau ar eu gwaredu. Nid oes fawr o obaith eu gwerthu na'u defnyddio at ddibenion eraill. Yn eu mysg mae parciau a mannau agored, caeau chwarae, mannau chwarae a thir mynwentydd.

Asedau anweithredol

	Eiddo y buddsoddwy d ynddo	Asedau sy'n cael eu hadeiladu	Asedau dros ben i'w gwaredu	Ystâd amaethyddol	Cyfanswm
	£000	£000	£000	£000	£000
Cost neu Brisiad					
ar 1 Ebrill 2009	30,115	9,177	15,051	12,439	66,782
Addasiadau agoriadol	0	0	81	0	81
Ychwanegiadau	69	1,865	0	49	1,983
Gwaredwyd	0	0	(600)	0	(600)
Ailddobarthwyd	0	451	(414)	0	37
Ailbrisiwyd	150	0	0	2,376	2,526
Ar 31 Mawrth 2010	30,334	11,493	14,118	14,864	70,809
Dibrisiant ac amhariad					
Ar 1 Ebrill 2009	(1,325)	0	(614)	0	(1,939)
Addasiadau agoriadol	0	0	493	0	493
Tâl dibrisiant 2009/10	0	0	0	0	0
Tâl amhariad 2009/10	(2,742)	0	(315)	0	(3,057)
Addasiadau gwariant*	(1)	(10,812)	0	(371)	(11,184)
Gwaredwyd	0	0	0	0	0
Ailddosbarthwyd	0	0	0	0	0
Ailbrisiwyd	0	0	0	0	0
ar 31 Mawrth 2010	(4,068)	(10,812)	(436)	(371)	(15,687)
Y fantolen ar 31 Mawrth 2010	26,266	681	13,682	14,493	55,122
Y fantolen ar 1 Ebrill 2009	28,790	9,177	14,437	12,439	64,843
Natur yr Ased					
Eiddo'r Cyngor	26,266	681	13,682	14,493	55,122
Prydles ariannol	0	0	0	0	0
Menter Cyllid Preifat	0	0	0	0	0
Ar 31 Mawrth 2010	26,266	681	13,682	14,493	55,122

* gwariant cronuss a ddisodlwyd gan addasiadau ailbrisisio

Tudalen 41

NODIADAU I GYD-FYND Â'R DATGANIADAU ARIANNOL CRAIDD parhad

18. ASEDAU DIRIAETHOL (parhad)

Asedau Anweithredol

Asedau anweithredol yw'r rhai sy'n cael eu cadw gan yr Awdurdod ond nad yw'n eu meddiannu na'u defnyddio wrth ddarparu gwasanaethau. Esiamplau yw tir y disgwylir ei ddatblygu, eiddo masnachol, eiddo buddsoddi, ystadau amaethyddol ac asedau dros ben.

Prisio Asedau Sefydlog

Cafodd yr eiddo rhydd-ddaliad ac eiddo ar brydles sydd ym mhortffolio eiddo'r Awdurdod ei brisio'n unol â Datganiadau am Arferion Prisio Asedau a'r Nodiadau Canllaw Sefydliad Brenhinol y Syrffewyr Siartredig, a Chanllawiau CIPFA ar gyfer Cofrestru Asedau. Cânt eu dosbarthu'n wahanol grwpiau yn ôl gofynion Cod Ymarfer Cadw Cyfrifon Awdurdodau Lleol 2007. Y tro diwethaf i'r holl asedau gael eu hasesu'n llawn oedd 1 Ebrill 2004, ond ers 2007/08, caiff cyfran o'r bortffolio asedau cyfan ei hailbrisio bob blwyddyn (20% yn 2007/08 a 2008/09 a'r 60% arall yn 2009/10) er bod newidiadau arwyddocaol mewn prisiadau'n cael eu haddasu wrth iddynt ddigwydd. Mae'r broses brisio'n cynnwys adolygiadau o amhariadau i gydymffurfio ag FRS 11.

Prisiwyd anheddau a garejys y Cyngor ar sail gwerth eu defnydd presennol fel tai cymdeithasol. Cafodd asedau gweithredol anarbenigol eu prisio ar sail gwerth eu defnydd presennol ar y farchnad, ac os nad oedd gwerth ar y farchnad i ased arbennig, pennwyd y pris yn ôl y gost adnewyddu, gan ystyried dibrisiant. Caiff asedau sefydlog gweithredol eraill (seilwaith ac asedau cymunedol) eu prisio ar sail cost hanesyddol, a chafodd y mathau hynny o eiddo, sydd ym marn yr Awdurdod yn anweithredol, eu prisio ar sail eu gwerth ar y farchnad agored/gwerth gwerthu net. Cafodd yr asedau hynny a gynhwyswyd yn ôl eu gwerth presennol eu prisio gan briswyr mewnol ac allanol –

Asedau gweithredol -

Anheddau a garejys y Cyngor

Nicola M. Hall MRICS o Asiantaeth Swyddfa Brisio Cymru, Wrecsam a Paula M. Blellock BSc (Anrh) MRICS o Gyngor Sir y Fflint

Cartrefi preswyl

R.J. Oliver BSc MRICS o Allied Surveyors Commercial, Caer

Tiroedd ac adeiladau gweithredol eraill

Paula M. Blellock BSc (Anrh) MRICS, John Allen FRICS, Lisa McLellan BSc (Anrh) MRICS, Nick Adamson MRICS a Paul Brockley BSc, y cyfan o Gyngor Sir y Fflint

Asedau anweithredol

Eiddo buddsoddi

Paula M. Blellock BSc (Anrh) MRICS a Paul Brockley BSc o Gyngor Sir y Fflint

Yr ystâd amaethyddol

JPN Major FRICS ac RG Houlden MRICS o Strutt and Parker, Caer a TCA Bamford MRICS o Gyngor Sir y Fflint

Tir i'w ddatblygu

Paula M. Blellock BSc (Anrh) MRICS a John Allen FRICS o Gyngor Sir y Fflint

Darperir ar gyfer dibrisio llinell syth yng nghyswllt pob ased sefydlog gydag oes fuddiol gyfyngedig, ac eithrio tir nad yw'n dibrisio ac eiddo buddsoddi anweithredol yn unol ag FRS 15. Mae'r ffigwr yn seiliedig ar brisiadau agoriadol mantolen 2009/10, gyda rhagdybiaeth nad oes dim gwerth gweddilliol ar unrhyw ased sefydlog, a bod eu gwerth o ran oes fuddiol yn amrywio ar draws y portffolio. Os yw'r ased yn cynnwys dwy brif elfen neu ragor sy'n amrywio'n sylweddol o ran oes fuddiol, rhoddir cyfrif am bob elfen ar wahân. Mae manylion oesau buddiol at ddibenion dibrisiant wedi'u cynnwys yn y Polisiâu Cyfrifyddu ar dudalen 5.

Caiff cerbydau, peiriannau, dodrefn a chyfarpar eu prisio ar sail cost hanesyddol, sef £5,137k, heb gynnwys dibrisiant (£9,767k yn 2008/09).

Tudalen 42**NODIADAU I GYD-FYND Â'R DATGANIADAU ARIANNOL CRAIDD**

parhad

18. ASEDAU DIRIAETHOL (parhad)**Cyllido Cyfalaf**

	Benthycia â chymorth	Benthycia darbodus	Derbynebau cyfalaf	Derbynebau cyfalaf a chyfraniadau	Cyfalaf wrth gefn/CERA	Cyfanswm
	£000	£000	£000	£000	£000	£000
Asedau gweithredol	6,614	409	157	17,107	978	25,265
Asedau anweithredol	1,111	0	49	516	0	1,676
Asedau sefydlog diriaethol	7,725	409	206	17,623	978	26,941
REFCUS	34	0	7	4,028	57	4,126
Cyfanswm 2009/10	7,759	409	213	21,651	1,035	31,067

Sef :-

Y Cyfrif Refeniw Tai	0	0	0	5,238	782	6,020
Cronfa'r Cyngor	7,759	409	213	16,413	253	25,047
Cyfanswm 2009/10	7,759	409	213	21,651	1,035	31,067

Rhwymedigaethau yn y Dyfodol

Ar 31 Mawrth 2009, roedd blaenraglen gyfalaf y Cyngor yn cynnwys (ymhlith cynlluniau rhaglen dangosol eraill), rhwymedigaeth sylweddol mewn perthynas â gwaith cynnal a chadw a thrwsio adeiladau ysgolion (£13,500k) a gwaith gwella ysgolion (£5,018k).

19. BUDDSODDIADAU HIRDYMOR

O dan drefniadau FRS 26, mae buddsoddiadau hirdymor yn awr yn cael eu dangos ar y fantolen yn ôl gwerth teg. Mae rhagor o wybodaeth berthnasol yn nodyn 34 ar dudalennau 50-54.

	2010 £000	2009 £000
Stoc rhyfel	12	14
Cufranddaliadau	600	661
Adneuron cymdeithasau adeiladu	0	6,448
	612	7,123

20. DYLEDWYR HIRDYMOR

	2010 £000	2009 £000
Morgeisi		
Cyn denantiaid tai Cyngor	21	45
Benthycwyr preifat	0	1
	21	46
Benthyciadau â chymorth i brynu car	240	196
Gwaith stryd preifat	38	36
	299	278

Tudalen 43**NODIADAU I GYD-FYND Â'R DATGANIADAU ARIANNOL CRAIDD**
parhad**21. STOCIAU**

	2010	2009
	£000	£000
Cynnal a chadw adeiladau	147	146
Cynnal a chadw priffyrdd	448	501
Tanwydd cerbydau	33	21
Cynnal a chadw tiroedd	20	16
Cynnal a chadw cerbydau	40	44
Amrywiol	343	482
	<u>1,031</u>	<u>1,210</u>

22. DYLEDWYR

	2010	2009
	£000	£000
Rhenti tai	1,154	1,068
Trethiant lleol	2,858	2,618
Ardrethi annomestig *	2,115	2,731
Adrannau'r llywodreth	1,449	2,052
Trethiant	13	13
Morgeisi	3,449	3,069
Taliadau a wnaed ymlaen llaw	1,150	983
Budd-daliadau a ordalwyd *	8,210	1,695
Dyledwyr eraill	12,640	12,337
	<u>33,038</u>	<u>26,566</u>
Llai darpariaeth am ddrwg ddyledion (nodyn 31) *	(2,942)	(2,606)
	<u>30,096</u>	<u>23,960</u>

* Ailddatganwyd ffigyrau 2008/09 yn unol â gofynion SORP 2009.

23. BUDDSODDIADAU DROS DRO

Mae cyfanswm y fantolen, sef £30,347k (£33,489 yn 2008/09) yn cynnwys buddsoddiadau gwerth £3,700k yn Landsbanki (gweler hefyd nodyn 2 a dudalen 25), sydd wedi'i addasu i ystyried yr anawsterau ariannol sy'n wynebu banciau Gwlad yr Iâ:-

Dyddiad	Dyddiad	Swm a	Cyfradd	Swm a	
Buddsoddi	aeddfedu	fuddsoddwyd	Llog	Idygydd ymlaen	Amhariad
		£000	%	£000	£000
22/07/08	17/10/08	1,200	5.82	1,074	173
01/09/08	14/11/08	1,500	5.70	1,341	218
08/09/08	18/11/09	1,000	5.67	893	144
		<u>3,700</u>		<u>3,308</u>	<u>535</u>

Tudalen 44**NODIADAU I GYD-FYND Â'R DATGANIADAU ARIANNOL CRAIDD**

parhad

23. BUDDSODDIADAU DROS DRO (parhad)

Mae'r symiau a ddygwyd ymlaen wedi'u cyfrifo gan ddefnyddio gwerth cyfredol yr ad-daliadau disgwylidig, gan gynnwys gostyngiad a bennwyd yn ôl cyfradd gwreiddiol y buddsoddiad. Amcangyfrifwyd mai dyma'r ad-daliadau disgwylidig, ar sail datganiadau'r gweinyddwr:-

Dyddiad	Swm £000
Hydref 2011	778
Hydref 2012	294
Hydref 2013	278
Hydref 2014	262
Hydref 2015	248
Hydref 2016	234
Hydref 2017	221
Hydref 2018	458
	<u>2,773</u>

24. CYFRIF BANC AC ARIAN PAROD

	2010		2009	
	£000	£000	£000	£000
Asedau cyfredol				
Buddsoddiadau dros dro (cyfrifon ar alw)		11,000		8,600
Rhwymedigaethau cyfredol				
Mewn llaw	2,041		1,951	
Arian a ordynnwyd	(7,477)		(8,356)	
		<u>(5,436)</u>		<u>(6,405)</u>
		<u>5,564</u>		<u>2,195</u>

25. BENTHYCIADAU I'W HAD-DALU YN ÔL Y GALW NEU CYN PEN 12 MIS

Mae cyfanswm y fantolen, sef £1,330k, yn adlewyrchu gwerth y llog cronrus ar fenthyciadau allanol hridymor (£1,329k yn 2008/09).

26. CREDYDWYR

	2010		2009	
	£000	£000	£000	£000
Adrannau'r Llywodraeth	2,072		2,740	
Credydwyd eraill	24,588		25,313	
		<u>26,660</u>		<u>28,053</u>
Taliadau a wnaed ymlaen llaw				
Rhenti tai	167		151	
Trethi lleol	737		717	
Arall *	3,431		3,849	
		<u>4,335</u>		<u>4,717</u>
		<u>30,995</u>		<u>32,770</u>

* Ailddatganwyd ffigur 2008/09 yn unol â gofynion SORP 2009.

Tudalen 45

NODIADAU I GYD-FYND Â'R DATGANIADAU ARIANNOL CRAIDD parhad

27. BENTHYCIADAU I'W HAD-DALU AR ÔL 12 MIS

			2010	2009
			£000	£000
Dadansoddi'r fantolen				
Benthyciadau allanol *			173,613	173,613
			<u>173,613</u>	<u>173,613</u>
		Cyfraddau llog	2010	2009
Dadansoddi benthyciadau allanol	Isafswm %	Uchafswm %	£000	£000
Yn ôl natur y benthyciad (cyfradd sefydlog)				
Llywodraeth (PWLB)	4.45	9.50	154,663	154,663
Sefydliadau ariannol eraill	4.48	4.58	18,950	18,950
			<u>173,613</u>	<u>173,613</u>
Yn ôl cyfnod aeddfedu				
Rhwng 2 a 5 mlynedd			1,500	1,500
Rhwng 5 a 10 mlynedd			1,600	1,600
Mwy na 10 mlynedd			170,513	170,513
			<u>173,613</u>	<u>173,613</u>

* Ailddatganwyd ffigur 2008/09 yn unol â gofynion SORP 2009.

28. RHWYMEDIGAETHAU GOHIRIEDIG

Mae rhwymedigaeth o £1,025k wedi'i gydnabod (nes caiff AD Waste Limited ei drosglwyddo i'r Cyngor ac y caiff ei fantolen ei dadelfennu) mewn perthynas â gofalu am hen safleoedd gwaredu gwastraff, ar ôl trosglwyddo trwyddedau a hawlenni safleoedd tirlenwi AD Waste i'r Cyngor ym mis Medi 2009.

29. GRANTIAU CYFALAF A CHYFRANIADAU NA DDEFNYDDIWDYD

Grantiau cyfalaf a chyfraniadau na ddefnyddiwyd yw symiau a dderbyniwyd ond na ddefnyddiwyd hyd yma i dalu am wariant cyfalaf.

	2010	2009
	£000	£000
Balans - ar ddechrau'r flwyddyn	10,229	7,373
Derbyniwyd yn ystod y flwyddyn	18,328	28,405
Defnyddiwyd yn ystod y flwyddyn (taliadau gohiriedig)	(4,028)	(5,056)
Defnyddiwyd yn ystod y flwyddyn (asedau eraill)	(17,623)	(20,493)
Balans- diwedd y flwyddyn	<u>6,906</u>	<u>10,229</u>

Tudalen 46

NODIADAU I GYD-FYND Â'R DATGANIADAU ARIANNOL CRAIDD parhad

30. GRANTIAU LLYWODRAETH A CHYFRANIADAU A OHIRIWDYD

Grantiau cyfalaf a chyfraniadau a ohiriwyd yw symiau a ddefnyddir i gyllido asedau sefydlog, i'w rhyddhau i reffeniw i gyfateb i ddibrisiant yr asedau perthnasol.

	2010	2009
	£000	£000
Balans - dechrau'r flwyddyn	92,488	74,560
Cymhwyswyd yn ystod y flwyddyn	17,624	20,493
Amorteiddiwyd i reffeniw	(3,012)	(2,565)
Balans - diwedd y flwyddyn	<u>107,100</u>	<u>92,488</u>

31. DARPARIAETHAU

Y symiau a gydnabyddir fel darpariaethau yw'r amcangyfrifon gorau o'r gwariant sydd ei angen i setlo rhwymedigaethau presennol. Mae cyfanswm y darpariaethau, sef £4,975k, yn cynnwys y balansau a ganlyn:-

	2010	Symudiada u allan	Symudiada u i mewn	2009
	£000	£000	£000	£000
Hawliadau (staff)	40	0	0	40
Parneriaeth Camerâu Diogelwch Gogledd Cymru	32	0	1	31
Ôl-daliadau cyflog cyfartal	4,903	0	4,903	0
	<u>4,975</u>	<u>0</u>	<u>4,904</u>	<u>71</u>

- Mae'r ddarpariaeth ar gyfer hawliadau staff yn cynnwys costau disgwylidig hawliadau staff yn erbyn y Cyngor.
- Mae Partneriaeth Camerâu Diogelwch Gogledd Cymru yn darparu ar gyfer rhoi iawndal i yrwyr a gafodd eu dirwyo ar gam am oryrru mewn ardal ddynodedig lle nad oedd yr arwyddion 30mya priodol wedi'u gosod. Mae amseriad a sicrwydd yr ymrwymadau hyn yn dibynnu'n llwyr ar benderfyniad y gyrrwyr hynny nad ydynt eisoes wedi cyflwyno cais, i wneud hynny.
- Mae'r cyfrif ôl-daliadau cyflog cyfartal yn darparu ar gyfer hawliau cyflog cyfartal posibl os gellir profi atebolrwydd, ac mae'n ofynnol ei ddatgelu o ran bod yn ddarbodus ac o ran cydymffurfio â SORP. Caiff y cyfrif ôl-daliadau cyflog cyfartal sydd wedi'i gynnwys yn y fantolen ar dudalen 23 ei ddefnyddio i ddal swm cyfwerth ag ôl-daliadau y gohiriwyd eu codi ar y Cyngor o dan Reoliadau Awdurdodau Lleol (Cyllido Cyfalaf a Chyfrifyddu) (Cymru).

Darpariaeth ar gyfer Colledion oherwydd Amhariad (Drwg ddyledion)

Gostyngwyd symiau sy'n ddyledus i'r Cyngor yn ôl amcangyfrif o'r ddarpariaeth ar gyfer colledion oherwydd amhariad.

	2010	2009
	£000	£000
Rhenti tai	492	501
Y Dreth Gyngor	954	967
Dyledwyr eraill	1,496	1,138
	<u>2,942</u>	<u>2,606</u>

Tudalen 47

NODIADAU I GYD-FYND Â'R DATGANIADAU ARIANNOL CRAIDD parhad

32. DERBYNIADAU CYFALAF GOHIRIEDIG

Derbyniadau cyfalaf gohiriedig yw'r symiau a gafwyd o werthu asedau, a dderbynnir fesul tipyn dros gyfnodau cytunedig o amser. Maent yn codi o forgeisi wrth werthu tai cyngor.

	2010	2009
	£000	£000
Tai Cyngor	33	57
	<u>33</u>	<u>57</u>

33. CRONFEYDD WRTH GEFN

Dyma fanylion symudiadau'r cronfeydd wrth gefn -

	Cronfeydd cyfalaf				Offerynnau ariannol		Pensiynau	Cronfeydd Refeniw			Cyfanswm
	Cronfa ailbriso wrth gefn	Cronfa addasu cyfalaf	Derbyniadau cyfalaf defnyddiadwy	Cronfeydd penodol wrth gefn	Asedau wrth gefn ar gael i'w gwerthu	Cronfa wrth gefn y cyfrif addasiadau	Cronfa bensynau wrth gefn	Cronfa gyffredinol	Cronfeydd penodol wrth gefn	CRT	
	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000
Ar 31 Mawrth 2009	52,889	717,721	1,788	0	306	(11,394)	(180,704)	27,581	3,647	917	612,751
Enillion/(colledion)	74,805	(212,655)	3,641	899	(66)	263	(68,226)	244	458	575	(200,062)
Trosglwyddiadau net i/o gronfeydd eraill	(3,212)	3,826	(611)	0	0	0	0	(579)	0	0	(576)
ar 31 Mawrth 2010	124,482	508,892	4,818	899	240	(11,131)	(248,930)	27,246	4,105	1,492	412,113

Cronfeydd Cyfalaf Wrth Gefn

- Mae'r gronfa ailbriso wrth gefn yn cofnodi enillion ailbriso na chawsant eu troi'n arian parod sy'n codi ers 1 Ebrill 2007, yn sgil cadw asedau sefydlog. Mae asedau sefydlog yn cyfateb i'r gronfa ar y fantolen – nid yw'r adnoddau ar gael at ddibenion cyllido.
- Defnyddir y cyfrif addasu cyfalaf i gyd-bwyso'r gwahanol gyfraddau mewn perthynas â dibrisio asedau o dan SORP a chânt eu hariannu drwy'r system rheoli cyfalaf. Unwaith eto mae asedau sefydlog yn cyfateb i'r gronfa ar y fantolen, ac nid yw'r adnoddau ar gael at ddibenion cyllido.
- Mae'r gronfa derbyniadau cyfalaf defnyddiadwy wrth gefn yn cynnwys derbyniadau o werthu asedau sydd eto i'w defnyddio i gyllido cyfalaf neu i ad-dalu dyledion
- Mae cronfa wrth gefn benodol yn cofnodi gwerth cyllid refeniw CRT yn 2009/10 a gytunwyd (ond nas defnyddiwyd) at ddibenion gwariant cyfalaf – mae gwariant ar raglenni cysylltiedig wedi llithro ymlaen i 2010/11.

33. CRONFEYDD WRTH GEFN (parhad)**Cronfeydd Offerynnau Ariannol Wrth Gefn**

Mae gofyniad SORP o ran offerynnau ariannol yn debyg i'r rheini'n ymwneud ag asedau sefydlog, yn yr ystyr bod yn rhaid i asedau ariannol gael eu cario yn ôl gwerth teg oni bai bod ganddynt daliadau sefydlog ond nad ydynt yn cael eu dyfynnu mewn marchnad weithredol.

Cronfeydd Offerynnau Ariannol Wrth Gefn sydd ar gael i'w Gwerthu

Mae'r cyfrif hwn yn cofnodi enillion ailbrisio na chawsant eu troi'n arian parod, sy'n codi o fuddsoddiadau sydd ar gael i'w gwerthu, yn ogystal ag unrhyw golledion na chawsant eu troi'n arian parod, nad ydynt wedi codi oherwydd dibrisiant asedau. Mae'r benthyciadau a'r buddsoddiadau yn cyfateb i'r gronfa ar y fantolen - nid yw'r adnoddau ar gael at ddibenion cyllido.

Y Cyfrif Addasu Offerynnau Ariannol

Mae cyfrif hwn yn cydbwyso'r gwahanol gyfraddau o gydnabod enillion a cholledion (fel y taliadau premiwm ar dalu dyledion yn gynnar) o dan SORP ac mae'n ofynnol yn ôl statud i'w talu o gronfa'r Cyngor. Unwaith eto, mae'r benthyciadau a'r buddsoddiadau'n cyfateb i'r gronfa ar y fantolen ac nid yw'r adnoddau ar gael at ddibenion cyllido.

Mae Rheoliadau a gyhoeddwyd y mis Mawrth 2009 yn caniatáu i'r cyngor beidio â chodi symiau'n ymwneud â buddsoddiadau y mae eu gwerth wedi gostwng, ar Gronfa'r Cyngor. Yn hytrach, caiff y symiau hyn eu trosglwyddo i'r cyfrif addasu offerynnau ariannol (FIAA), sy'n cofnodi'r gwahaniaeth o ran amseriad rhwng codi'r symiau hyn ar Gronfa'r Cyngor yn unol â'r arfer priodol ac yn unol â'r rheoliadau. Mae'r Cyngor wedi manteisio ar y rheoliadau hyn, ac wedi trosglwyddo £926k (£351k yn 2009/10 a £575k yn 2008/09) i'r FIAA. O dan y rheoliadau, rhaid i'r Cyngor drosglwyddo'r balans ar FIAA i Gronfa'r Cyngor erbyn 31 Mawrth 2011 fan bellaf, a rhaid hefyd gredydu'r FIAA â'r llog a enillwyd nes bydd y balans wedi'i drosglwyddo i Gronfa'r Cyngor. Mae'r Awdurdod yn amcangyfrif y bydd y credydau a ganlyn yn cael ei gredydu i FIAA:

Balans FIAA 31 Mawrth 2009	Trosglwyddwyd 2009/10	Trosglwyddwyd 2010/11	Balans FIAA 31 Mawrth 2011
£000	£000	£000	£000
926	(926)	0	0

Cronfa Bensiynau Wrth Gefn

Cyfrif addasu yw'r gronfa wrth gefn sy'n rheoli effeithiau taliadau FRS17 i'r cyfrif incwm a gwariant yn erbyn y gofynion statudol ar gyfer talu costau buddion ymddeol o drethi lleol, yn ogystal â llyncu effaith enillion a cholledion a bennwyd gan yr actiwari; mae'n cydbwyso'n union y dyledion pensiwn sy'n cael ei ddwyn ymlaen yn hanner uchaf y fantolen.

Mae'r enillion a'r colledion a bennwyd gan yr actiwari ac a nodwyd fel symudiadau yn y gronfa bensiynau wrth gefn yn 2009/10 yn cael eu dangos yn nodyn 3 ar dudalennau 27-31 :-

	2010 £000
Datganiad o (Elw)/Colled yn ôl yr Actiwari-	
(Elw)/colled asedau	(66,913)
Rhwymedigaethau (elw)/colled	133,034
(Elw)/Colled net	66,121

33. CRONFEYDD WRTH GEFN (parhad)**Refeniw wrth gefn**

- Mae cyfanswm cronfeydd refeniw wrth gefn y Cyngor (£27,246k) yn cynnwys balansau o £6,277k heb eu clustnodi, balansau gwasanaethau o £2,876k, balans statws sengl/cyflog cyfartal o £16,643k, a gwarged rheoli ysgolion yn lleol (£1,450k). Nid yw balansau'r ysgolion ar gael at ddibenion cyffredinol y sir.
- Mae cronfeydd refeniw penodol wrth gefn yn cynnwys y rhai ar gyfer gwaredu gwastraff a chronfeydd yswiriant.

	2010		2009
	£000		£000
Cronfeydd wrth gefn			
Heb eu neilltuo	6,277		7,257
Wedi'u neilltuo	2,876		5,144
Statws sengl/cyflog cyfartal	16,643		12,677
Ysgolion	1,450		2,503
	<hr/>	27,246	<hr/>
			27,581
Cronfeydd penodol			
Cefnogi pobl	1,026		474
Gwaredu gwastraff	894		1,363
Cronfeydd yswiriant	1,453		1,437
Arall	732		373
	<hr/>	4,105	<hr/>
		<hr/>	<hr/>
	31,351		3,647
	<hr/>		<hr/>
			31,228

- Mae gwaged y cyfrif refeniw tai wrth gefn, sef £1,492k yn adlewyrchu gwaged o £575k yn y CRT, fel y nodir ar dudalen 59.

Clwyd Theatr Cymru

Mae'r theatr yn eiddo i Gyngor Sir y Fflint ac yn cael ei rhedeg ganddo wrth arfer ei swyddogaethau dan, inter alia, Adran 145 o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972.

Fe'i rheolir dan gynllun dirprwyo sy'n golygu bod Cyngor Sir y Fflint yn darparu ar gyfer llywodraethu'r theatr a gweithredu holl swyddogaethau, pwerau a dyletswyddau'r Cyngor yn y cyswllt hwnnw. O dan y cynllun dirprwyo, mae'r Cyngor yn awr yn dirprwyo'r holl swyddogaethau, y pwerau a'r dyletswyddau mewn perthynas â'r theatr i'r Prif Weithredwr. Mae Cyfarwyddwr y theatr yn atebol i'r bwrdd llywodraethu am ofalu y cedwir yr holl wariant adrannol o fewn y cyllidebau a gymeradwywyd. Mae gofyn i'r Prif Weithredwr roi adroddiad i'r Pwyllgor Gweithredol ar weithrediadau a chyllid y theatr, gan gynnwys sefyllfa bresennol o ran dwyn ymlaen unrhyw warged/diffyg, a'r camau a gymerir i ymdrin â hyn. Ar ddiwedd blwyddyn ariannol 2009/10 roedd gan y theatr warged gweithredol o £1k (diffyg o £4k yn 2008/09).

Petai'r theatr yn cau, cyfrifoldeb Cyngor Sir y Fflint fyddai unrhyw ddiffygion dyledus a/neu gostau net eraill ynghlwm wrth ei chau.

Tudalen 50

parhad

34. OFFERYNNAU ARIANNOL

Mae'r offerynnau ariannol sydd wedi'u cynnwys yn y fantolen yn cynnwys y rhwymedigaethau a'r asedau ariannol a ganlyn:

	Hirdymor		Cyfredol	
	2010 £000	2009 £000	2010 £000	2009 £000
Rhwymedigaethau yn ôl cost wedi'i ham	173,613	173,613	1,330	1,329
Symiau taladwy	0	0	25,627	27,035
Cyfanswm y rhwymedigaethau ariannol	173,613	173,613	26,957	28,364
Benthyciadau	0	0	30,347	33,489
Symiau i'w derbyn	0	6,448	13,577	16,302
Asedau ariannol nad ydynt ar gael i'w gw	612	675	0	0
Cyfanswm yr asedau ariannol	612	7,123	43,924	49,791

£25,627k (£27,035k yn 2008/09) oedd gwerth symiau masnach taladwy a symiau taladwy eraill ar y fantolen fel y gwelir uchod, a £13,577k (£16,302k yn 2008/09) oedd gwerth y symiau masnach derbyniadwy.

Mae'r enillion a'r colledion a gydnabyddir yn y Cyfrif Incwm a Gwariant a STRGL mewn perthynas ag offerynnau ariannol yn cynnwys y canlynol:

	Rhwymedigaethau ariannol		Asedau ariannol		Cyfanswm £000
	Rhwymedigaethau wedi'u priso'n ôl cost wedi'i hamorteiddio £000	Benthyciadau a Derbynadau £000	Asedau ar gael i'w gwerthu £000		
Costau llog	(9,875)	0	0		(9,875)
Colledion drwy amhariad	0	(351)	0		(351)
Llog taladwy a thaliadau tebyg	(9,875)	(351)	0		(10,226)
Incwm o logau	0	755	0		755
Incwm o fuddsoddiadau a llogau	0	755	0		755
Elw wrth ailbriso			4		4
Gwarged wrth ailbriso asedau ariannol			4		4
Elw/(colled) ar gyfer y flwyddyn	(9,875)	404	4		

NODIADAU I GYD-FYND Â'R DATGANIADAU ARIANNOL CRAIDD

34. OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)**Gwerth teg asedau a rhwymedigaethau a gariwyd yn ôl cost wedi dibrisiant**

Mae'r rhwymedigaethau a'r asedau ariannol a gynrychiolir gan fenthyciadau a symiau i'w derbyn wedi'u cario ar y fantolen yn ôl eu costau ar ôl dibrisiant. Gellir asesu eu gwerth teg drwy gyfrifo gwerth presennol y llifau arian a fydd yn digwydd dros weddill tymor yr offerynnau. Mae ffigur benthycia 2010 ar gyfer benthyciadau'r Public Works Loan Board (PWLb) wedi'i gyfrifo drwy gyfeirio at y gyfres o gyfraddau ar gyfer 'ad-daliadau cynamserol' a oedd mewn grym ar 31 Mawrth 2010 (yn unol â'r dull a ddefnyddiwyd yn 2009).

Mae'r ffigur ar gyfer y benthyciadau Lender Option Borrower Option (LOBO) 2010 wedi'i gyfrifo yn yr un modd â benthyciadau'r PWLB, llai 0.65% ar gyfer gwerth opsiynau chwe mis i'r benthyciwr; cyfrifiwyd ffigur benthycia 2010 drwy ychwanegu premiwm o 50 pwynt sylfaenol at y gyfradd fenthycia newydd. Cymhariaeth gwerth teg ar 31 Mawrth 2009 fyddai £21,670k.

Caiff gwerth teg cyfranddaliadau a stoc rhyfel eu cyfrifo drwy ddefnyddio gwerth giliau diddyddiadfel y'u cyhoeddwyd ar 31 Mawrth 2010.

Cymerir mai gwerth teg y cronfeydd derbyniadwy a'r symiau derbyniadwy eraill yw'r swm a anfonebwyd, ac ni chydnyddir unrhyw daliadau cynnar nac amhariadau.

Caiff y gwerthoedd teg eu cyfrifo fel a ganlyn:

	2010		2009	
	Gwerth llyfr £000	Gwerth teg £000	Gwerth llyfr £000	Gwerth teg £000
Rhwymedigaethau ariannol				
PWLB	155,766	188,975	155,766	198,169
LOBOs	19,176	21,994	19,176	17,923
	<u>174,942</u>	<u>210,969</u>	<u>174,942</u>	<u>216,092</u>

Yn achos PWLB, mae'r gwerth teg yn uwch na'r gwerth llyfr oherwydd bod portffolio benthyciadau'r Awdurdod yn cynnwys nifer o fenthyciadau sefydlog lle mae'r gyfradd llog taladwy'n uwch na'r cyfraddau sydd ar gael ar gyfer benthyciadau tebyg ar ddyddiad y fantolen. Mae'r ymrwymiad hwn i dalu llog sy'n uwch na chyfraddau presennol y farchnad yn cynyddu'r swm y byddai'n rhaid i'r Awdurdod ei dalu pe bai'r benthyciwr yn gofyn i'r benthyciadau gael eu had-dalu'n gynnar, neu pe bai'n cytuno iddynt gael eu had-dalu'n gynnar. Mae hyn yn wir hefyd yn achos benthyciadau LOBO, gyda'r cyfraddau llog yn uwch na chyfraddau'r PWLB sydd ar gael ar ddyddiad y fantolen, sy'n arwain at werth teg uwch.

	2010		2009	
	Gwerth llyfr £000	Gwerth teg £000	Gwerth llyfr £000	Gwerth teg £000
Benthyciadau a Derbyniadau				
Stoc rhyfel	12	12	14	14
Cyfranddaliadau	600	600	661	661
Buddsoddiadau hirdymor	0	0	6,448	6,448
	<u>612</u>	<u>612</u>	<u>7,123</u>	<u>7,123</u>

Tudalen 52

NODIADAU I GYD-FYND Â'R DATGANIADAU ARIANNOL CRAIDD

parhad

34. OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

Datgelu Natur a Maint y Risgiau sy'n codi o'r Offerynnau Statudol

Mae'r Cyngor yn rheoli ei risg mewn perthynas â Rheoli'r Trysorlys drwy fabwysiadu Cod Ymarfer 2001 CIPFA ar Reoli'r Trysorlys mewn Gwasanaethau Cyhoeddus, Cod Darbodaeth ar gyfer Cyllid Cyfalaf Awdurdodau Lleol CIPFA a'r Strategaeth Buddsoddi Blynyddol a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cynulliad Cymru o dan adran 15 (1) (a) o Ddeddf Llywodraeth Leol 2003. Mae'n rhaid i'r Awdurdod baratoi Datganiad Polisi a Strategaeth, ac adroddiad alldro blynyddol, (o leiaf) i'w cyflwyno i'r Pwyllgor Gweithredol, yn unol â'r Rheolau Gweithdrefnau Ariannol. Mae Llywodraeth Cynulliad Cymru hefyd yn gosod terfyn ar fuddsoddiadau penodol (buddsoddiadau sy'n cynnig diogelwch a hylifedd uchel), buddsoddiadau amhenodol (buddsoddiadau sydd â mwy o risg posibl) a buddsoddiadau yr ymrwymir iddynt am ragor na blwyddyn. Hefyd, rhaid pennu dangosyddion darbodaeth allweddol a chofnodi Arferion Rheoli'r Trysorlys. Mae'r arferion hyn yn cynnwys risgiau ariannol fel Risg Credyd, Risg Hylifedd a Risg y Farchnad.

Mae gweithgareddau'r Awdurdod yn golygu ei fod yn agored i amrywiaeth o risgiau ariannol:

- Risg credyd – y posibilrwydd y bydd partion eraill yn methu talu'r symiau sy'n ddyledus i'r awdurdod
- Risg Hylifedd - y posibilrwydd na fyddai gan yr awdurdod yr arian i gwrdd â'i ymrwymadau i wneud taliadau
- Risg y farchnad – y posibilrwydd y gall yr awdurdod wneud colled ariannol oherwydd newidiadau mewn cyfraddau llog, er enghraifft, neu symudiadau yn y farchnad stoc..

Mae rhaglen rheoli risg gyffredinol yr Awdurdod yn canolbwyntio ar y ffaith ei bod yn anodd rhagweld sefyllfa'r farchnad ariannol ac mae'n ceisio lleihau'r effeithiau posibl ar yr adnoddau sydd ar gael i ariannu gwasanaethau. Tîm trysorlys canolog sy'n ymgymryd â'r gwaith rheoli risg, o dan bolisiau a gymeradwyir gan Gyngor Sir y Fflint yn y Datganiad Polisi a Strategaeth. Mae Sir y Fflint yn paratoi egwyddorion ysgrifenedig ar gyfer rheoli risg yn gyffredinol, yn ogystal â pholisiau ysgrifenedig yn ymwneud â meysydd penodol, fel risg cyfraddau llog, risg credyd a buddsoddi arian dros ben.

Risg - rhwymedigaethau

Mae'r Cyngor wedi sicrhau cyllid hirdymor naill ai drwy fenthyc gan y PWLB neu ar y farchnad drwy LOBO.

- PWLB - Mae holl ddyledion ar gyfradd sefydlog, a gan hynny, mae risg mewn perthynas â'r gyfradd llog. Os yw'r cyfraddau'n gostwng yn y dyfodol, bydd y Cyngor yn talu cyfradd uwch na chyfradd bresennol y farchnad. Fodd bynnag, ystyrir ei bod yn fwy buddiol cael sicrwydd cyllidebol ynghylch taliadau llog yn y dyfodol mewn amgylchedd lle mae cyfraddau llog yn isel. Yn y Datganiad o Bolisi Rheoli'r Trysorlys, mae dewis i gael dyled newidiol os penderfynir bod hynny'n briodol. Caiff risg hylifedd ei reoli drwy'r proffil aeddfedrwydd dyledion a dangosydd darbodaeth nad yw'n caniatáu i ragor na 10% o'r ddyled aeddfedu mewn unrhyw un flwyddyn benodol.

34. OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

- LOBO -Mae gan bob LOBO gyfradd llog sefydlog am gyfnod o rhwng 12 a 23 mis ac yna bydd cyfradd llog sefydlog arall dros gyfnod y benthyciad. Ond mae'n bosibl y bydd y benthyciwr yn gofyn i'r benthyciad gael ei ad-dalu ar ôl cyfnod penodol. Caiff LOBO eu defnyddio oherwydd bod eu cyfradd llog yn is na PWLB a chaiff hwn ei gydbwysu yn erbyn y perygl i gyfraddau godi a'r posibilrwydd y bydd yn rhaid ad-dalu'r benthyciad gan arwain at ail-gyllido risg pan fydd cyfraddau llog yn uwch. Mae swm LOBO yn cael ei gyfyngu i 35% o fenthycia hirdymor.

Pe bai cynnydd o 1% yn y gyfradd llog, dengys dadansoddiad mae'r effaith ariannol fyddai cynnydd o £130k mewn costau dyledion. Ni fyddai gostyngiad o 1% yn y gyfradd llog yn cael unrhyw effaith.

Risg – Benthyciadau a Symiau i'w Derbyn**Buddsoddiadau Hirdymor -**

- Cyfeirir at fuddsoddiadau sy'n parhau am dros 1 flwyddyn mewn cymdeithasau adeiladu heb eu safoni sydd ag asedau gwerth £1 biliwn fel buddsoddiadau amhenodol oherwydd y risg ychwanegol mewn perthynas â'r gyfradd llog. Mae terfyn o £20m ar fuddsoddiadau hirdymor ac mae gweithdrefnau ychwanegol ar gyfer sicrhau bod Swyddog Cyllid y Sir yn eu hawdurdodi.
- Mae rhywfaint o risg credyd ynghlwm wrth adneuo banc neu gymdeithas adeiladu a chaiff hwn ei reoli drwy ddefnyddio tair asiantaeth asesu statws credyd a drwy fuddsoddi dim ond mewn banciau neu gymdeithasau adeiladu dibynadwy sydd ag asedau o dros £1bn. Mae'r meini prawf a ddefnyddir yn y tabl isod –

	FITCH		MOODY'S		STANDARD & POORS	
Natur	Banciau'r DU a dramor	Cymdeithasau adeiladu	Banciau'r DU a dramor	Cymdeithasau adeiladu	Banciau'r DU a dramor	Cymdeithasau adeiladu
Tymor byr	F1	F2	P1	P2	A-1	A-2
Hirdymor	A	A-	A2	A3	A	A-

Pe bai cynnydd o 1% yn y gyfradd llog, dengys dadansoddiad mae'r effaith ariannol fyddai cynnydd o £358k mewn incwm o fuddsoddiadau. Pe bai gostyngiad o 1%, byddai'n arwain at golled o £358k.

Mae'r Cyngor wedi buddsoddi £3,700k ym manc Landsbanki, yng Ngwlad yr Iâ a aeth i'r wal ym mis Hydref 2008. Mae'r wybodaeth sydd ar gael ar hyn o bryd yn awgrymu na chaiff y swm a fuddsoddyd ei ad-dalu'n llawn .

Bondiau -

Mae rhywfaint o risg credyd ynghlwm wrth fuddsoddiadau mewn bondiau gan eu bod wedi'u gwarantu gan y llywodraeth ond bydd y farchnad yn amrywio'n ôl y gyfradd llog gyfredol gan newid gwerth teg.

Cyfranddaliadau -

Mae gan y Cyngor gyfranddaliadau yn AD Waste Limited; mae risg credyd os bydd y cwmni'n mynd yn fethdalwr.

34. OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)**Symiau eraill i'w derbyn-**

Mae'n ofynnol i gwsmeriaid wneud trefniadau i dalu symiau sy'n ddyledus i'r Cyngor, ar sail eu gallu i dalu. Mae'n ofynnol i gwsmeriaid lenwi ffurflen asesu ariannol ac i gadarnhau'n ysgrifenedig y swm a gytunir a'r dyddiad y bydd y trefniant yn dechrau, ac i sicrhau bod y Cyngor yn llawn ymwybodol o unrhyw amgylchiadau'n ymwneud â'u gallu i dalu y maent am iddynt gael eu hystyried wrth gynnal yr asesiad.

34. YSGOLION SEFYDLEDIG

O ganlyniad i Ddeddf Safonau a Fframwaith ysgolion 1998 newidiodd statws ysgolion a gynhelir â grantiau ac fe'u trowyd yn ysgolion sefydledig a gynhelir gan yr awdurdod addysg lleol. Gwnaed hyn am resymau cyllido a daeth y newidiadau i rym ar 1 Ebrill 1999. Arweiniodd hyn at gynnwys balansau'r asedau a'r rhwymedigaethau hynny sydd dan reolaeth yr unig ysgol sylfaen yn Sir y Fflint (Ysgol Gynradd Derwen, Higher Kinnerton) yn y fantolen. Corff llywodraethu'r ysgol sy'n gyfrifol o hyd am asedau sefydlog a rhwymedigaethau hirdymor ac, felly, nid yw'r gwerthoedd a'r symiau wedi'u cydgrynhoi yn y fantolen.

36. CWMNIAU CYSYLLTIEDIG

Mae gwybodaeth am gwmnïau cysylltiedig wedi'i chynnwys yn y nodiadau sy'n cyd-fynd â'r cyfrifon grwp ar dudalen 69.

37. CRONFEYDD ERAILL A WEINYDDIR GAN YR AWDURDOD

Mae'r Cyngor Sir yn gweinyddu 36 cronfa ymddiriedolaeth addysgol, a phob un yn symiau gweddol fach o arian a dderbyniwyd gan unigolion ac a fuddsoddir er mwyn darparu incwm blynyddol ar gyfer gwobrau, etc. Cyfanswm mantolen y gronfa ar 31 Mawrth 2010 oedd £283,059 (£284,061 yn 2008/09), ac nid yw hyn wedi'i adlewyrchu yn y fantolen. Mae'r gronfa'n cael ei hadolygu ar hyn o bryd.

Mae'r Cyngor hefyd yn gweinyddu cronfa ymddiriedolaeth ar ran Optec D.D.(UK) Cyfyngedig. Mae'r gronfa yn rhoi cymorth ariannol i'r cynllun cyfnewid ieuencid rhwng Cyngor Sir y Fflint a Murata a Kuga Cho yn Japan. Cyfanswm mantolen y gronfa ar 31 Mawrth 2010 oedd £152,697 (£156,167 yn 2008/09), ac nid yw wedi ei gynnwys yn y fantolen.

Mae'r Cyngor yn gyfrifol am reoli a chynnal Mynwent y Santes Margaret, Rhewl. Mae gan yr elusen gofrestredig hon dri chyfrif banc gyda chyfanswm gwerth presennol o £357 (£357 yn 2008/09 hefyd) Ni ddangosir y cyfrifon banc yn y fantolen.

Mae Cyngor Sir y Fflint yn gweithredu fel awdurdod arweiniol yn y gwaith o weinyddu Cronfa'r Degwm ar ran Sir Ddinbych, Sir y Fflint a Wrecsam. Caiff incwm a dderbynnir o fuddsoddiadau, net treuliau gweinyddu canolog, ei ddyrannu i bob awdurdod i'w ddefnyddio i roi grantiau sydd yn cyd-fynd ag amcanion penodol. Ar 31 Mawrth 2010, £574,794 oedd yn y gronfa (£517,543 yn 2008/09). Yr oedd gan Sir y Fflint weddill incwm heb ei ddefnyddio o £413 (£193 yn 2008/09). Nid yw'r ffigyrau hyn wedi eu hadlewyrchu yn y fantolen.

38. RHWYMEDIGAETHAU AMODOL

Maer Cyngor yn ailystyried ei sefyllfa gyfreithiol mewn perthynas â nifer o hawliadau cyflog cyfartal a gofrestrwyd yn y Tribiwnlys Cyflogaeth o ganlyniad i benderfyniadau'n ymwneud ag awdurdodau eraill gan gynnwys Sheffield a Birmingham; mae'n rhy gynnar i benderfynu beth fydd ei sefyllfa yn y pen draw. Mae nifer o hawliadau eraill yn erbyn y Cyngor ac mae disgwyl i rai ohonynt gyrraedd y llysoedd a'r tribiwnlysoedd, ond nid ydym yn rhagweld y bydd penderfyniadau'n mynd yn ein herbyn ar hyn o bryd.

39. ASEDAU AMODOL

Mae'r Cyngor wedi gwneud cais i Gyllid a Thollau Ei Mawrhydi am ad-daliad TAW a ordalwyd yn dilyn penderfyniadau gan Dŷ'r Arglwyddi yn achosion Fleming (yn masnachu dan yr enw Bodycraft) a Conde Nast Publications Ltd. Yn 1996, newidiwyd y terfyn amser ar gyfer hawlio TAW a ordalwyd i dair blynedd; gan na fu trefniadau pontio, penderfynwyd yn 2008 bod hynny'n torri cyfraith y Gymuned a chafodd y terfyn o dair blynedd ei ddatgymhwyso. Mae'r ceisiadau unigol yn ymwneud â chyfnodau amrywiol rhwng mis Ebrill 1973 a mis Rhagfyr 1996.

40. DIGWYDDIADAU AR ÔL CAU'R FANTOLEN

Yn ei ddatganiad cyllideb ar 22 Mehefin 2010, cyhoeddodd y Canghellor y byddai'r llywodraeth yn dechrau cynyddu pensiynau'r sector cyhoeddus yn unol â'r mynegai prisiau defnyddwyr yn hytrach na'r mynegai prisiau manwerthu, fel y gwnad yn y gorffennol. O ganlyniad, disgwylir y bydd codiadau pensiwn o dan Gronfa Bensiynau Clwyd/Cynllun Pensiwn Athrawon ychydig yn is, ar gyfartaledd, nag y byddent pe na bai'r newid hwn wedi'i gyhoeddi. Amcangyfrifir y bydd yn newidiadau'n lleihau rhwymedigaethau budd-daliadau FRS17/IAS19 rhwng 5% ac 8%. Dangosir y manylion yn ffigurau FRS17/IAS19 ar gyfer y flwyddyn ariannol a ddaw i ben ar 31 Mawrth 2011.

Bydd y newid hwn yn arwain at ostyngiad o rhwng £29,453k a £47,125k mewn rhwymedigaethau pensiwn. Byddai gostyngiad o rhwng £12,447k a £19,914k yn y diffyg yn y Gronfa Bensiwn.

Tudalen 56

NODIADAU I GYD-FYND Â'R DATGANIADAU ARIANNOL CRAIDD parhad

41. DATGANIAD LLIF ARIAN

	2010		2009	
	£000	£000	£000	£000
Cysoni'r Cyfrif Incwm a Gwariant â'r Mewnlif Arian Refeniw Net				
Gwarged / (diffyg) am y flwyddyn		215,065		39,888
Ynghyd â thrafodion heb fod yn arian parod:				
Dibrisiant ac amhariad	(218,692)		(45,530)	
Enillion net o werthu asedau sefydlog	648		0	
Trosglwyddwyd i'r cronfeydd wrth gefn	4,306		6,667	
Arall *	<u>(16,228)</u>		<u>8,313</u>	
		(229,966)		(30,550)
(Cynnydd) / Gostyngiad mewn dyledwyr refeniw*	6,136		4,064	
(Cynnydd) / Gostyngiad mewn stociau	(179)		82	
(Cynnydd) / Gostyngiad mewn credydwyr refeniw*	1,775		1,333	
(Cynnydd) / Gostyngiad mewn darpariaethau	<u>(4,904)</u>		<u>217</u>	
		2,828		5,696
Llog net a dalwyd		<u>(8,751)</u>		<u>(6,059)</u>
Mewnlif arian parod net o weithgareddau refeniw		<u>(20,824)</u>		<u>8,975</u>
		2010	2009	Symudiad yn ystod y flwyddyn
		£000	£000	£000
Cysoni'r Llif Arian Net â'r Symudiadau yn y Ddyled Net				
Arian yn y banc (gorddrafft)	5,564	2,195	3,369	
Buddsoddiadau dros dro/adnoddau hylifol eraill*	27,916	28,902	(986)	
Benthyciadau hirdymor	<u>(173,613)</u>	<u>(173,613)</u>	<u>0</u>	
Dyled net	<u>(140,133)</u>	<u>(142,516)</u>	<u>2,383</u>	
Cynnydd / (gostyngiad) mewn arian yn ystod y flwyddyn	3,369			
Arian (mewnlif)/all-lif o fenthyciadau	0			
Arian (mewnlif)/all-lif o gynnydd / (gostyniad) mewn adnoddau hylifol	<u>(986)</u>			
Symudiad yn y ddyled net yn ystod y flwyddyn	2,383			
Y ddyled net ar 31 Mawrth 2009	<u>(142,516)</u>			
Y ddyled net ar 31 Mawrth 2010	<u>(140,133)</u>			

Diffiniad o Adnoddau Hylifol

Diffiniwyd adnoddau hylifol fel buddsoddiadau dros dro a ddatgelir ar wyneb y fantolen.

* Cafodd ffigurau 2008/09 eu hailddatgan yn unol â gofynion SORP 2009 (y cyfeirir atynt yn y troednodyn ar dudalen 22).

Tudalen 57

NODIADAU I GYD-FYND Â'R DATGANIADAU ARIANNOL CRAIDD
parhad

	2010		2009	
	£000	£000	£000	£000
Dadansoddi Grantiau'r Llywodraeth				
Cyngor y Celfyddydau		1,921		1,997
Arts & Kids		1		0
Asiantaeth Sgiliau Sylfaenol		352		587
Cyngor Gofal Cymru		0		35
Coed Cymru		7		0
Cyngor Cefn Gwlad		253		211
Asiantaeth Ffilmiau Cymru		7		0
Y Comisiwn Coedwigaeth		1		12
Y Swyddfa Gartref		122		136
Ymddiriedolaeth y Tywysog		6		0
Cyngor Chwaraeon Cymru		558		790
Swyddfa Cyllid Ewropeaidd Cymru		7		112
Llywodraeth Cymru				
Cymunedau'n Gyntaf	747		802	
Ffioedd Consesiynol	1,895		1,839	
Amddifadedd	225		225	
Addysg, Cymorth a Hyfforddiant / Arall	18,479		17,594	
Cymhorthdal Trafnidiaeth Lleol	540		539	
Cytundeb Gwella (Ysgogi Perfformiad)	1,496		1,497	
Rhaglen Gwasanaethau Cymdeithasol	3,936		3,768	
Camddefnyddio Sylweddau	752		745	
Cefnogi Pobl	5,641		5,099	
Rheoli Gwastraff yn Gynaliadwy	2,815		2,382	
Amrywiol	1,335		1,229	
		37,861		35,719
Bwrdd Cyfiawnder Ieuencid		575		545
		<u>41,671</u>		<u>40,144</u>

Tudalen 58

CYFRIF INCWM A GWARIANT Y CYFRIF REFENIW TAI

am y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2010

	Nodyn	2010		2009	
		£000	£000	£000	£000
Incwm		22,790		21,870	
Rhenti tai (gros)		277		267	
Rhenti heb fod yn dai (gros)			23,067		22,137
Taliadau am wasanaethau a chyfleusterau			609		577
Amorteiddiad grantiau gohiriedig y Llywodraeth	30 (p. 46)*		660		526
Cyfanswm incwm			24,336		23,240
Gwariant					
Rheoli a chynnal a chadw (gan gynnwys gwaith trwsio)			10,462		11,019
Rhenti, ardrethi, trethi a thaliadau eraill			1,377		1,129
Cymhorthdal cyfrif refeniw tai taladwy			6,448		6,466
Dibrisant ac amhariad yng nghyswllt aedau sefydlog	18 (p. 39)#		89,424		13,384
Costau rheoli dyledion			11		9
Cynnydd mewn darpariaeth drwg-ddyledion			142		248
Cyfanswm gwariant			107,864		32,255
Cost net gwasanaethau fel y maent wedi'u cynnwys yng Nghyfrif Incwm a Gwariant yr awdurdod cyfan			83,528		9,015
Cyfran y CRT o symiau eraill sydd yng Nghost Net Gwasanaethau'r awdurdod cyfan ond na chawsant eu dyrannu i wasanaethau penodol			151		314
Cost net gwasanaethau CRT			83,679		9,329
Llog taladwy a thaliadau tebyg	1 (p. 25)		1,596		1,689
Incwm o fuddsoddiadau CRT			(15)		(81)
Cost llog pensiynau ac elw disgwylidig ar asedau pensiwn			633		412
Cyfanswm (gwarged) / diffyg am y flwyddyn yng nghyswllt Gwasanaethau C			85,893		11,349

* elfen CRT o'r cyfanswm wedi'i amorteiddio (£3,012k).

yn cynnwys y taliadau cysylltiedig a welir yn nodyn 18.

Tudalen 59

DATGANIAD O'R SYMUDIADAU YM MALANS Y CYFRIF REFENIW TAI

am y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2010

Mae'r datganiad hwn yn dangos sut y mae'r gwarged/diffyg yng Nghyfrif Incwm a Gwariant y Cyfrif Refeniw Tai yn cysoni'r gwarged/diffyg am y flwyddyn yn y Cyfrif Refeniw Tai Statudol.

	Nodyn	2010		2009	
		£000	£000	£000	£000
(Gwarged) neu ddiffyg am y flwyddyn ar Gyfrif Incwm a Gwariant y CRT		85,893		11,349	
		<u> </u>	85,893	<u> </u>	11,349
Eitemau a gynhwyswyd yng Nghyfrif Incwm a Gwariant y CRT ond a eithriwyd o'r symudiadau ym Malans y CRT am y flwyddyn					
Amorteiddiad premiymau a gostyngiadau		238		307	
Dibrisiant ac amhariad mewn perthynas ag asedau sefydlog		(89,424)		(13,384)	
Amorteiddiad grantiau gohiriedig y Llywodraeth		660		526	
Taliadau net ar gyfer budd-daliadau ymddeol yn unol ag FRS17		<u>(1,146)</u>		<u>(1,115)</u>	
			(89,672)		(13,666)
Eitemau heb eu cynnwys yng Nghyfrif Incwm a Gwariant y CRT ond sydd wedi'u cynnwys yn y symudiad ar falans y CRT am y flwyddyn					
Cyfraniadau'r cyflogwr a dalwyd i'r gronfa bensiwn a budd-daliadau ymddeol a delir yn uniongyrchol i bensiynwyr		931		878	
Isafswm darpariaeth refeniw'r CRT	8 (p. 33)	591		610	
Gwariant refeniw a ariennir o'r CRT		783		1,340	
Trosglwyddwyd i'r gronfa cyllid cyfalaf		<u>899</u>		<u>0</u>	
			3,204		2,828
(Gwarged)/diffyg yn y Cyfrif Refeniw Tai am y Flwyddyn			<u>(575)</u>		<u>511</u>
Balans y Cyfrif Refeniw Tai a ddygwyd ymlaen			<u>(917)</u>		<u>(1,428)</u>
Balans a ddygwyd ymlaen - (gwarged)/diffyg *			<u>(1,492)</u>		<u>(917)</u>

* Mae cyfanswm y balans ar gyfer 2009/10 a ddygwyd ymlaen yn cynnwys gwarged o £41k a ddiogelwyd yng nghyswllt cynllun gwresogi cymunedol tenantiaid.

Tudalen 60

NODIADAU I GYD-FYND Â'R CYFRIF REFENIW TAI

am y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2010

1. DEDDFWRIAETH

Mae'r cyfrif refeniw tai, yn unol â Deddf Llywodraeth Leol a Thai 1989, yn adlewyrchu rhwymedigaeth statudol i baratoi cyfrif ar wahân ar gyfer darpariaeth tai'r awdurdod lleol. Mae'n dangos prif elfennau'r gwariant refeniw ar dai – cynnal a chadw, ad-daliadau rhent, gweinyddu - a chostau cyllido cyfalaf, a sut y telir am y rhain drwy gyfrwng rhenti, cymhorthdal ac incwm arall.

2. Y STOC DAI

Dyma nifer yr anheddau ar 31 Mawrth 2010, wedi'u dosbarthu'n ôl y mathau o anheddau ydynt

Math	2010 Nifer	2009 Nifer
Tai	4,098	4,104
Fflatiau	1,377	1,407
Maisonettes	199	199
Byngalos	1,796	1,806
	<u>7,470</u>	<u>7,516</u>

3. ÔL-DDYLEDION RHENT

Dadansoddi ôl-ddyledion	2010 £000	2009 £000
Rhenti		
Tenantiaid presennol	737	774
Cyn denantiaid	255	161
	<u>992</u>	<u>935</u>
Darpariaeth ar gyfer colledion drwy amhariad (drwgddyledig)	£000	£000
Darpariaeth agoriadol	508	437
Dilewyd yn ystod y flwyddyn	(51)	(177)
Cynnydd yn y ddarpariaeth	142	248
	<u>599</u>	<u>508</u>

Mae cyfanswm y rhent o £992k (£935k yn 2008/09) yn cynnwys, yn ychwanegol at yr elfen rhent sylfaenol, y symiau sy'n ddyledus am drethi dŵr/carthffosiaeth, taliadau gwresogi, yswiriant cartref, trwyddedau teledu cymunedol a threth ar werth ar rai rhenti garej. Nid oes modd nodi'r elfennau rhent unigol hyn ar wahân i'r cyfan.

Tudalen 61

NODIADAU I GYD-FYND Â'R CYFRIF REFENIW TAI

am y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2010

4. CYFIRFYDDU ASED AU SEFYDLOG

Cyllido Cyfalaf

Cyllidwyd gwariant cyfalaf y cyfrif refeniw tai, sef £6,020k (£7,998k Yn 2008/09), fel a ganlyn:-

	Derbyniadau Cyfalaf	Grantiau a Chyfraniadau Cyfalaf	Cyfraniadau Refeniw	Cyfanswm
	£000	£000	£000	£000
Cyllido cyfalaf	0	5,238	782	6,020
	<u>0</u>	<u>5,238</u>	<u>782</u>	<u>6,020</u>

Lwfans Gwaith Trwsio Mawr

Cynhwysir yng nghyfanswm y grantiau cyfalaf a chyfraniadau (£5,238k) y swm a ddyrannwyd ar gyfer gwaith Trwsio Mawr yn 2009/10, sef £5,200k (£5,200k yn 2008/09 hefyd). Defnyddiwyd y grant hwn gan Lywodraeth Cynulliad Cymru yn llawn yn 2009/10 i dalu am wariant cyfalaf cymwys.

Derbyniadau Cyfalaf

Cafwyd derbyniadau cyfalaf gros o £1,494k (£2,052k yn 2008/09) drwy werthu anheddau, gwerthu tir, gwerthiannau perchenogaeth ar y cyd ac ad-daliadau morgais:-

	2010	2009
	£000	£000
Tai Cyngor	514	458
Morgeisi	24	17
Gwerthu tiroedd	956	1,577
	<u>1,494</u>	<u>2,052</u>

Dibrisiant

Darperir ar gyfer dibrisiant llinell syth ar holl asedau sefydlog y cyfrif refeniw tai gydag oes ddefnyddiol gyfyngedig, ac eithrio tir nad yw'n dibrisio. Mae'r tâl o £5,219k (£5,237k yn 2008/09) wedi'i seilio ar brisiadau agoriadol net ar fantolen 2009/10 (rhestr brisio llai dibrisiant cronus), gyda'r rhagdybiaeth nad oes gwerthoedd gweddilliol. Cafodd y £5,219k ei wrthbwysio gan grantiau llywodraeth a ohiriwyd, gwerth £660k (£526k yn 2008/09).

	2010	2009
	£000	£000
Anheddau	5,200	5,200 (yn cyfateb i werth y Lwfans Gwaith Trwsio Mawr)
Garejys	8	26
Peiriannau a chyfarpar	11	11
	<u>5,219</u>	<u>5,237</u>

Colledion oherwydd amhariad a thaliadau refeniw a ariennir ag arian cyfalaf yn ôl statud

Nodwyd colledion o £59,744k oherwydd amhariad yng nghyfrifon 2009/10 (£5,171k yn 2008/09). Doedd dim taliadau refeniw yn 2009/10 i'w hariannu ag arian cyfalaf yn ôl statud, a dyna oedd y sefyllfa hefyd yn 2008/09.

Tudalen 62

Y CYFRIF INCWM A GWARIANT GRWP

am y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2010

Nodyn 1	2010		2009	
	Gwariant Gros	Incwm Gros	Gwariant Net	Gwariant Net
	£000	£000	£000	£000
Gofal cymdeithasol i oedolion	56,254	16,362	39,892	37,920
Gwasanaethau canolog i'r cyhoedd	3,344	1,754	1,590	1,666
Gwasanaethau plant ac addysg	237,624	26,773	210,851	129,061
Gwasanaethau llys	237	-	237	200
Gwasanaethau diwylliannol, amgylcheddol a chynllunic	2	78,087	22,794	55,293
Gwasanaethau priffyrdd, ffyrdd a thrafnidiaeth	24,744	10,500	14,244	12,609
Gwasanaethau tai :				
Cronfa gyffredinol tai	51,322	48,382	2,940	5,080
Cyfrif refeniw tai (CRT)	107,864	24,336	83,528	9,015
Corfforaethol a chraidd democrataidd	1,603	16	1,587	2,606
Costau heb eu dosbarthu	6,834	-	6,834	1,114
Gostyngiad gwerth costau offer a chyfarpar	3,871	-	3,871	3,871
Cost net y gwasanaethau	571,784	150,917	420,867	244,292
Elw net wrth werthu aesdau sefydlog			(648)	-
Cyrff codi ardoll			6,973	6,766
Prif gorff sy'n derbyn praesept - Awdurdod Heddlu Gogledd Cymru			11,793	11,234
Cynghorau Cymuned			2,040	1,977
Gwasanaethau Masnachu			-	207
Llog taladwy a thaliadau tebyg			9,871	10,001
Colledion buddsoddiadau			351	548
Llog ac incwm o fuddsoddiadau			(760)	(3,161)
Cost llog ar bensiynau			30,299	30,607
Elw disgwylidig ar asedau pensiwn			(17,024)	(21,202)
Treth ar endidau'r grwp			55	(25)
Gwariant gweithredol net			463,817	281,244
Y Dreth Gyngor			(65,151)	(62,901)
Grantiau gan y Llywodraeth - cyffredinol			(143,293)	(139,074)
Dosbarthiad o gronfa'r ardrethi annomestig			(40,437)	(39,371)
(Gwarged)/diffyg am y flwyddyn			214,936	39,898

Tudalen 63

CYSONI'R GWARGED NEU'R DIFFYG ENDID SENGL AM Y FLWYDDYN Â GWARGED NEU DDIFYG Y GRWP am y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2010

	2010	2009
	£000	£000
(Gwarged) neu ddiffyg yng Nghyfrif Incwm a Gwariant endid unigol yr awdurdod am y flwyddyn	215,065	39,888
Ychwanegu: (gwarged) neu ddiffyg yn codi o is-gwmnïau	(129)	10
(Gwarged)/diffyg y Grwp yn y Cyfrif Incwm a Gwariant am y flwyddyn	<u>214,936</u>	<u>39,898</u>
Llai: incwm difidend is-gwmnïau ac unrhyw ddsbarthiad arall a gynhwyswyd yng ngwarged neu ddiffyg endid unigol yn y Cyfrif Incwm a Gwariant	(215,783)	(41,167)
(Gwarged) neu ddiffyg yn y Cyfrif Grwp am y flwyddyn	<u>(847)</u>	<u>(1,269)</u>

Tudalen 64

DATGANIAD O GYFANSWM YR ENILLION A'R COLLEDION CYDNABYDDEDIG Y GRWP

am y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2010

	2010	2009
	£000	£000
(Gwarged)/diffyg yn y cyfrif incwm a gwariant am y flwyddyn	214,936	39,898
(Gwarged)/diffyg yn codi wrth ailbriso asedau sefydlog	(74,805)	(16,534)
(Gwarged)/diffyg yn codi wrth ailbriso asedau ariannol sydd ar gael i'w gwerthu	5	(30)
Enillion a cholledion ar asedau a rhwymediaethau'r gronfa bensynau	66,190	(7,666)
Newidiadau yn nosbarthiadau'r fantolen	-	(232)
Enillion a cholledion nad ydynt wedi'u hadlewyrchu yn y cyfrif incwm a gwariant	(882)	(263)
Cyfanswm yr (enillion) a'r colledion cydnabyddedig am y flwyddyn	205,444	15,173

Tudalen 65

MANTOLEN GRWP

Ar 31 Mawrth 2010

Nodyn 1	2010		2009	
	£000	£000	£000	£000
Asedau Sefydlog				
Asedau anniriaethol		6		12
Asedau sefydlog diriaethol				
Asedau gweithredol				
Anheddau'r Cyngor	328,715		386,415	
Tir ac adeiladau eraill	362,233		416,659	
Cerbydau, peiriannu, dodrefn a chyfarpar	6,226		11,037	
Asedau seilwaith	154,250		150,665	
Asedau cymunedol	9,134		7,853	
Asedau anweithredol		860,558		972,629
Eiddo buddsoddi	26,266		28,790	
Asedau sy'n cael eu hadeiladu	681		9,177	
Asedau dros ben sy'n cael eu cadw i'w gwaredu	13,682		14,437	
Gwastraff amaethyddol	14,493		12,439	
		55,122		64,843
CYFANSWM ASEDAU SEFYDLOG		915,686		1,037,484
Buddosddiadau hirdymor		12		6,462
Dyledwyr hirdymor		299		278
CYFANSWM ASESEDAU HIRDYMOR		915,997		1,044,224
Asedau presennol				
Stociau	1,033		1,212	
Dyledwyr (net y ddarpariaeth drwg ddyledion)	29,057		25,028	
Buddsoddiadau dros dro	30,347		33,489	
Arian mewn llaw ac yn y banc	6,713		3,156	
		67,150		62,885
Rhwymedigaethau presennol				
Benthyciadau sy'n daladwy ar unwaith neu cyn pen 12 mis	(1,330)		(1,329)	
Credydwyr	(31,401)		(34,272)	
		(32,731)		(35,601)
CYFANSWM ASEDAU LLAI RHWYMEDIGAETHAU		950,416		1,071,508
Benthyciadau i'w had-dalu ar ôl 12 mis		(173,613)		(173,613)
Rhwymedigaethau gohiriedig		(1,025)		-
Grantiau a chyfraniadau wedi'u datgymhwysu		(6,906)		(10,229)
Cyfrif gohiriedig grantiau'r Llywodraeth		(107,100)		(92,488)
Darpariaethau		(5,029)		(1,282)
Rhwymedigaeth yn gysylltiedig â chynlluniau pensiwn â buddion wedi'u diffinio		(249,051)		(180,760)
CYFANSWM ASEDAU LLAI RHWYMEDIGAETHAU		407,692		613,136

Tudalen 66

MANTOLEN GRWP
Ar 31 Mawrth 2010 (parhad)

	2010		2009	
	Nodyn	£000	£000	£000
Derbyniadau cyfalaf gohiriedig			33	57
Cyfrif ôl-daliadau cyflog cyfartal			(4,903)	-
Cyfrif addasu cyfalaf			508,537	717,366
Cronfa ailbrizio wrth gefn			124,482	52,889
Cronfa wrth gefn offerynnau ariannol sydd ar gael i'w gwerthu			(5)	-
Cyfrif addasu offerynnau ariannol			(11,131)	(11,394)
Cronfa derbyniadau cyfalaf wrth gefn			4,818	1,788
Cronfa bensiwn wrth gefn			(248,930)	(180,704)
Wrth gefn				
Refeniw		4,105		3,647
Cyfalaf		899		-
		<hr/>	5,004	<hr/> 3,647
Balans:				
Cronfa elw a cholledion wrth gefn		27,995		28,270
Capital redemption reserve		300		300
Cyfrif refeniw tai		1,492		917
		<hr/>	29,787	<hr/> 29,487
CYFANSWM GWERTH NET			<hr/> 407,692	<hr/> 613,136

Tudalen 67

DATGANIAD LLIF ARIAN GRWP
am y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2010

	2010		2009	
	£000	£000	£000	£000
(MEWNLIF)/ALL-LIF ARIAN NET O WEITHGAREDDAU REFENIW		(21,055)		8,975
ENILLION AR FUDDSODDIADAU A GWASANAETHU CYLLID				
All-lif arian				
Llog a dalwyd	9,905		10,014	
		9,905		10,014
Mewnlif arian				
Llog a dderbyniwyd		(1,128)		(3,951)
		8,777		6,063
TRETHIANT		7		10
GWARIANT CYFALAF A BUDDSODDI CYFALAF				
All-lif arian				
Prynu asedau sefydlog	31,278		34,909	
		31,278		34,909
Mewnlif arian				
Gwerthu asedau sefydlog	(3,641)		(3,585)	
Grantiau cyfalaf a dderbyniwyd	(17,937)		(33,189)	
		(21,578)		(36,774)
		9,700		(1,865)
(MEWNLIF)/ALL-LIF ARIAN NET CYN CYLLIDO		(2,571)		13,183
RHEOLI ADNODDAU HYLIFOL				
Cynnydd/(gostyngiad) net mewn adneon tymor byr	(2,900)		(17,800)	
Cynnydd/(gostyngiad) net mewn adnoddau hylifol eraill	1,914		(1,198)	
		(986)		(18,998)
CYLLIDO				
All-lifau arian parod				
Ad-dalu symiau a fenthyciwyd	-		-	
		-		-
Mewnlifau arian parod				
Benthyciadau tymor byr newydd	-		-	
		-		-
		(986)		(18,998)
(CYNNYDD)/GOSTYNGIAD MEWN ARIAN		(3,557)		(5,815)
A'R HYN SY'N CYFATEB I ARIAN				

Tudalen 68

NODIADAU I DDATGANIAD LLIF ARIAN Y GRWP am y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2010

	2010		2009	
	£000	£000	£000	£000
Cysoni'r Cyfrif Incwm a Gwariant y Grwp â'r Mewnlfif Arian Refeniw				
(Gwarged) / diffyg am y flwyddyn		214,936		39,898
Ychwanegu trafodion heb fod yn arian parod:				
Dibrisiant ac amhariad	(218,937)		(45,976)	
Enillion net ar werthu asedau sefydlog	648		-	
Trosglwyddwyd i'r gronfa wrth gefn	4,306		6,667	
Arall	(16,326)		8,509	
		(230,309)		(30,800)
Cynnydd/ (Gostygniad) mewn dyledwyr refeniw	5,976		3,915	
Cynnydd/ (Gostygniad) mewn stociau	(179)		82	
Cynnydd/ (Gostygniad) mewn credydwyr refeniw	972		1,039	
Cynnydd/ (Gostygniad) mewn darpariaethau	(3,700)		900	
		3,069		5,936
Llog net a dalwyd		(8,751)		(6,059)
Arian parod net (mewnlfif)/all-lif o weithgareddau refeniw		(21,055)		8,975

NODIADAU I'R CYFRIFON GRŴP
am y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2010

1. IS-GWMNI

Mae gan y Cyngor fuddiannau sylweddol yn AD Waste Limited, sydd wedi'i gydgrynhoi fel is-gwmni. Cwmni 'hyd braich' awdurdod lleol sy'n ymwneud â gwaredu gwastraff yw hwn, fel y caniateir o dan Ddeddf Llywodraeth Leol a Thai 1989 a Deddf Diogelu'r Amgylchedd 1990

Mae AD Waste Limited yn is-gwmni i'r Cyngor yn yr ystyr bod y Cyngor:

- yn gallu rheoli polisiau gweithredu a pholisiau ariannol yr endid , ac
- yn gallu cael budd o'r endid neu'n gallu dioddef y colledion posibl a all godi o'r rheolaeth hon.

Breiniwyd AD Waste Limited yn ystod 1993/94. Fe'i corfforwyd yn gwmni preifat ym 1991, a'i wneud yn gyfyngedig drwy gyfranddaliadau. Pris cyfranddaliadau oedd £1 am 100 o gyfranddaliadau cyffredin a 654,900 o gyfranddaliadau £1 cyffredin ffafraethol (gyda 300,000 ohonynt yn cael eu had-dalu'n ôl eu gwerth lawn ym 1995/96). Cyngor Sir y Fflint yw'r unig gyfranddaliwr. Mae cytundeb rhanddeiliaid cynhwysfawr rhwng y cwmni a'r Cyngor, sy'n gosod allan yr holl faterion yn ymwneud â pholisi difidendau, cynnal busnes y cwmni a chyflwyno adroddiadau ariannol.

Mae cyfrif elw a cholledion AD Waste yn dangos elw gweithredol ar weithrediadau parhaus o £241k (colled o £7k yn 2008/09), a chyfanswm asedau net ar y fantolen yw £1,049k (£989k yn 2008/09).

Mae'r asedau sefydlog diriaethol wedi'u prisio'n ôl cost a'u cofnodi felly ar y fantolen grŵp.

Ar 31 Mawrth 2010, roedd £238k yn ddyledus i'r Cyngor gan y cwmni (£134k yn 2008/09), ac roedd £788k yn ddyledus i'r cwmni gan y Cyngor.

Mae copïau o gyfrifon AD Waste Limited ar gael gan AD Waste Limited, 5/7 Grosvenor Court, Foregate Street, Caer CH1 1HG.

2. INCWM A GWARIANT

Yn ystod y flwyddyn, talodd y Cyngor £8,104k (gan gynnwys TAW) i AD Waste Limited mewn perthynas â ffioedd tipio a chompostio, trethi tirlenwi a ffioedd rheoli (£8,373k yn 2008/09). Derbyniwyd £441k (£465k yn 2008/09) gan y cwmni, yn bennaf ar ffurf breindaliadau, difidendau a cyfraniadau i'r gronfa bensiynau.

3. TROSLWYDDO GWEITHGAREDDAU

Ar 29 Hydref, 2008, penderfynodd Cyngor Sir y Fflint reoli gweithgareddau'r cwmni'n fewnol. Mae gwaith yn mynd rhagddo yn y cyswllt hwn a disgwylir y caiff ei gwblhau yn ystod blwyddyn ariannol 2010/11.

4. IS-GWMNIAU ERAILL

Does dim is-gwmnïau eraill sydd wedi'u heithrio o'r cydgrynhoad.

5. TREFNIADAU AR Y CYD NAD YDYNT YN ENDIDAU

Mae Cyngor Sir y Fflint ynghlwm wrth dri o'r trefniadau uchod ar hyn o bryd (trefniadau cytundebol sy'n golygu bod y rhai sy'n rhan o'r cytundeb yn ymwneud â gweithgareddau ar y cyd ond nad ydynt yn creu endid gan nad ydynt yn ymgymryd â masnach neu fusnes ar eu pennau eu hunain), sef :-

- Gwasanaeth Cyfarpar Cymunedol Gogledd-ddwyrain Cymru
- Prosiect Trin Gwastraff Gogledd Cymru
- Partneriaeth Caffael Gogledd Cymru

Nid ystyrir bod cyfran y Cyngor o asedau a rhwymedigaethau'r trefniadau uchod yn berthnasol i'r datganiadau/adroddiadau cyfrifyddu hyn.

CYFRIFON CRONFA BENSIYNAU CLWYD

am y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2010

DULL RHEOLI AC AELODAETH CRONFA BENSIYNAU CLWYD

Caiff Cronfa Bensiynau Clwyd ei gweinyddu gan Gyngor Sir y Fflint, sef yr awdurdod arweiniol. Ystyrir a chytunir ar strategaeth fuddsoddi a gweinyddu'r Gronfa bob chwarter gan Banel Cronfa Bensiynau Clwyd, sy'n cynnwys pum Aelod etholedig, sef y Pennaeth Cyllid, Cyfarwyddwr Cynorthwyol (Cronfeydd a Chyfrifon Cwsmeriaid), ymgynghorydd y Gronfa, ac aelod o'r cynllun sy'n sylwedydd. Caiff trefniadau rheoli buddsoddiadau'r Gronfa eu gweithredu gan bymtheg o reolwyr buddsoddi.

Mae Cronfa Bensiynau Clwyd yn Gynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (CPLIL) statudol, a sefydlwyd i ddarparu buddion marwolaeth a buddion ymddeol i weithwyr llywodraeth leol yng ngogledd-ddwyrain Cymru heblaw athrawon, heddwision ac ymladdwyr tân. Hefyd, derbyniwyd cyrff cymwys eraill sy'n darparu gwasanaethau tebyg i rai awdurdodau lleol yn aelodau o'r CPLIL, ac yn aelodau o'r Gronfa hefyd felly.

Mae Cronfa Bensiynau Clwyd yn gweithredu cynllun buddion diffiniedig lle caiff buddion ymddeol eu seilio ar gyflog terfynol gweithwyr a hyd eu gwasanaeth. Cafodd y Gronfa ei chyllido gan gyfraniadau ar sail canran newidiol gan weithwyr a chyflogwyr, sy'n ystyried y berthynas rhwng asedau a rhwymedigaethau (gweler Prisiad Actiwaraid ar dudalen 72). Caiff buddion y cynllun eu pennu'n genedlaethol gan Reoliadau a luniwyd dan Ddeddf Budd-dâl Ymddeol 1972.

Caiff aelodaeth y Gronfa ar 31 Mawrth 2010 ei dangos isod:-

	2010	2009
	Nifer	Nifer
Cyfranwyr	15,073	14,554
Pensiynwyr:		
Cyn-weithwyr	7,395	7,087
Gweddwon/dibynydd	1,425	1,420
Buddion a gadwyd	5969	4,961
Cyfanswm aelodaeth	<u>29,862</u>	<u>28,022</u>

Dyma'r cyrff rhestredig sy'n cyfrannu i'r Gronfa:-

Siroedd:	Sir y Fflint, Sir Ddinbych, Wrecsam.
Colegau:	Prifysgol Glyndŵr, Coleg Glannau Dyfrdwy, Coleg Llysfasi, Coleg Garddwriaeth Cymru, Coleg Iâl Wrecsam.
Ysgolion:	Ysgol Maelor, Llannerch Banna; Ysgol Derwen, Kinnerton; Ysgol Santes Brigid (Dinbych).
Cynghorau :	Argoed, Coedpoeth, Cei Connah, Penarlâg, Rhosllanerchrugog, Bwcle, Prestatyn, Offa, yr Wyddgrug, Caia Park, y Rhyl, Shotton, Llanasa.
Eraill:	Yale Enterprise Ltd, Bwrdd Prawf Gogledd Cymru, Gwasanaeth Tân Gogledd Cymru, Tribiwnlys Prisio Gogledd Cymru.

Dyma'r cyrff eraill a dderbyniwyd ac sy'n cyfrannu i'r Gronfa:-

Eraill:	Gyrfa Cymru, AD Waste, Cartref y Dyffryn Ceiriog, Gwasanaethau Gwirfoddol Sir Ddinbych, Clwyd Leisure, Ymddiriedolaeth Castell Bodelwyddan.
---------	---

Mae cynnwys y cyfrifon yn cydymffurfio â safonau cyfrifo, ond mae rhagor o wybodaeth ar gael yn Adroddiad Blynyddol a Datganiad o Egwyddorion Buddsoddi Cronfa Bensiynau Clwyd, a gyflwynir bob blwyddyn i'r Cydgyfarfod Ymgynghorol Blynyddol.

CYFRIFON CRONFA BENSIYNAU CLWYD DATGANIAD O BOLISIŌAU CYFRIFYDDU

SAFONAU CYFRIFYDDU

Paratowyd y cyfrifon i fodloni'r 'Cod Ymarfer ar Gyfrifyddu Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig 2009 – Datganiad o Arferion a Argymhellir (SORP)', a ddatblygwyd gan CIPFA/LASAAC. Mae'r Cod Ymarfer hwn yn cydymffurfio mewn egwyddor â phrif argymhellion y Datganiad o Arferion a Argymhellir sy'n dwyn y teitl 'Adroddiadau Ariannol Cynlluniau Pensiwn' SORP, a gyhoeddwyd gan Grŵp Cyfrifwyr Ymchwil Pensiynau (PRAG), â rhai diwygiadau yn y gofynion datgelu. Mae'r Bwrdd Safonau Cyfrifo wedi cymeradwyo PRAG fel cyhoeddwr Datganiadau o Arferion a Argymhellir yng nghyswllt cynlluniau pensiwn.

POLISIŌAU CYFRIFYDDU

Paratowyd y cyfrifon ar sail croniadau, ac eithrio gwerthoedd trosglwyddo.

Mae datganiadau ariannol y Gronfa Bensiwn yn rhoi gwybodaeth am sefyllfa ariannol a pherfformiad y Gronfa. Nid yw datganiadau ariannol y Gronfa yn ystyried rhwymedigaethau i dalu pensiynau a buddion eraill wedi diwedd y cyfnod. Ceir adroddiad ar wahân am hynny yn natganiad yr actiwari.

Dangosir y buddsoddiadau yn y cyfrifon yn ôl eu gwerth ar y farchnad ar 31 Mawrth 2009 fel y nodir isod:-

- Caiff gwarannau rhestredig yn y DU a thramor eu prasio gan ddefnyddio prisiau'r swyddogol a ddyfynnwyd yn y gyfnewidfa stoc berthnasol.
- Caiff gwarannau tramor eu trosi i sterling ar sail y gyfradd gyfnewid a ddyfynnwyd pan gaedd y marchnadoedd ar 31 Mawrth 2010.
- Caiff unedau buddsoddi eu prasio ar sail eu pris ar y farchnad.
- Caiff ecwiti preifat ei brisio'n unol â'r Canllawiau Prasio Cyfalaf Menter ac Ecwiti Preifat Rhyngwladol, heb gynnwys amcangyfrif o'r llog a ddygir.

Ers 1 Ebrill 1990, caiff codiadau pensiwn eu codi ar y Gronfa.

PRISIAD YR ACTIWARI

Cynhaliwyd y prisiad actiwaraid diwethaf ar 31 Mawrth 2007, a daeth canfyddiadau'r prisiad i rym ar 1 Ebrill 2008. Dangosodd canfyddiadau'r prisiad hwn bod gwerth asedau'r Gronfa ar y farchnad, sef £888.8m, wedi codi'r lefel gyllido o'r prisiad blaenorol ar 31 Mawrth 2004 o 65% i 75%. Mae cyfraddau cyfrannu cyflogwyr wedi'u strwythuro i ddychwelyd yn raddol i lefel gyllido o 100% dros gyfnod o 17 mlynedd. Os adenillir y diffyg dros gyfnod o 17 mlynedd, bydd y gyfradd gyfrannu gyfartalog yn cyfateb i 21.6% o'r cyflog pensiynadwy, ac yn dychwelyd i 12.5% o'r cyflog pensiynadwy ar derfyn y cyfnod hwn.

Yn ei Gyllideb Frys ar 22 Mehefin 2010, cyhoeddodd Canghellor y Trysorlys y byddai unrhyw gynnydd ym mhensiynau'r sector cyhoeddus yn y dyfodol yn seiliedig ar y mynegai prisiau defnyddwyr yn hytrach nag ar y mynegai prisiau manwerthu. Amcangyfrifir y bydd hyn yn golygu gostyngiad o rhwng 5% ac 8% yng ngwerth rhwymedigaethau'r cyflogwr ar gyfartaledd yng Nghronfa Bensiynau Clwyd, ar sail cyflogwr â phroffil aelodaeth "nodweddiadol". Caiff hyn ei adlewyrchu yn nhybiaethau'r actiwari pan gaiff y Gronfa ei phrisio nesaf, sef ar 31 Mawrth 2010. Bydd y darganfyddiadau'n weithredol o 1 Ebrill 2011 ymlaen.

CYFRIFON CRONFA BENSIYNAU CLWYD
DATGANIAD O BOLISIŶAU CYFRIFYDDU
parhad

Cafodd y cyfraddau cyfrannu eu cyfrifo gan ddefnyddio'r dull actiwaraidd sy'n seiliedig ar unedau amcanol, a dyma oedd y prif ragdybiaethau ariannol:-

	Rhwymedigaethau gwasanaeth yn y gorffennol	Rhwymedigaethau Gwasanaeth yn y dyfodol
Adenillion ar y buddsoddiad cyn ymddeol	6.40 % p.a	6.50 % p.a.
Adenillion ar y buddsoddiad ar ôl ymddeol	5.40 % p.a.	6.50 % p.a.
Cynnydd mewn tâl pensiynadwy	4.35 % p.a.	4.00 % p.a.
Cynnydd mewn pensiynau	3.10 % p.a.	2.75 % p.a.

Tudalen 74

CYFRIFON CRONFA BENSIYNAU CLWYD

am y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2010

	Nodyn	2010		2009 (Ailddatganwyd)	
		£000	£000	£000	£000
Cyfraniadau a Buddion					
Cyfraniadau i'w derbyn:					
Gan gyflogwyr	1	50,713		49,602	
Gan weithwyr neu aelodau	1	14,915		14,458	
Trosglwyddiadau i mewn		6,774		4,073	
Incwm arall		2,571		2,472	
			74,973		70,605
Buddion taladwy:					
Pensiynau	1	37,637		34,931	
Cyfundaliadau (ymddeol)	1	11,444		7,288	
Cyfundaliadau (grantiau marwolaeth)	1	897		1,163	
Taliadau i / oherwydd aelodau'n gadael					
Ad-dalu cyfraniadau		18		1	
Trosglwyddiadau allan (unigol)		4,869		1,735	
Arall		179		77	
Treuliau gweinyddol ac eraill a ddaeth i ran y cynllun	2	1,280		1,128	
			56,324		46,323
YCHWANEGIADAU NET (TYNNU ALLAN) O YMDRIN AG AELODAU			18,649		24,282
Elw ar fuddsoddiadau					
Incwm buddsoddi	4	6,999		7,815	
Newid yng ngwerth buddsoddiadau ar y farchnad (wedi a heb eu gwireddu)	4	237,972		(228,725)	
Treuliau rheoli buddsoddiadau	2	5,109		(4,461)	
ELW NET AR FUDDSODDIADAU			239,772		(225,371)
(GOSTYNGIAD) CYNNYDD NET YN Y GRONFA			258,421		(201,089)
ASEDAU NET AGORIADOL Y CYNLLUN			697,412		898,501
ASEDAU NET CAU Y CYNLLUN			955,833		697,412
Datganiad Asedau Net					
Asedau Buddsoddi: 5					
Cronfa llog sefydlog a reolir			111,825		88,246
Cronfeydd ecwiti a reolir			556,765		367,263
Cronfeydd eiddo			63,197		55,126
Cronfeydd ecwiti preifat			123,096		102,075
Cronfa ymddiogelu Cronfeydd			52,121		34,848
Cronfeydd nwyddau			14,847		11,119
Cronfa arian cyfredol			28,400		29,440
Arian (gan gynnwys deilliadau)			2,944		4,062
Asedau buddsoddi eraill	6		0		2,002
Asedau cyfredol	8		4,380		3,708
Rhwymedigaethau cyfredol	7		(1,742)		(477)
ASEDAU NET AR 31 MAWRTH			955,833		697,412

Tudalen 75**NODIADAU I GYD-FYND Â CHYFRIFON CRONFA BENSIYNAU CLWYD**

am y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2010

1. ADDASIADAU'R FLWYDDYN FLAENOROL

Ar ôl cywirio sut y cyfrifiwyd y treuliau rheoli buddsoddiadau a ymgorfforwyd, mae'r Datganiad Adenillion ar Fuddsoddiadau wedi'i ailddatgan.

	2009 Cyfnod Blaenorol Cyn Addasiad £000	2009 Addasiad £000	2009 Cyfnod Blaenorol wedi'i Ailddatgan £000
Elw ar Fuddsoddiadau			
Incwm buddsoddiadau	7,815	(4,644)	3,171
Newid yng ngwerth buddsoddiadau ar y farchnad (sywleddoladwy ac ansylweddoladwy)	(228,725)	4,644	(224,081)
Costau rheoli buddsoddiadau	(4,461)	0	(4,461)
ELW NET AR FUDDSODDIADAU	<u>(225,371)</u>	<u>0</u>	<u>(225,371)</u>

2. DADANSODDIAD O GYFRANIADAU I'W DERBYN/BUDDION I'W TALU

Y cyfraniadau yw'r symiau hynny sydd i'w derbyn gan wahanol awdurdodau cyflogi mewn perthynas â'u cyfraniadau eu hunain a chyfraniadau gweithwyr pensiynadwy. Cyfanswm y cyfraniadau a dderbyniwyd gan gyflogwyr yn ystod 2009/10 oedd £50.713m. Roedd y swm hwnnw'n cynnwys £29.426m yn ymwneud â'r gyfradd gyfrannu gyffredin, sef 12.5% a delir gan bob cyflogwr, a £21.287m a oedd yn ymwneud â'r gyfraddau addasedig unigol a chyfraniadau ychwanegol a dalwyd mewn perthynas â chyllido diffygion ar gyfer cyflogwyr unigol.

Cafodd buddion sydd i'w talu ac ad-daliadau cyfraniadau eu cynnwys yn y cyfrifon ar sail yr holl hawliadau dilys a gymeradwywyd yn ystod y flwyddyn.

Gwelir dadansoddiad o gyfraniadau a dderbyniwyd a buddion a dalwyd isod:-

	Buddion Taladwy £000	Cyfraniadau i'w derbyn £000
Cyrff Rhestredig		
Cyngor Sir y Fflint	16,254	22,498
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam	15,275	20,424
Cyngor Sir Ddinbych	11,800	14,835
Dosrannu'r gronfa gyda:		
Cynghorau Sir Gwynedd a Phowys	2,565	0
Gwasanaeth Prawf	1,421	1,582
Tân	443	1,091
Colegau	1,461	3,899
Ysgolion	49	180
Cynghorau Cymuned	169	191
Eraill - cyrff rhestredig	69	73
Eraill - cyrff cymwys	472	855
	<u>49,978</u>	<u>65,628</u>

Tudalen 76

NODIADAU I GYD-FYND Â CHYFRIFON CRONFA BENSIYNAU CLWYD parhad

2. DADANSODDIAD O GYFRANIADAU I'W DERBYN/BUDDION I'W TALU (parhad)

Dim ond adlewyrchu'r ffigyrau sydd yn y cyfrifon a wna'r uchod. Mae amgylchiadau pob un o'r cyrff a restrir yn wahanol am amrywiaeth o resymau (proffiliau cyfraniadau a phensiynwyr, cyfraddau cyfrannu gweithwyr, gweithwyr yn ymddeol yn gynnar etc) a does fawr o ddiben, felly, eu cymharu'n uniongyrchol.

3. TREULIAU GWEINYDDU A RHEOLI BUDDSODDIADAU

Mae'r rheoliadau'n caniatáu i'r Cyngor Sir godi cost gweinyddu'r cynllun ar y Gronfa. Mae ffioedd y rheolwyr allanol wedi'u cynnwys yn y cyfrifon felly, ar sail eu cytundeb rheoli.

Dangosir cost gweinyddu pensiynau a rheoli buddsoddiadau isod:-

	2010	2009
	£000	£000
Ffioedd Rheoli Buddsoddiadau	4,321	4,461
Gweinyddu	1,280	1,128
	<u>5,601</u>	<u>5,589</u>

Caiff ffioedd rheoli buddsoddiadau eu seilio ar brisiadau'r buddsoddiadau. Buddsoddir y Gronfa mewn cronfeydd cyfun a'r Gronfa sy'n talu'r ffioedd cysylltiedig. I sicrhau tryloywder, mae'r Gronfa'n datgelu'r ffioedd hyn.

4. BUDDSODDIADAU A PHERFFORMIAD

Ceir rhagor o fanylion am y strategaeth fuddsoddi yn y Datganiad o Egwyddorion Buddsoddi sydd ar gael drwy gysylltu â'r Pennaeth Cyllid, Neuadd y Sir, yr Wyddgrug, CH6 6NA (neu drwy ffonio 01352 702264).

Mae'r Cyngor Sir yn defnyddio gwasanaethau perfformiad buddsoddiadau Cwmni WM. Dangosodd adroddiad y cwmni ar gyfer blwyddyn ariannol 2009/10 fod y Gronfa wedi gwneud elw cyffredinol o 33.3% o'i buddsoddiadau (-23.0% yn 2008/09). Mae hynny'n cymharu â'r elw meincnod o 27.0% ar gyfer y flwyddyn.

5. DADANSODDIAD O DRAFODION AC ELW AR FUDDSODDIADAU

Isod gwelir manylion trafodion buddsoddi 2009/10 a'r elw net o £11.192m ar werthiannau (£4.408m yn 2008/09), ynghyd ag incwm buddsoddi o £2.466m (£3.171m yn 2008/09). Yr elw nas gwirededwyd ar gyfer 2009/10 o ganlyniad i'r newid yng ngwerth buddsoddiadau ar y farchnad oedd £230.435m (coheld o £228.489m yn 2008/09). Y cynnydd yng ngwerth buddsoddiadau (a wirededwyd ac nas gwirededwyd) ar y farchnad felly yw £241.627m (coheld o £224.081m yn 2008/09).

Tudalen 77

NODIADAU I GYD-FYND Â CHYFRIFON CRONFA BENSIYNAU CLWYD
parhad

5. DADANSODDIAD O DRAFODION AC ELW AR FUDDSODDIADAU (parhad)

	Pryniannau	Gwerthiannau	Elw / Colled Net ar Werthiannau	Incwm Buddsoddiada
	£000	£000	£000	£000
Llog sefydlog	226	0	(74)	0
Ecwitiau y DU	20,170	0	0	0
Ecwitiau tramor	635	27,998	10,748	241
Cronfa diogelu cronfeydd	42,590	30,709	(3,827)	0
Cronfa arian trafod	0	3,000	256	0
Cronfa nwyddau	0	0	0	0
Cronfeydd eiddo	6,308	214	0	1,689
Cronfeydd ecwiti preifat	19,033	2,870	425	356
Incwm amrywiol	0	0	3,655	0
Llog a enillwyd	0	0	0	180
Arian trafod	0	0	9	0
	88,962	64,791	11,192	2,466
2008/09	98,236	43,448	4,408	3,171

6. GWERTH BUDDSODDIADAU AR Y FARCHNAD (AC EITHRIO ARIAN A DEILLIADAU)

£886.116m oedd cost llyfr y buddsoddiadau ar 31 Mawrth 2010, o'i chymharu â'r gost llyfr yn 2009, sef £856.417m. £950.251m oedd gwerth y buddsoddiadau ar y farchnad (ac eithrio arian a deilliadau) ar 31 Mawrth 2010, a gellir eu dadansoddi isod.

Yn ôl Cronfeydd Rhestredig ac Anrhestredig (Buddsoddiadau yn ôl eu Gwerth ar y Farchnad)

Er bod y Cronfeydd Ecwiti Tramor a Llog Sefydlog yn anrhestredig, mae buddsoddiadau sylfaenol y cronfeydd yn rhestredig. Yn y portffolios Ecwiti Preifat ac Eiddo, er bod rhai'n rhestredig, mae gan y Gronfa ddaliadau sylweddol mewn buddsoddiadau heb eu dyfynnu (£139.146m). Caiff y rhain eu prasio ar sail gwerth teg gan reolwyr y gronfa, gan ddefnyddio sail brisio briodol. Gan fod buddsoddiadau ecwiti preifat yn cael eu crisialu'n gyffredinol drwy werthu neu drwy sefydlu'r busnes cyfan, bydd hyn yn rhoi sail i amcangyfrif gwerth teg unrhyw fuddsoddiad yn y busnes hwnnw. Fodd bynnag, mae'r prisiadau dilynol yn oddrychol gan eu bod yn seiliedig ar ragamcangyfrifon a rhagddyfarniadau. Gall gwerth teg y buddsoddiadau hyn fod yn wahanol i'w gwerthoedd pe baent yn cael eu gwerthu. Gall y gwahaniaeth fod yn sylweddol.

	2010			2009		
	Rhestredig Rheoledig	Rhestredig	Anrhestredig	Rhestredig Rheoledig	Rhestredig	Anrhestredig
	£000	£000	£000	£000	£000	£000
Llog sefydlog	0	0	111,825	0	0	88,246
Ecwitiau y DU	132,966	0	108,480	80,421	0	51,690
Cronfa diogelu cronfeydd	0	0	52,121	0	0	34,848
Cronfa arian trafod	0	0	28,400	0	0	29,440
Cronfa nwyddau	0	0	14,847	0	0	11,119
Ecwitiau tramor	271,065	0	44,254	205,268	0	29,884
Cronfeydd eiddo	37,690	2,130	23,377	34,536	990	19,600
Cronfeydd ecwiti preifat	0	7,309	115,787	0	6,977	95,098
	441,721	9,439	499,091	320,225	7,967	359,925

Tudalen 78**NODIADAU I GYD-FYND Â CHYFRIFON CRONFA BENSIYNAU CLWYD**
parhad**6. GWERTH BUDDSODDIADAU AR Y FARCHNAD (AC EITHRIO ARIAN A DEILLIADAU) (parhad)****Yn ôl Cyfandir**

	2010	2009
	£000	£000
Y DU	330,881	208,785
Ewrop	114,931	92,187
Asia'r Môr Tawel	75,486	54,914
Gogledd America	88,643	67,348
Marchnadoedd newydd	44,545	33,373
Buddsoddiadau Byd-eang	295,765	231,510
	<u>950,251</u>	<u>688,117</u>

Yn ôl Daliannau yn y DU

Roedd daliannau yn y DU ar 31 Mawrth 2010 yn cyfrif am 35% o'r holl fuddsoddiadau yn ôl eu gwerth ar y farchnad, a chânt eu dosbarthu fel a ganlyn:-

	2010	2009
	£000	£000
Cronfeydd rheoledig	108,731	52,509
Cronfeydd ecwiti preifat	49,615	41,148
Cronfeydd eiddo	39,820	35,526
Adnoddau	20,185	15,387
Diwydiannol sylfaenol	17,893	8,093
Diwydiannol cyffredinol	13,416	10,326
Cylchol	8,251	6,395
Anghylchol	37,776	22,768
Cyfleustodau	1,894	1,867
Ariannol	31,845	13,152
Technoleg gwybodaeth	1,455	1,614
	<u>330,881</u>	<u>208,785</u>

Tudalen 79**NODIADAU I GYD-FYND Â CHYFRIFON CRONFA BENSIYNAU CLWYD**
parhad**6. GWERTH BUDDSODDIADAU AR Y FARCHNAD (AC EITHRIO ARIAN A DEILLIADAU) (parhad)****Yn ôl Rheolwr Cronfa**

	2010		2009	
	£000	%	£000	%
Fidelity	31,568	3	23,269	3
Barclays Global Investors	77,737	8	66,283	10
Gottex	108,480	11	51,690	8
Wellington	59,392	6	44,492	6
Aberdeen	43,918	5	31,645	5
T Rowe Price	52,399	5	36,756	5
TT International	20,898	2	13,942	2
BlackRock (Quellos)	10,108	1	16,442	2
Pioneer	5,501	1	18,406	3
Liongate	18,050	2	0	0
SSARIS	18,462	2	0	0
Goldman Sachs	28,400	3	29,440	4
Standard Life	132,966	14	80,421	12
Investec	44,254	5	29,884	4
Stone Harbor	111,825	12	88,246	13
Cronfeydd Eiddo ac Ecwiti Preifat	186,293	20	157,201	23
	<u>950,251</u>	<u>100</u>	<u>688,117</u>	<u>100</u>

7. DADANSODDIAD O'R ARIAN SY'N WEDDILL

Gellir dadansoddi'r arian sy'n weddill fel a ganlyn:-

	2010	2009
	£000	£000
Balansau rheolwr cronfa	491	472
Balans mewnol	2,453	3,590
	<u>2,944</u>	<u>4,062</u>

Tudalen 80

NODIADAU I GYD-FYND Â CHYFRIFON CRONFA BENSIYNAU CLWYD

parhad

8. DYLEDWYR/CREDYDWYR

	2010		2009	
	£000	£000	£000	£000
Asedau cyfredol:				
Cyrff cymwys	3,248		3,486	
Blynyddoedd ychwanegol	191		106	
Cyllid a Thollau E.M.	59		70	
Straen - y flwyddyn gyfredol	378		0	
Straen - blynyddoedd dilynol	471		0	
Amrywiol	33		46	
	<hr/>	4,380	<hr/>	3,708
Llai Atebolrwydd Cyfredol:				
Cyfundaliadau	1,277		102	
Grantiau marwolaeth	16		0	
Amrywiol	449		375	
	<hr/>	1,742	<hr/>	477
Asedau Cyfredol Net		<hr/> <hr/> 2,638		<hr/> <hr/> 3,231

Cyn 2009/10, ni chroonwyd ar gyfer unrhyw gostau straen mewn perthynas â blynyddoedd oddi allan i'r flwyddyn ariannol gyfredol. At ddibenion cymharu, y swm dyledus ar gyfer y blynyddoedd dilynol oedd £294k.

9. BUDDSODDIADAU ERAILL

	2010		2009	
	£000	£000	£000	£000
Asedau Buddsoddi Eraill:				
Gwerthu buddsoddiadau	0		2,000	
Cronni incwm	0		2	
	<hr/>	0	<hr/>	2,002
Balansau Buddsoddi Eraill Net		<hr/> <hr/> 0		<hr/> <hr/> 2,002

10. DIGWYDDIADAU AR ÔL PARATOI'R FANTOLEN

Mae'r cyfrifon a amlinellir yn y datganiad yn cyflwyno sefyllfa ariannol Cronfa Bensiynau Clwyd ar 31 Mawrth 2010. Ers y dyddiad hwnnw, gallai perfformiad marchnadoedd ecwiti'r byd fod wedi effeithio ar werth ariannol buddsoddiadau cronfeydd pensiwn. Nid yw'r symudiad hwnnw'n effeithio ar allu'r Gronfa i dalu ei phensiynwyr.

Tudalen 81

NODIADAU I GYD-FYND Â CHYFRIFON CRONFA BENSIYNAU CLWYD

parhad

11. CYFRANIADAU YCHWANEGOL GWIRFODDOL (AVCs)

Nid yw'r symiau hyn wedi'u cynnwys yng Nghyfrifon y Gronfa Bensiynau, yn unol â Rheoliad 4(2)(b) o Reoliadau Cynllun Pensiwn (Rheoli a Buddsoddi Cronfeydd) 2009 (SI 2009 Rhif 3093). Mae'r asedau hyn wedi eu neilltuo'n benodol i ddarparu buddion ychwanegol ar gyfer aelodau penodol. Caiff Cronfa Bensiynau Clwyd wasanaeth dau ddarparwr AVC ar gyfer buddion ychwanegol i aelodau, a buddsoddir y cronfeydd mewn amrywiaeth o gynnyrch buddsoddi sy'n cynnwys cronfeydd llog sefydlog, ecwiti, arian, adnau, eiddo a chronfeydd cymdeithasol gyfrifol, fel y gwelir isod:-

Cyfraniadau a dalwyd	£	423,534
Unedau a brynwyd	Nifer	77,501
Unedau a werthwyd	Nifer	89,098
Gwerth y farchnad ar 31 Mawrth 2010	£	3,456,797
Gwerth y farchnad ar 31 Mawrth 2009	£	3,209,227

12. TRAFODION PARTÏON CYSYLLTIEDIG

Wrth gyflawni ei swyddogaeth fel awdurdod gweinyddu i'r Gronfa, darparodd Cyngor Sir y Fflint wasanaethau i'r Gronfa gan godi tâl o £904,671 am hynny (£858,847 yn 2008/09). Mae'r costau hyn yn ymwneud â'r staff a gyflogir i sicrhau bod y gwasanaeth pensiwn yn cael ei ddarparu, ynghyd â chostau eraill megis y gyflogres a thechnoleg gwybodaeth. Caiff y costau eu cynnwys yn y cyfrifon dan y treuliau gweinyddu (gweler nodyn 3). Caiff gweddill arian parod Mewnol Cronfa Bensiynau Clwyd ei gadw yng Ngrŵp Cyfrifon Banc Cyngor Sir y Fflint. Buddsoddir unrhyw arian parod cyffredinol sy'n weddill yn y Grŵp Cyfrifon Banc bob dydd. Mae Cyngor Sir y Fflint yn talu llog i'r Gronfa Bensiynau, bob chwarter, ar sail y gyfradd llog a'r swm misol sy'n weddill ar gyfartaledd dros gyfnod o flwyddyn. Yn ystod 2009/10, talodd Cyngor Sir y Fflint log o £65,686 i'r Gronfa.

Nid oes unrhyw symiau'n ddyledus rhwng Cyngor Sir y Fflint a Chronfa Bensiwn Clwyd ar 31 Mawrth 2010.

13. YMRWYMIADAU CONTRACT A RHWYMEDIGAETHAU ANNISGWYL

Ar 31 Mawrth 2010, roedd gan y Gronfa ymrwymadau contract sy'n cyfateb i £336.6m mewn cronfeydd ecwiti preifat ac eiddo. Mae £208.9m o'r swm hwnnw wedi'i fuddsoddi, sy'n golygu bod ymrwymiad o £127.6m yn weddill.

14. COSTAU TRAFODION

Costau trafodion yw costau ychwanegol y mae modd eu priodoli'n uniongyrchol i gaffael neu werthu buddsoddiad. Maent yn cynnwys ffioedd a thaliadau comisiwn a delir i asiantiaid, ymgynghorwyr, broceriaid a gwerthwyr, ardollau gan asiantaethau rheoleiddio a chyfnewidfeydd gwarannau, a threthi a thollau trosglwyddo. Gellir eu hychwanegu at gostau prynu neu gellir eu gosod yn erbyn enillion gwerthu, fel y bo'n briodol. Ni ellir nodi'r costau hyn yn uniongyrchol gan fod Cronfa Bensiynau Clwyd yn cael ei buddsoddi'n gyfan gwbl mewn cronfeydd cyfun.